

NedCar onthult de eerste Nederlandse Mitsubishi

BORN - Om aan alle speculaties een eind te maken heeft NedCar in Born onthuld hoe de nieuwe Nederlandse Mitsubishi eruit ziet. De eerste schetsen van deze auto zijn vandaag vrijgegeven.

De vijfdeurs hatchback, die de codenaam MX draagt, zal voor het eerst te bewonderen zijn tijdens de AutoRAI begin februari. Dan wordt ook de definitieve naam bekend.

vervangen. Op jaarbasis moeten van elk van de twee modellen ten minste 100.000 exemplaren worden gebouwd, maar bij geleken succes kan dat aantal met relatief eenvoudige maatregelen en investeringen moeiteloos verdubbelen. Nooit eerder had Nederland zo'n grote autofabriek binnen de landsgrenzen.

Zie verder pagina 5
● Produktielijn NedCar op Japanse leest geschoeid

● Een schets van de nieuwe Mitsubishi

Ritzen houdt vast aan verhoging collegegeld
PAGINA 3

Bouwnijverheid wil de vut naar 61 jaar
PAGINA 5

Groei 'harde misdaad' fors in Zuid-Limburg
PAGINA 11

Anderen over Dick Advocaat
PAGINA 15

Youri Mulder spits van Oranje
PAGINA 15

Sjeng Schalken sluip naar tennistop
PAGINA 17

Alle lidstaten Navo benaderd voor mogelijk vertrek Bosnië

BRUSSEL - De militaire leiding van de Navo heeft alle lidstaten van het bondgenootschap verzocht troepen te leveren voor een eventuele terugtrekking van de VN-troepen uit Bosnië. In Brussel werd gisteren de laatste hand gelegd aan de planning voor wat de grootste militaire operatie in Europa na de Tweede Wereldoorlog zou zijn.

De Navo, die benadrukt dat de troepenmacht alleen wordt gevormd voor onvoorziene omstandigheden, moet overeenstemming bereiken over de omvang van de troepenmacht, luchtdekking, verbindingen en technische ondersteuning voor het geval de vredesmissie van de VN-troepen niet kan worden voortgezet.

Bij de plannen wordt uitgegaan van een 'slechtste scenario', indien de VN-troepen niet langer kunnen werken in een vijandige omgeving en hun operaties door gevaar worden stopgezet. De Bosnisch-Servische leider Karadzic heeft de Navo en Amerikaanse troepen gewaarschuwd geen Serviërs lastig te vallen tijdens een evacuatie. Anders zou er een nieuw Vietnam ontstaan.

Zie verder pagina 3

● VN-troepen kunnen meer doen in Bosnië

Studenten bezetten RL Maastricht

MAASTRICHT - Enkele tientallen studenten hebben gisteravond laat de faculteit geneeskunde van de Rijksuniversiteit in Maastricht bezet. De actiegroep Maastrichts Actiecentrum Studenten (Max) keert zich met de protestactie tegen de plannen van minister Ritzen van Onderwijs om het collegegeld met duizend gulden te verhogen.

De actievoerders eisen onder meer van het college van bestuur van de RL, dat deze zich eveneens uitsprekt tegen de voornemens van de minister. Vanochtend vroeg is er een overleg tussen het bestuurscollege en de actiegroep.

(ADVERTENTIE)

Helemaal vergeten en altijd te druk?
Ondernemers bellen nu één van de zeven Makro

FEEST PAKKETTEN
showrooms in Nederland:

Amsterdam	Delft	Breda	Nuth
020 6630071	015 616125	076 711861	045 245451
Best	Duiven	Hengelo	
04998 93055	08303 12969	074 428327	

Makro biedt u ruime keuze in feestpakketten zowel in prijs als assortiment.

makro
Makro zelfbedieningsgroothandel

Gouverneur dringt aan op snelle uitvoering plan commissie Watersnood Maas moet dieper en breder

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT/DEN HAAG - Wateroverlast in Limburg zoals rond Kerstmis 1993 is te beperken door de Maas in vijftien tot twintig jaar tijd over een lengte van 180 kilometer te verbreden en te verdiepen. Bovendien moeten ongeveer 62 kilometer aan nieuwe dijken woonwijken, dorpen en steden beschermen. Een en ander gaat 1,3 miljard gulden kosten. Dit kan helemaal betaald worden uit de opbrengst aan zand- en grindwinning.

Maasproject duurt vijftien tot twintig jaar, maar al na tien jaar is in Limburg sprake van een redelijke beveiliging (60 procent) tegen overstromingen.

Spood

Gouverneur Berend-Jan baron van Voorst tot Voorst zei gisteren in een eerste reactie de voorgestelde realisatie-termijn te lang te vinden. „Er dient met kracht en creativiteit te worden gestreefd naar een zo spoedig mogelijke afronding,” zei hij.

De commissie stelt verder dat behalve rivierkundige maatregelen ook bestuurlijke beslissingen de wateroverlast kunnen verminderen. De schade bij overstromingen is te beperken door geen nieuwe woningen en bedrijven in de Maasvallei toe te staan. De commissie beveelt daarom aan beperkingen op te leggen aan toekomstige ontwikkelingen in het Maasdal.

Verder moeten voorlichting over de hoge waterstanden en de rampencoördinatie verbeteren. Dit is nodig, omdat ook na uitvoering van het Maasplan 'het fenomeen van een overstromd Maasdal niet zal zijn verdwenen', aldus de commissie.

Uitvoering van het advies-Boertien betekent bij een watersnood in de omvang van december vorig jaar 90 procent minder economische schade. Ook het aantal Limburgers dat moet worden geëvacueerd is dan 96 procent minder. Het voorstel van Boertien (oud-commissaris van de koningin in Zeeland) en de zijnen heeft tot gevolg dat door verbreding en verdieping van de Maas ongeveer 130 miljoen kubieke meter zand, grind en klei vrijkomt.

Natuurgebied

Verbreding van de Grensmaas betekent in feite het uitvoeren van het natuurontwikkelingsplan zoals het provinciebestuur dat al enkele jaren voorbereidt. Het enige verschil is dat geen 35 miljoen ton zand en grind uit de Grensmaas zal worden gehaald maar 42 miljoen ton. Ongeveer 900 hectare landbouwgrond verandert daardoor in natuurgebied.

De natuurbeschermingsorganisaties reageren dan ook positief op de rapportage. Bij het uitdiepen van de Middenlimburgse Maas zal nog eens 24 miljoen ton grind vrijkomen.

● Het onderzoeksrapport van de commissie-Boertien werd gisteren aan de boorden van de Maas in ontvangst genomen door (vlnr) ir. H.J. Overbeek, algemeen directeur Waterlooppkundig Laboratorium, gouverneur Van Voorst, minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat en de Vlaamse minister Th. Klechtermans van Openbare Werken.

Foto: ANP

Russen slaags met Tsjetsjeense rebellen

Van onze redactie buitenland

MOSKOU/GROZNY - Ernstige gevechten zijn gistermiddag in Tsjetsjenië uitgebroken nadat troepen van de separatistische president, Djochar Doedajev, een Russische tankkolonne hadden aangevallen. De Russen beantwoordden de aanval met luchtbombardementen op Tsjetsjeense stellingen. Zij deden dat ondanks de besprekingen die op dat moment begonnen tussen Russische en Tsjetsjeense delegaties in Noord-Ossetië over beheersing van de crisis.

Kort na het middaguur namen Tsjetsjeense troepen bij Dolinskoje, op 25 kilometer van Grozny, een kolonne van 150 Russische tanks onder vuur. Volgens de Tsjetsjeense 'commandant' Balaoedé Kajmov werden vier tanks vernietigd, waar-

op Russische helikopters en vliegtuigen een tegenoffensief inzetten. Er zouden onder de Tsjetsjenen geen slachtoffers zijn gevallen.

De Russische invasie in Tsjetsjenië, de grootste militaire operatie van het Russische leger sinds in de inval in Afghanistan in 1979, begon zondag vanuit het westen en het oosten. Maar de opmars naar Grozny lijkt na de gevechten bij Dolinskoje te stikken.

Bovendien stuiten de Russen die vanuit Ingoesjië de grens met Tsjetsjenië trachten te bereiken op fel verzet van de burgerbevolking. Ingoesjië heeft de kant van Tsjetsjenië gekozen. Een konvooi van 300

pantservoertuigen deed gisteren een halve dag over dertig kilometer. De Russische, veelal zeer jonge soldaten, lijken terug te schrikken voor de felle verbale aanvallen van Ingoesjische vrouwen en kinderen. Ook vanuit Dagestan, een islamitische republiek ten oosten van Tsjetsjenië, schiet de Russische tankkolonne niet op door verzet van burgers die de weg naar de grens blokkeren. Gisteren gijzelden zij zeker 47 Russische soldaten.

Ondertussen trachtten een delegatie van de Tsjetsjeense regering en Russische onderhandelaars in Vladikavkaz, de hoofdstad van het na-

burgse Noord-Ossetië, een politieke oplossing te vinden voor de crisis. Interfax meldde dat Moskou een goed gebaar heeft willen maken door de Tsjetsjeense oppositie, die gesteund wordt door Moskou, niet bij de onderhandelingen te betrekken. De vertegenwoordiger van de oppositie, Bek Baschanov, verliet het gebouw waar het overleg is, zoals de Tsjetsjeense delegatie had geëist. Moskou had de oppositie uitgenodigd, maar de separatistische regering weigerde te praten met een oppositie die volgens haar geen enkel bestaansrecht heeft.

Toekomst Verstappen onzeker

PARIJS - Het Formule 1-team van Benetton heeft gisteren de Brit Johnny Herbert aangetrokken als tweede rijder naast de Duitse wereldkampioen Michael Schumacher. Behalve Schumacher en Herbert, die de laatste twee races van het afgelopen seizoen ook al voor Benetton uitkwam, staat ook de Montfortenaar Jos Verstappen onder contract. Welke rol de Limburger komend seizoen bij Benetton gaat spelen is nog onzeker. Een andere renstal, Ligier (waarbij Benetton-baas Briatore ook de dienst uitmaakt), heeft de Japanner Aguri Suzuki en de Fransman Olivier Panis aangetrokken.

(ADVERTENTIE)

PREI EN SCHOUDER-KARBONADE.

Prei, kort afgesneden, kilo 1.25

Schouderkarbonade, kilo 13.50 6.99
500 gram 6.99 3.75

Aanbiedingen gelden t/m zaterdag 17 december a.s.
's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

(ADVERTENTIE)

slechts 3 dagen geldig

Schiesser Herenondergoed

100% Katoenen singlets of sportslips.
Maten 4 t/m 8.
Normaal 2 stuks voor f 29,95

Voordeelprijs 2 stuks voor **21,95**

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier!

Gebruik de Schunck kassabonnet, dat kunt u met de vele voordelen

DE KRANT VAN LIMBURG

Naam: .....
Adres: .....
Postcode: .....
Plaats: .....
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging): .....

Hiervoor betaal ik

Mijn bank-/gironummer voor automatische

betaling is:

Handtekening: .....
Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:

badhanddoek Parkeren
reiswekkert pocketcalculator

8 710404 400017

13-12

Mol actief binnen Justitie Amsterdam

...heb jij enig idee?...

Bosnische jongen speelt hoofdrol in schoolvoorstelling

'Mirad' kweekt begrip voor vluchtelingen

DOOR JESSE BUDDING

HEERLEN - „Eigenlijk is Mirad spelen voor mij heel gemakkelijk. Ik hoef alleen maar terug te denken aan mijn eigen situatie in Bosnië. Maar je voelt je wel droevig en wanhopig.” Aan het woord is Karlo Severdija, hoofdrolspeler in de theatrale tekstlezing 'Mirad, een jongen uit Bosnië'. De voorstelling vertelt het verhaal van een veertienjarige die zijn vaderland ontvlucht vanwege de burgeroorlog. Bijna zestig scholen, theaters, kerken en organisaties in Limburg haalden de voorstelling in huis.

De tekst van 'Mirad' bestaat uit korte dialogen, brief- en dagboekfragmenten. Het zusje van de hoofdpersoon wordt gedood door een granaatscherf. Zijn moeder is waarschijnlijk afgevoerd naar een kamp, waar zij werd verkracht. Zijn vader sterft tijdens een gedwongen tocht over een mijnenveld. Mirad vlucht naar zijn oom en tante in Sarajevo, maar ook daar gaat het fout. Na allerlei omzwervingen belandt hij in opvanghuis 'Valentijn' in Nunspeet.

Ad de Bont schreef het stuk om scholieren te informeren over de oorlog in Bosnië en bij hen begrip te kweken voor de vluchtelingen in Nederland. Medespeelster Maria

Kapteyns vindt dat de productie daarin slaagt. „Na elke voorstelling op school komen kinderen naar ons toe met vragen over de situatie in ex-Joegoslavië. Veel mensen raken er door geëmotioneerd.”

Karlo Severdija (28) speelt al vanaf zijn veertiende toneel. Als puber won hij zelfs drie prijzen. Hij werd in zijn vaderland echter nooit toegelaten tot de toneelschool. Zelf denkt hij dat dat kwam omdat hij tot een etnische minderheid behoorde. Blijkbaar bestond er al heel lang intolerantie. „Toch was het vroeger veel minder erg. Vijf jaar geleden wist je eigenlijk amper tot welke bevolkingsgroep je behoorde. Plotseiling is de haat opgeblazen. Maar niet bij iedereen. Mijn beste vriendin bijvoorbeeld is een Servische uit Bosnië, haar vriend is Moslim en ikzelf ben Kroaat. Maar wij staan machteloos.”

● Karlo Severdija, tijdens de voorstelling.

Foto: FRANS RADE

Limburgse solisten succesvol

HEERLEN - Twee van de drie Limburgse deelnemers aan het Nationaal Concours van de Stichting Jong Muzikalent Nederland kunnen terugkijken op een geslaagde deelname aan de finale, die afgelopen weekende in Amsterdam werd gehouden. Rik Knarren uit Muntsegeleen was de enige trompettist in de A-categorie (geboren na 1979) die een eerste prijs wist te behalen. In de A-categorie piano leverde Richard Flemming uit Heerlen dezelfde prestatie. De derde Limburgse deelnemer, Alice Poullissen uit Melick, kreeg een derde prijs in de B-categorie fluit (geboren in 1977, 1978, 1979). In deze categorie werd geen eerste of tweede prijs toegekend.

Pianist Simon breekt duim

DEN HAAG - De beroemde Amerikaanse pianist Abbey Simon was zondagmiddag niet in staat zijn recital in het Haagse Diligentia te geven. Hij en zijn vrouw werden zaterdagavond aangereden door een auto. Abbey Simon (72) brak de duim van zijn rechterhand, terwijl zijn vrouw met een gecompliceerde beenbreuk moest worden weggedragen.

Abbey Simon, een leerling van de fameuze Godowsky en de even legendarische Josef Hofmann, heeft vele jaren niet in Nederland gespeeld. De Amerikaanse pianist, die aan een groot cd-project werkt, gewijd aan Chopin, zou gisteren op een 'extra concert' van de Stichting Kunstkring Diligentia een aantal buitengewoon virtuozistische composities van onder anderen Brahms en Liszt ten gehore hebben gebracht.

UITGEVERSMATSCAPPIJ
Limburgs Dagblad s.v.

Directie:
Mr. F.A.M. van Helmond
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739811
Pictorial-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739264
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 046-452832
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 29,00
per kwartaal f 86,90

Per acceptgiro:
per maand f 30,50
per kwartaal f 88,40

Losse nummers f 1,75

Bfr. 32

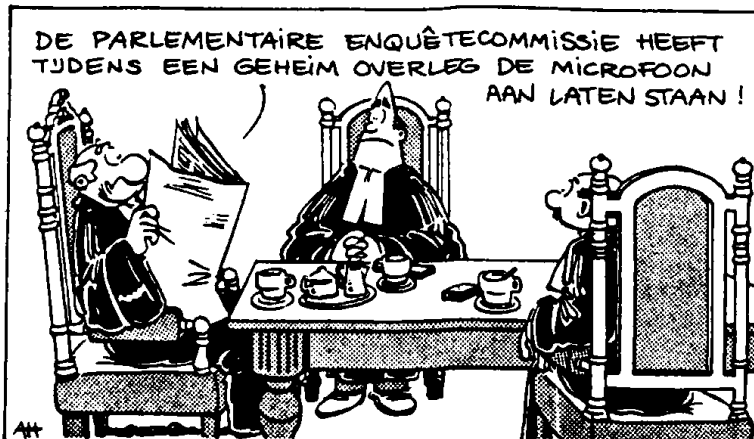
Alle orders worden afgeleverd en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de averechtse aap

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

recept

Chocolade-notentruffels

Helaas, deze chocolade-notentruffels, passen op geen enkele manier in een verantwoord slank dieet, maar lekker zijn ze wel!

125 gram roomboter, 45 gram poedersuiker, 75 gram cacao-poeder, 1 eetlepel slagroom, ca. 75 gram fijngehakte hazelnoten of walnoten

Roer de boter zacht in een kom met ronde bodem. Voeg afwisselend poedersuiker en cacao toe en

roer alles tenslotte egaal van kleur en romig zacht met de slagroom. Laat de chocoladeboter in de koelkast opstijven.

Schep met twee theelepeltjes telkens een bergje uit de chocoladeboter en rol hier met koude hand balletjes van. Hak de noten fijn, maar niet tot poeder. Rol de balletjes door de gehakte noten zodat ze hier geheel mee bedekt zijn. Zet de truffels tot gebruik koel.

Inplaats van de balletje door de noten te rollen kunt u ze ook gewoon door cacao rollen!

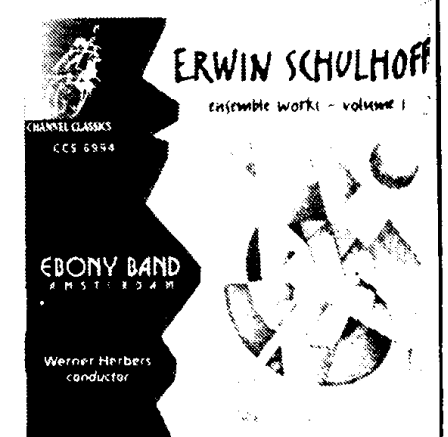
Ensemble works - volume 1 -
Erwin Schulhoff; Ebony Band
Amsterdam onder leiding van
Werner Herbers; Channel Classics
CCS 6994.

DOOR JOS FRUSCH

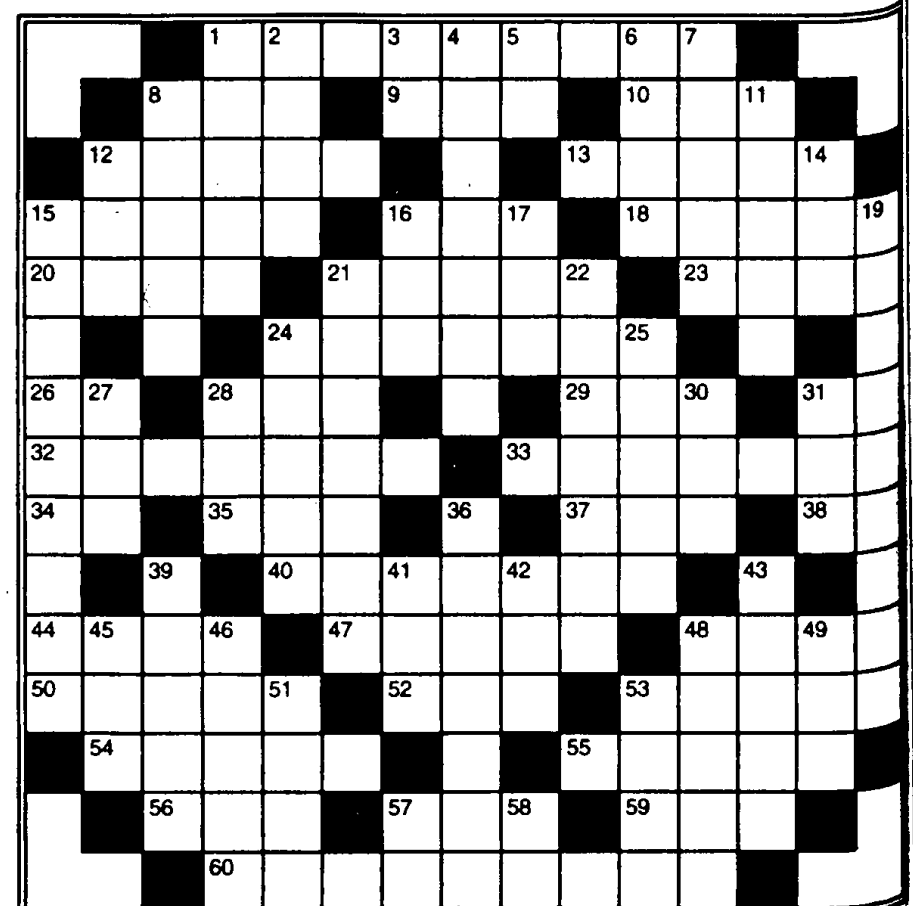
De Amsterdamse Ebony Band vierde op 15 juni van dit jaar de honderdste geboortedag van Erwin Schulhoff met een volledig aan zijn muziek gewijd concert in Muziekcentrum Vredenburg in Utrecht. Van dit concert zal Channel Classics drie cd's op de markt brengen. De pas verschenen eerste cd toont de veelzijdigheid van deze in Praag geboren componist, die in 1942 in een interneringskamp in Beieren overleed.

Humor, het groteske, muzikale grappen. Het zijn trefwoorden die van toepassing zijn op de effectvolle toneelmuziek, die Schulhoff - een liefhebber van absurdistisch theater - in 1926 schreef voor een moderne versie van Le Bourgeois Gentilhomme. De compositie staat in schril contrast met het confronterende, emotioneel Concerto voor strijkkwartet en blazers uit 1930. Een hoogst originele compositie

waarin de componist beide klanklichamen op uiterst creatieve wijze tegenover elkaar plaatst. Het is een klankwereld die niets lijkt op de joyeuze, sensuele Suite voor kamerorkest uit 1921, waarin Schulhoff op diezelfde wijze dansmuziek en jazz verwerkt. En waarin hij blijft geeft van zijn oorspronkelijke geest, met name op het gebied van de instrumentatie: ratel, serene en claxon worden smaakvol ingezet om de expressiviteit van de muziek te vergroten. De muziek van de Ebony Band heeft zoveel affiniteit met deze muziek, dat de genoemde karakterstellingen trefzeker en overtuigend worden uitgewerkt.

puzzel van de dag

P&P E1113

32	26	14	51	22	27	28	31	1	58	2	10	56	36	3
----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	---	----	----	----	---

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 verlichting; 8 per; 9 loot; 10 bloeiwijze; 12 plant; 13 gokpot; 15 stevig; 16 insekteneter; 18 beddegoed; 20 hoekpilaar; 21 conserveren; 23 ver; 24 in de regel; 26 getij; 28 handvat; 29 boom; 31 uitroep; 32 verslag; 33 pl. in België; 34 milliliter; 35 vlaktemaat; 37 elasticiteit; 38 bijbeldeel; 40 Eurpeaan; 44 bijb. man; 47 koren; 48 bergplaats; 50 prui; 52 spie; 53 pl. in N.-Holland; 54 erge; 55 handelsterm; 56 segment; 57 hals; 59 deksel; 60 stembuiging.

VERTIKAAL: 1 vakvereniging; 2 schuifbak; 3 water in Friesland; 4 karakter; 5 militair; 6 korf; 7 verbod; 8 verschiet; 11 manl. dier; 12 kerk; 14 haarverz. middel; 15 papsoort; 16 honingdrank; 17 Europeaan; 19 hoofdteil; 21 schrikbewind; 22 dichterbijkommen; 24 misdaad; 25 orgaan; 27 sportart; 28 familielid; 30 hals; 31 stuntel; 36 middelaar; 39 myth. koning; 41 boom; 42 vr. munt; 43 vuurplaats; 45 zeehond; 46 gevat; 48 kletsboek; 49 spoedig; 51 derhalve; 53 Indon. eiland; 57 tegenwoordig; 58 vogel.

oplossing gisteren

OPLOSSING E1028

HORIZONTAAL: 1 winnaar; 6 spelonk; 12 park; 14 stol; 15 re; 17 a.m.; 18 gom; 20 Se; 21 bi; 22 ever; 24 motie; 26 poes; 28 les; 29 lid; 30 dek; 32 al; 33 dn; 34 zone; 35 aloë; 37 te; 38 polis; 39 steel; 41 maan; 42 roos; 43 peper; 47 meest; 50 AP; 52 toga; 53 eest; 54 pa; 55 ten; 57 ked; 58 ent; 59 ara; 60 teek; 62 loens; 64 ader; 65 er; 66 Aa; 68 net; 69 va; 70 TT; 71 aard; 73 helm; 75 dessert; 76 fontein.

VERTIKAAL: 1 wereldomvattend NP; 3 naar; 4 arm; 5 a.k.; 7 PS; 8 9 loop; 10 OL; 11 kwispelstaart; 12 oot; 16 even; 18 godes; 19 Midas; 20 bel; 23 es; 24 mini; 25 eelt; 27 o; 29 lot; 31 koe; 34 zone; 36 eest; 37 pap; 40 lot; 44 pok; 45 egel; 46 don; 47 meent; 48 eens; 49 Eest; 50 peer; 54 pret; 56 Ne; 59 ad; 61 k; 63 eed; 64 aalt; 67 are; 69 ven; 70 72 dr; 73 ho; 74 me.

Winwoord: WANDKONTAKTD

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Staatssecretaris Kohnstamm van Binnenlandse Zaken moet het nieuwe paspoort nog deze maand opnieuw laten drukken met Aruba erin als koninkrijksdeel. Groen-Links-fractieleider Rosenmöller zal dat vandaag in de Tweede Kamer aan de orde stellen. Het volledig herziene reisdocument, dat vanaf 2 januari verkrijgbaar is, noemt alleen Nederland en de Nederlandse Antillen als delen van de monarchie.

Rosenmöller vindt dat dermate

Nieuw paspoort moet opnieuw worden gedrukt

lfordig dat Binnenlandse Zaken met de verbetering volgens hem niet mag wachten tot de tweede druk. Gevolmachtigd minister Croes van Aruba heeft gisteren op de omissie gewezen. Die in Den Haag gestationeerde bewindspersoon vindt het ontbreken van de eilandsnaam extra pijnlijk

omdat het Binnenhof deze week herdenkt dat Nederland en de Antilliaanse eilanden in 1954 het koninkrijksstatuut ondertekenden.

Aruba geniet sinds 1986 een aparte status binnen het koninkrijk. Desalniettemin hebben bewoners van dat eiland een Ne-

derlands paspoort. In het nieuwe document staat dat 'na 1975 -toen Suriname onafhankelijk werd- het koninkrijk der Nederlanden bestond uit Nederland en de Nederlandse Antillen'.

De rijksoverheid is al jaren bezig een nieuw paspoort te maken. In 1988 bleek na een parlementaire enquête dat zij had zitten knoeien. De toenmalige bewindslieden Van Eekelen en Van der Linden moesten daarom aftreden. Het heeft Binnenlandse Zaken vervolgens nog eens vijf jaar gekost om met een fraudebestendig reisdocument te komen.

Idee Voorhoeve voor rampenteams goed ontvangen in Kamer

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - PvdA en D66 hebben er in principe geen moeite mee als Defensie kleine teams van militairen gaat vormen die snel hulp kunnen bieden bij noodsituaties in het buitenland. Het CDA heeft er echter bezwaar tegen dat de Kamer zich soms pas achteraf over de inzet van deze eenheden kan uitspreken.

Minister Voorhoeve van Defensie bepleitte gisteren dat Nederlandse militairen binnen 24 tot 48 uur ingezet kunnen worden bij rampen in het buitenland. Defensie onderzoekt samen met Ontwikkelingssamenwerking en Binnenlandse Zaken de mogelijkheid om dergelijke kleine militaire eenheden te vormen.

PvdA en D66 voelen wel voor de vorming van noodhulpeenheden. „Het idee is prima,” zegt M. Zijlstra, de defensiewoordvoerder van

de PvdA. „Het is in overeenstemming met de lijn die in het verleden is ingezet, om actief aan crisisbeheersingsoperaties deel te nemen,” aldus J. Hoekema van D66. De VVD had nog geen oordeel over de plannen van Voorhoeve.

H. Hillen, de defensiespecialist van het CDA, is terughoudender: „Op zich staan wij positief tegenover acties om ergens hulp te verlenen. Daar moet het parlement wel altijd een oordeel over kunnen geven.”

Voorhoeve beklemtoonde dat de Tweede Kamer zich moet uitspreken over de inzet van de rampenteams, maar wees er wel op dat de snelheid waarmee zij uitgezonden worden van groot belang is. Dat houdt in dat het parlement zich soms pas over de inzet kan uitspreken als de eenheden zich al in het rampgebied bevinden. Als de Kamer bezwaar maakt, kunnen de militairen zonodig worden teruggetrokken, verklaarde de minister.

punt

uit

• Van Agt

Oud-premier Dries van Agt legt 'ergens in de eerste helft van volgend jaar' zijn functie als ambassadeur van de Europese Unie in Washington neer om hoogleraar te worden aan de universiteit van de Japanse stad Kyoto. De woordvoerder van Van Agt in Washington heeft dit bevestigd.

• Kabel

Staatssecretaris Nuis wil de kabelmaatschappijen de mogelijkheid geven hun net commerciële te exploiteren. Daarvoor wil hij wel de plicht koppelen om een basispakket van publieke en commerciële programma's tegen een redelijke prijs ter beschikking te blijven stellen.

• Bernhard

In de toestand van prins Bernhard is gisteren geen verandering gekomen. Net als het weekend is hij de dag zonder koorts doorgelopen, maar zijn gezondheidstoestand is volgens de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) niet verbeterd. De situatie wordt nog steeds gekenschetst als 'stabiel en zorgwekkend'.

• Berlusconi

Premier Berlusconi van Italië, die vandaag voor de rechter moet verschijnen na beschuldigingen over betrokkenheid bij corruptieschandalen, is geenszins van plan af te treden. In een brief die in de krant Il Sole-24 Ore zal verschijnen, schrijft hij ervan overtuigd te zijn dat het onderzoek spoedig zijn onschuld zal aantoonen.

• Sorgdrager

Het Openbaar Ministerie en de korpsbeheerders moeten aan de procureurs-generaal opgeven welke onderzoeken er bij de regionale en de interregionale recherche-eenheden lopen. Daarbij moeten zij duidelijk maken welke bijzondere opsporingsmethoden zijn gebruikt, hoe die zijn getoetst en welk oordeel de hoofdofficier van justitie heeft daarover. Dat schrijft minister Sorgdrager in een brief aan de Tweede Kamer. Zij wil met de doorlichtingsactie 'volstrekte duidelijkheid' krijgen over de door de politie gehanteerde opsporingsmethoden.

• De Mello

Het Braziliaanse Hoogerechtshof heeft oud-president Fernando Collor de Mello wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken van corruptie. Vijf van de acht rechters van het hof spraken zich uit tegen vervolging van Collor, die miljoenen gulden aan steekpenningen voor openbare werken zou hebben doorgesluisd naar privébankrekeningen. Een parlementair onderzoek naar de beschuldigingen leidde er toe dat het lagere gerecht een afzettingprocedure in gang zette.

• Sinn Fein

Sinn Fein, de politieke vleugel van de IRA, zal niet deelnemen aan een conferentie over de gevolgen van een vredesakkoord voor de economie in Noord-Ierland. Groot-Brittannië organiseert de bijeenkomst. Sinn Fein verklaarde gisteren te zijn dat zijn vertegenwoordigers geen uitnodiging hebben gekregen voor een diner aan de vooravond van de conferentie. Bij die gelegenheid houdt de Britse premier, John Major, een toespraak.

(ADVERTENTIE)

Onze Top 5 van deze week.

♣ Sinaasappelsap, pak 1 liter	1.59	1.29
♣ Deep Blue rose zalm, blikje 213 gram	2.49	1.99
♣ Keukenrollen, met kerstdecoratie, pak 2 rollen	Nu	1.99*
♣ Bretonse ham, verpakt, per 100 gram	3.19	2.39
Bonne Maman extra jam, diverse smaken, pot 450 gram		Nu 3.39

Aanbiedingen gelden t/m zaterdag 17 december a.s.

*Zolang de voorraad strekt.

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

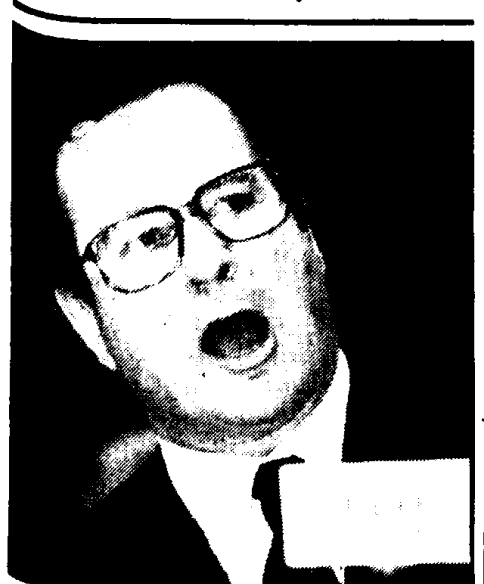

Akkoord verworpen door universiteiten en hogescholen Ritzen houdt vast aan verhoging collegegeld

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Minister Ritzen (Onderwijs) houdt vast aan de verhoging van het collegegeld met duizend gulden, ondanks het verwerpen van het akkoord hierover door universiteiten en hogescholen. Samen met de studentenbonden liet het hoger onderwijs gisteren weten de forse stijging van het collegegeld alsnog af te wijzen. Ritzen verklaarde gisteravond bij een protestbijeenkomst in Groningen echter dat de collegegeldverhoging een zaak van het kabinet is, waarover de Kamer een uitspraak moet doen. Die lijkt de maatregel in meerderheid te steunen.

Vertegenwoordigers van de universiteiten en hogescholen verklaarden vorige week nog dat zij het akkoord

Klaus Kinkel FDP houdt vertrouwen in Kinkel

BONN - De leider van de Duitse FDP, Klaus Kinkel, heeft gisterochtend het vertrouwen gekregen van het congres van de liberalen. Kinkel kreeg de steun van 390 van de 606 afgevaardigden; 185 FDP'ers stemden tegen. De FDP-leider zag zich genoodzaakt de vertrouwenskwes- tie te stellen, nadat hij zondag op de eerste dag van het partijcongres zwaar onder vuur was komen te liggen.

Klaus Kinkel, minister van Buitenlandse Zaken in de regering-Kohl, zou na de spervuur van kritiek, waarin hij verantwoordelijk werd gesteld voor een reeks rampzalige verkiezingsnederlagen, overwogen hebben als partijleider op te stappen. Gisterochtend besloot hij na overleg met de partijtop dat niet te doen en in plaats daarvan de vertrouwenskwes- tie te stellen.

De liberalen zijn in Gera, in de oostelijke deelstaat Thüringen, bijeen om zich te beraden over de toekomst van de FDP. De partij zweeft al maanden tussen leven en dood na de nederlagen bij deelstaats- en Europaverkiezingen en het magere resultaat bij de bondsparlementverkiezingen van oktober toen de liberalen slechts 6,9 procent van de stemmen haalden, ruim vier minder dan in 1990.

(ADVERTENTIE)

KENNISGEVING

Door het ondernemers-onvriendelijke beleid van de gemeente Valkenburg zijn wij genoodzaakt ons filiaal aldaar te sluiten.

Vandaag en zondag 4 december
OPHEFFINGS-UITVERKOOP

van ons filiaal in

VALKENBURG

Reinaldstraat 42 / Tel.: 04406-16007

BETALEN MOGELIJK MET KONTANT, CHEQUES, PINCODE OF CREDITCARD

MP

Ledermode

DAMES EN HEREN
LEDEREN EN
SUEDE JASSEN,
PARKAS,
MOTORJASSEN,
PILOTTJACKS, ENZ.

• Voorzitter van de studentenvakbond LSVb Karin Hekster klappt geestdriftig in haar handen. Naast haar minister Ritzen van Onderwijs, die zich gisteravond in het hol van de leeuw waagde door in Groningen met studenten in discussie te gaan.

Foto: ANP

VN-troepen kunnen meer doen in Bosnië

Vervolg van pagina 1

BRUSSEL - De Amerikaanse president Clinton heeft aangegeven dat Washington bereid is 25.000 man troepen aan te bieden voor een 40.000 man grote begeleidings-troepenmacht, benevens de benodigde grootscheepse logistieke ondersteuning. De Navo wil dat andere lidstaten de overige troepen leveren. Frankrijk zou bereid zijn met ongeveer 5000 manschappen deel te nemen. Andere landen hebben beloofd eveneens troepen aan te bieden.

Ook Duitsland is gevraagd, bevestigde de minister van Defensie gisteren. De Duitsers zouden logistieke steun leveren zonder troepen naar Bosnië te sturen. Sommige VN-troepen, met name de Scandinavische eenheden die beschikken over zware pantservoertuigen, zouden eveneens bij de Navo-troepenmacht kunnen worden ingeschakeld. Een eventuele operatie zal worden geleid door de opperbevelhebber

van het snel inzetbare Navo-korps, de Britse generaal Jeremy McKenzie.

De ministers van Defensie van de Verenigde Staten en Frankrijk, William Perry en François Léotard, willen de VN-troepen in Bosnië houden en hun inzet efficiënter maken. Zo zouden bijvoorbeeld Amerikaanse vliegtuigen kunnen deelnemen aan de Navo-luchtdekking voor konvoien met hulpgoederen.

Léotard zei dat Unprofor meer kan doen voor de bescherming van hulpkonvoien. Zo moet de veiligheid van het vliegveld van Sarajevo worden gegarandeerd opdat hulpvluchten doorgang kunnen vinden. Washington beseft dat veel landen, die net als Frankrijk VN-troepen in Bosnië hebben, bij eenzijdige opheffing van het wapenembargo hun troepen zullen terugtrekken. „Dit is een van de redenen waarom de VS krachtig tegen eenzijdige opheffing van het embargo is,” herhaalde Perry het standpunt van de regering-Clinton.

Belgen pakken internationaal fraude-netwerk

BRUSSEL - De Belgische politie heeft de afgelopen dagen een internationaal fraude-netwerk opgerold dat onder de naam 'Grimaldi' beleggers oplichtte. Het zenuwcentrum van Grimaldi ligt volgens de Brusselse onderzoeksrechter Bulthe in Rotterdam, waar elf mensen fulltime bezig waren met de administratie van dubieuze aandelenhandel. Volgens de Brusselse politie heeft het 'sterk georgineerde' netwerk vertakkingen tot in Tsjechië, Spanje, de Bahama's en het eiland Man. De Brusselse politie kwam de bende op het spoor, nadat de 23-jarige Michèle van A., een vrouw van Nederlands-Surinaamse afkomst, geprobeerd had ongeveer een half miljoen gulden aan winst bij een Belgische bank wit te wassen. Zij werd vorige week gearresteerd. De Grimaldi-bende zou de afgelopen jaren bijna 50 miljoen hebben 'verdiend'. De bende liet de meeste transacties via Belgische banken lopen.

Turkse misdaadbende opgerold

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM - De Amsterdamse politie heeft zondag in een spectaculaire actie 31 mensen gearresteerd die worden verdacht van betrokkenheid bij een Turkse misdaadorganisatie. Voor de actie had het interregionaal recherche-team Amsterdam-Amstelland/Gooi- en Vechtstreek massaal de hulp ingeroepen van arrestatieteams uit het hele land omdat de bende als vuurgevaarlijk te boek stond. Op 19 locaties werden invallen gedaan waaraan in totaal 180 politiemensen meewerkten. De drugsbende wordt verdacht van enkele grote harddrugs-transporten vanuit Turkije, maar ook van betrokkenheid bij moord en andere gewelddadige praktijken. In een loods in Amsterdam-Noord bevond

zich het hoofdkwartier van de organisatie. De politie trof daar bij de inval een illegale nachtclub aan en een hennepplantage. Bij de inval gooiden enkele bezoekers van de nachtclub hun wapen weg. In totaal werden bij de actie van gisteren 19 vuurwapens, waaronder twee pistoolmitrailleurs, in beslag genomen. De bende is volgens de politie ook actief geweest met afpersingspraktijken. Daarbij zouden mogelijk politieke motieven een rol spelen. Enkele aangehouden personen zijn actief voor de Koerdische vrijheidsbeweging PKK waarvan zij ook propagandamateriaal in huis hadden. Via een speciaal door de Amsterdamse politie opengestelde telefoonlijn voor Turken die worden bedreigd kwamen volgens de politie de laatste tijd veel telefoontjes binnen.

De politie kwam de organisatie in april van dit jaar al op het spoor. Sindsdien is enkele keren getracht een liquidatie door de bende te voorkomen. Uiteindelijk moest de verdachte van wie men wist dat hij met dergelijke moordplannen rondliep, worden aangehouden om hem van zijn voornemen af te brengen. De bende zou volgens de politie ook verantwoordelijk zijn voor de gijzeling van een Turkse bruidgom die eerder dit jaar op de snelweg rond Amsterdam in trouwkleding uit een auto werd gehaald.

De politie greep gisteren in omdat werd vermoed dat een van de hoofdverdachten op het punt stond naar het buitenland te vertrekken. De politie denkt met de actie ook een op handen zijnde bende-oorlog te hebben voorkomen.

Jeltsin riskeert tweede Kaukasische oorlog

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG - Als de Russen hun geschiedenislesjes goed hebben geleerd, dan kennen ze de gevaren van een militair ingrijpen tegen de Tsjetsjenen. Ondanks die lessen uit het verleden besloot president Jeltsin zondag het leger in te zetten om een eind te maken aan de afscheiding van de Kaukasische deelrepubliek Tsjetsjenie.

De actie roept in Rusland protesten op. „Wij willen geen tweede Kaukasische oorlog”, verklaarde Grigori Javlinski, een hervormer in het Russische parlement, zondag. Hij verwees daarmee naar de lange Tsjetsjeense opstand vorige eeuw van de legendarische leider Sjamil, die vanuit de bergen en bossen de troepen van de tsaar bestookte.

Zo lokte Sjamil in 1845 een heel Russisch leger in de val, toen hij hen in een dicht woud overviel. De Russen verloren 4000 man in het bloedbad. Terwijl ze voor de gesneuvelden een dodennis hielden, bespotten Sjamil hen vanaf een heuveltop: hij liet Russische krijgsgevangenen vrolijke marsmuziek spelen, om de gezangen van de orthodoxe geestelijken te overstemmen.

Pas na een kwart eeuw strijd werd Sjamil overwonnen, maar de herinnering aan de bloedige veroveringsoorlog leeft nog steeds. En ook al waren ze bedwongen, de krijgshaftige Tsjetsjenen bleven in de ogen van het Russische gezag verdacht. In 1944 liet Stalin hen te zamen met enkele andere Kaukasische volkeren naar Kazachstan deporteren, vanwaar ze pas vanaf 1956 mochten terugkeren. Een van de verdrevenen was de huidige Tsjetsjeense president Djochar Doedajev, die in september 1991 de onafhankelijkheid van zijn land uitriep.

Onverteerbaar

De eenzijdige afscheiding van Tsjetsjenie is onverteerbaar voor het Kremlin. Het gebied is strategisch gelegen in het Kaukasusgebergte. Bovendien is het rijk aan olie en lopen de pijpleidingen uit het Kaspische-Zeegebied

● Een vrouw protesteert op het Kremlin in Moskou tegen de Russische inmenging in Tsjetsjenie. Foto: ANP

erdoor. Bovenal is Jeltsin bang voor een Tsjetsjeens domino-effect op de omringende gebieden op deelrepublieken elders in de Russische Federatie. Doe

dajev nam het voortouw binnen de Confederatie van Kaukasische Bergvolkeren, een organisatie waarvan de strijders zich mengden in de oorlog van Abchazië tegen Georgië, en andere brandhaarden in de Russische Kaukasus.

Veel ruimte om iets tegen de opstandige Tsjetsjenen te doen, kreeg Jeltsin niet. Eind 1991 stuurde hij zijn troepen naar het gebied om een eind aan de af

scheiding te maken. Maar na drie dagen dropen ze af, na een blokkade door Tsjetsjeense strijders en een motie van afkeuring van het Russische parlement.

Daarop begon Moskou een economische blokkade, zonder ver

der aanstalten te maken om de Tsjetsjeense zelfstandigheid te beëindigen.

Aan de Russische semi-tolerantie kwam een einde na een reeks buskapingen in Zuid-Rusland waarbij telkens Tsjetsjeense misdadigers waren betrokken. Moskou bestempelde Tsjetsjenie als een broeinest van criminaliteit en een bedreiging voor de openbare orde.

Om niet zelf rechtstreeks te hoeven ingrijpen speelde het Krem

lin in op de rivaliteit tussen clans in Tsjetsjenie, en dat leidde tot een conflict tussen voor- en tegenstanders van Doedajev. De verschillende oppositiebewegingen verenigden zich in de Voorlopige Raad, die financiële en militaire steun van Moskou kreeg. De troepen van de oppositie, die delen van het land beheersten, gingen deze zomer in het offensief maar slaagden er niet in het leger van Doedajev te verslaan. Ook bleken ze onderling verdeeld over een mogelijke Russische interventie: enkele strijders lieten weten dat ze dan eerst de Russen zullen aanvallen, om daarna met Doedajev af te rekenen.

Bombardementen

De afgelopen weken begon Moskou zich daarom steeds openlijker in het conflict te mengen. Grozny werd enkele malen gebombardeerd door gevechtsvliegtuigen die, naar later werd toegegeven, van Rusland waren. Een grote troepenmacht werd nabij Ingoesjje, niet ver van de grens met Tsjetsjenie, op de been gebracht. Vrijdag maakte Jeltsin de weg voor een militaire interventie vrij met een decreet waarin hij zijn regering opdracht gaf alle middelen in te zetten om de orde in het gebied te herstellen.

Al is Doedajev militair niet opgewassen tegen de Russische overmacht, de Tsjetsjenen zijn vastbesloten zich te verzetten, desondanks in een guerrilla-strijd zoals ten tijde van Sjamil. Gevreesd wordt dat het geweld zich elders in de Kaukasus zal verspreiden: de eerste slachtoffers van de inval vielen zondag in Ingoesjje, waar inwoners zich verzetten tegen de aanval op hun Tsjetsjeense neven.

Politici in Moskou zijn bang dat de harde actie tegen Tsjetsjenie tot politieke destabilisatie in Rusland leidt. Het parlement viel afgelopen week al fel uit naar Jeltsin om zijn Tsjetsjeense beleid. De hervormers vrezen bovendien dat Jeltsin zichzelf door het leger laat gijzelen, door voor een militaire oplossing te kiezen. „De president heeft alles op één kaart gezet”, schrijft het dagblad Kommersant-Daily. „Als de troepen er niet in slagen de orde in het gebied te herstellen, zijn Jeltsins dagen geteld.”

lezers schrijven

• Letterkundig 2

De ingezonden brief van Jan van Waasbeek die op 6 december het Limburgs Dagblad sierde, deed me denken aan het lammetje dat hongerig staat te blaten zonder naar de voerbak te zoeken. Hij beticht mij van misleiding omdat ik zou hebben bepaald welke schrijvers op zondag 27 november door mij in Maastricht werden geïnterviewd. Het bestuur van het Letterkundig Centrum Limburg nodigde mij enkele maanden geleden uit de promotiedag voor schrijvers uit Limburg te presenteren. Tevens werd mij toen een lijst met namen van auteurs voorgelegd die die middag aanwezig zouden zijn. Zoals de heer Van Waasbeek mogelijk weet, behoren besturen besluiten te nemen en niet toevallig binnengewaaide passanten. En aldus gebeurde. Mijn invloed op de samenstelling van de lijst van uitgenodigde auteurs was nihil. Overigens waren aan het bestuur 56 titels van pas verschenen werken bekend. De voorzitter heeft aan het begin van de geanimeerde bijeenkomst verantwoording gegeven van de gedane keuze. Wat de provinciale subsidie voor het Letterkundig Centrum betreft, waarvan de heer Van Waasbeek suggereert dat die beter kan worden opgeschort, zit het wel goed. Voorafgaand aan mijn interview met elf auteurs hield de heer van Tinde, namens de heer Ger Kockelkorn een inleiding.

LANDGRAAF

Jo Peters, uitgever

• Jacht

In haar ingezonden brief in het Limburgs Dagblad d.d. 6-12-94 vraagt P. Bormans zich af, wat het verschil is tussen een jager en 'iemand met een jachtakte'. Welnu, mevrouw Bormans, wetstechnisch is er geen enkel verschil. Ethisch echter is het verschil tussen een jager en 'iemand met een jachtakte' ongeveer net zo groot, maar niet groter dan het verschil tussen iemand die oprecht met de fauna begint en iemand van SKF. Duidelijk genoeg, mevrouw Bormans? Verder wil ik nog reageren op de massale slachtingen die wij jagers in de bossen (alleen maar in de bossen, mevrouw Bormans?) zouden aanrichten. Ik ben iemand die zich altijd voor het leven in bos en veld heeft geïnteresseerd en heb me zelf ook wel afgevraagd wat er van de fauna zou worden, als er in Nederland niet meer zou worden gejaagd. Ik ben tot de conclusie gekomen dat er in dit land, van de zeer rijk voorhanden zijnde en zeer gevarieerde fauna bitter weinig zal overblijven. In de jaren '40-'45 werd er in Nederland niet gejaagd. De geweren waren gevorderd en compleet werden het uniform van de leden van een met Hitler sympathiserende beweging. Het toenmalige land-schapsbeeld kenmerkte zich door kleinschalige landbouw en veel braakliggend terrein. Er was toen nauwelijks wild. Na een toename in de eerste twee jaren van de bezetting kwam de grote ommekeer. Door gebrek aan vakkundig beheer en door stroperij werd de wildstand gedeceerd. Jachttoezicht was immers nauwelijks mogelijk. Het grote ideaal van SKF, nl. een jachtvrij Nederland, ja, daarvan zijn we de gevolgen al weer jaren te boven! Gelukkig maar!

SITTARD

(Discussie gesloten)

P. Tummers

H.A. Fermin

(Naschrift redactie: De briefschrijver heeft gelijk. Overigens lag de fout van de verschrijving bij het LD.)

H.A. Fermin

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

(Naschrift redactie: De 'kraai' karren 'Mick Jagger, Keith Richards en Charlie Watts hebben Abraham allang gezien, terwijl Ron Wood ondertussen ook bij zover is. Het wachten is nu inderdaad - nog op nieuwkomer Daryl Jones. De gemiddelde leeftijd van de vijf Stones schommelt hoe dan ook rond de vijftig. En daar kan ook Bill Wyman niets aan doen.)

R. Swager

Niemand wordt wijzer van woud milieuregels Meer investeren in kennis

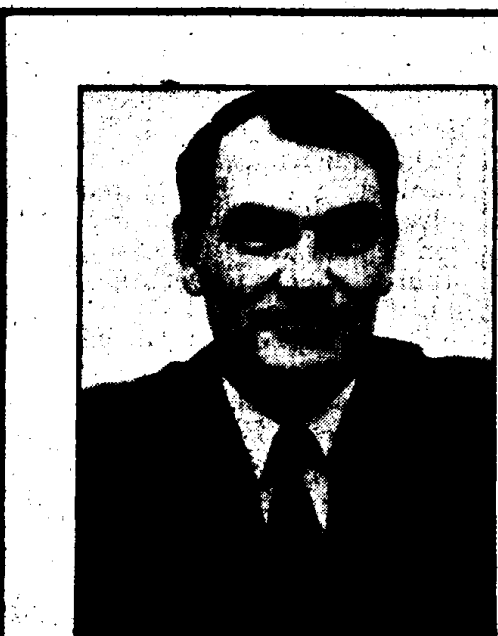
DOOR G. VAN DER LEE

NAARDEN - Het zal iedereen duidelijk zijn dat (het Hollandse jacht) de 'BV Nederland' alle zeilen moet bijzetten om in de internationale race te blijven. Er zal adequaat moeten worden gereageerd op de voortdurend veranderende (weers)omstandigheden op de wereld (zeeën). Dat vereist goede inzet en aanpassingsvermogen, werklust en flexibiliteit.

De schrijver Elias Canetti zegt in zijn laatste 'Notities': „Het is belangrijk alle grote gedachten opnieuw te zeggen, zonder te weten dat ze al gezegd zijn.” Ik bevind mij in een moeilijke situatie, want ik weet immers wat anderen in deze serie al hebben geschreven. De 'rode draad' is duidelijk: Neerlands internationale concurrentiepositie moet worden versterkt.

Onze thuismarkt is veel te klein en dus moeten wij de grens over. En dan niet alleen naar onze buurlanden of uitsluitend binnen Europa. Ons speelveld is de hele wereld. Daar moeten wij het als klein land van hebben. Dat ligt ons ook goed. Wij Hollanders kunnen ons immers makkelijk aan andere culturen aanpassen. En daar ligt onze winst. Echter binnen de 'BV Nederland' moeten dan ook mogelijkheden zijn om de positie van onze kwalitatief goede industrie te versterken om die concurrentieslag aan te kunnen.

Quest International is zo'n industriële bedrijf, dat wereldwijd opereert. Het is sinds 1905 in Naarden gevestigd en heeft zo'n 35 werknemers en heeft elders in de wereld het bedrijf leg zich toe op de ontwikkeling van geur-

verschil tussen regen en zonnenschijn. In de serie 'Kassa' laten Nederlandse top-ondernemers weten hoe zij denken over de economische ontwikkelingen. Vandaag is het de beurt aan G. van der Lee, algemeen directeur van Quest International Nederland B.V.

en smaakstoffen en voedingsmiddelenindustrie. In Naarden vindt de R&D (onderzoek en ontwikkeling) plaats van een scala van specialiteiten, voornamelijk voor de voedingsmiddelenindustrie. Van de productie gaat zo'n tachtig procent naar het buitenland.

Zowel in onze industriële als ook aan afnemerszijde is een duidelijke ontwikkeling gaande van concentratie en globalisering. De grote internationale concerns worden mondiale spelers. De kleinere bedrijven trek-

ken zich terug in niches van de markt, terwijl de middelgrote worden overgenomen, fuseren of ten onder gaan. Wil je als Nederlands bedrijf internationaal een rol van beteke-

De Nederlandse economie trekt weer aan. De donkere wolken boven ons hoofd maken plaats voor een lekker zonnetje. Is het hogedrukgebied van blijvende aard of is een depressie in aantocht? Veel afhangen van de resultaten van de grote Nederlandse ondernemingen. Zij bepalen het

nis spelen, dan zul je het in alle opzichten beter moeten doen dan je concurrenten. Een versterking van de concurrentiekracht is dan ook essentieel. Niet alleen in kwaliteit, maar ook in prijs. En dat is mogelijk. Ieder bedrijf zal daar uiteraard zelf hard aan moeten werken, maar ook zullen de omstandigheden binnen de totale 'BV Nederland' daaraan moeten bijdragen.

Wat moet er dan gebeuren? Allereerst voortdurende aandacht voor verbetering van onze kwaliteit én voor een stringente beheersing van kosten. Dit is een zaak waarvoor de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij het bedrijfsleven ligt. Van de overheid moet een belangrijk bijdrage komen door ondermeer

verlaging van de werkgeverslasten.

Voorzover lastenverlichting plaatsvindt via verlaging van de loon- en inkomstenbelasting, dient dit voor alle tarieven te gelden, omdat de nadelen van het hoge werknemersaandeel in de 'wig' (het verschil tussen bruto- en nettoloon) in alle inkomensgroepen gelden.

Daarnaast is toepassing van technologie en innovatie sterk bepalend voor het succes van Nederlandse ondernemingen. Investeren in nieuwe technologieën en continue vernieuwing van het productpakket zijn noodzakelijk. Vele ondernemingen spannen zich daarvoor in, maar ook de overheid kan op verschillende manieren bijdragen.

Allereerst door te stimuleren dat meer leerlingen van het middelbaar onderwijs voor een technische studie kiezen - en dat de studietoelagen in het wetenschappelijk onderwijs, inclusief de tweede-fase opleiding, voldoet aan de vereisten van het bedrijfsleven. Versnelde toepassing van technologie en verhoging van kwaliteit stellen steeds hogere eisen aan productiemedewerkers. Daarvoor is verbetering van aansluiting in het beroeps-onderwijs op ontwikkelingen en behoeften in het bedrijfsleven van groot belang.

Daarnaast het stimuleren van nieuwe technologieën. Biotechnologie is zo'n nieuwe technologie: een bijzonder interessante en snelgroeiende sector met goede vooruitzichten. Hiermee kunnen innovatieve en hoogwaardige producten worden ontwikkeld.

Milieutechnisch levert de biotechnologie belangrijke voordelen op. Zij maakt namelijk gebruik van organische stoffen, die herwinbaar zijn en vaak minder

grondstoffen, water en energie verbruiken.

Tot slot zou een vermindering van het grote aantal regels zeer welkom zijn. De lange en ingewikkelde procedures bij het verkrijgen van milieuvergunningen en bouw- en bestemmingsplannen, werken vertragend. Dit maakt dat vaak niet slagvaardig genoeg kan worden ingespeeld op snel veranderende marktsituaties en dat daardoor geplande investeringen nodeloos duurer worden. Al deze wet- en regelgeving kost tijd, geld en energie. Niemand wordt daar wijzer van. Vergelijk onze regelgeving eens met andere landen. In dit verband is reeds eerder gesuggereerd een 'buitenlandtoets' in te stellen.

De vele, dure milieumaatregelen geven meestal een te laag (milieu)rendement. Met hoge kosten en een in verhouding beperkt milieu-effect loopt ons land wellicht te ver voor de (Europese) muziek uit. Een pas op de plaats is hier aan te bevelen, zonder overigens de doelstellingen uit het oog te verliezen.

Kortom, als we op de wereldmarkt willen overleven, dan zullen alle zeilen moeten worden bijgezet. Zowel in het bedrijfsleven als door de overheid. Het gaat immers om onze werkgelegenheid. Dus Nederland, 'let op uw saek!'

• Dierenleed

Een wereld zonder dieren is ons voorstelbaar. Dieren hebben in het algemeen een heel speciale plek in onze samenleving. In onze westerse industriële wereld hebben we dieren meestal om hun productievermogen: in de bio-industrie, in de onderzoeks-laboratoria en tijdens de jacht. De mens denkt het recht te hebben om dieren te gebruiken. Wat voor de mens volstrekt onaanvaardbaar is, wordt voor de dieren acceptabel gevonden. Men kijkt er niet vreemd van op dat de natuurlijke omgeving van dieren wordt afgepakt. De mens beschouwt dieren uitsluitend als voor zichzelf bestemd. Als de werkelijkheid van het dierenleed aan de mens wordt voorgelegd vinden de meesten het verschrikkelijk zwaar. De volgende dag gaan ze naar de winkel en kopen vlees voor het avondeten en de shampoo die ze laat in een reclamespotje zagen. Gelukkig zijn er toch mensen die hun betrokkenheid ten aanzien van dierenleed wel kenbaar maken. Helaas wordt dit groepje mensen dat zich inzet tegen dierenleed beschouwd als 'een stel herrie-schoppers dat niks beters te doen heeft'. Dit blijkt wel weer een heel duidelijk uit de brief die André Wollersheim uit Schinnen in het Limburgs Dagblad van 24 november liet plaatsen. Hij vindt geweld tegenover mensen blijkaar wel erg, maar geweld door mensen ten opzichte van dieren niet. Meer dan erg veel medelijden kan ik niet hebben met deze kortzichtige meneer uit Schinnen.

BRUNSSUM Aline Fiebert
(Door redactie ingekort)

• Operette

Ik was zaterdag 3 december in het Wijngrachttheater in Kerkrade, waar ik de opvoering van Die Czardasfürstin bijwoonde. Het orkest had een prima bezetting. Alle instrumenten waren vertegenwoordigd. De inzet door het orkest was veel te ruw en veel te hard. Ook de zangers en de vertolkers van de hoofdrollen vielen bar tegen. Alleen de jongste van het gezelschap was klasse. De uitspraak van het koor was onverstaanbaar. Ik vond het zeer jammer dat deze operette op zo'n manier op de planken werd gezet. Zo'n gezelschap op het podium is geen reclame voor het theater.

BOCHOLTZ J. Vaessen

• Roofvogels

Het Vrijuit-artikel in het LD van zaterdag 3 december over de vervolging van roofvogels heeft mij zeer aangesproken. Ik wil u complimenteren met dit artikel. Hoe mooi en krachtig roofvogels zijn laten de schitterende foto's zien. Het is onvoorstelbaar dat er mensen zijn die deze dieren op de meest gruwelijke wijze vermoorden. Als ik dan lees dat jagers dit doen omdat ze bang zijn een konijntje minder te schieten dan kan daar woedend over worden. Ik kan mij toch al zo ergeren als ik die kerels in groen, soms met tien/twintig tegelijk, door het veld zie trekken en schieten op alles wat hen voor de loep komt. Wanneer maakt de regering hier een einde aan?

ECHT G. Smeets

Bouwnijverheid wil de vut naar 61 jaar

Van onze redactie economie

HAAG - De werkgeversorganisatie in de bouwnijverheid, de AVBB, wil de vut-leeftijd verhogen van 60 naar 61 jaar. Daarnaast willen de werkgevers bouwvakkers vanaf 59 jaar de mogelijkheid bieden om in deeltijd vervroegd uit te treden. Dat verzoek heeft het AVBB gisteren gedaan tijdens de derde ronde van het cao-overleg.

Werkgeversonderhandelaar J. Vah- noch zijn overlegpartners van de vakbonden wilden na afloop van de besprekingen iets zeggen over de vut-voorstel van het AVBB. Be- was echter al dat de werk- flink willen strepen in de rechten, omdat de kosten toren- dreigen op te lopen.

menteel geldt dat werknemers de afgelopen tien jaar in de be- hebben gewerkt, op 60-jar- leeftijd met vut kunnen. Bouw- vakers met een arbeidsverleden van veertig jaar, waarvan dertig in bouw, kunnen op hun 57e stop- met werken. Die regeling kost 1995 7,7 procent van de loonsom; stijging met 1,1 procentpunt.

gens een betrouwbare bron kun- natters in het voorstel van het AVBB rekenen op een uitkering van procent van het laatst verdiende om. In totaal hebben zij in de vier van hun 61e tot en met hun 64e recht op 300 procent. Dat is ook percentage dat degenen die met vut-vut gaan mee krijgen. Hun verhogingen zijn dus per jaar geme- in ieder geval lager dan 75 pro- cent. Om de huidige regeling 'af te meten' willen de werkgevers de komende jaren dagen opofferen. Ook 7-jarigenregeling willen zij af- telen.

groot deel van de onderhande- stond gisteren in het teken van de arbeidstijden. Het AVBB wil zo flexibel mogelijk inzet van werknemers bewerkstelligen. Daar- stellen zij de invoering van een geuod jaarmodel voor. Daarin enen werknemers het gehele jaar dienst van hun werkgever, waar- de ontslag in slappe tijden tot het enen gaat behoren.

Heineken hervat productie Rwanda

ALI - Heineken heeft zijn bier- drankenproductie in Rwanda zichtig hervat. Inmiddels be- de productie 25 à 30 procent enen van de periode voor het enen van de burgeroorlog. Van duizend verdwenen personeels- en zijn er inmiddels vierhonderd an het werk.

urwa is voor 70 procent eigen- van Heineken. De Rwandese eheid bezit de resterende aande- en fors deel van de belasting- ensten was afkomstig uit de koop van bier. Bralirwa produ- een miljoen hectoliter per et. Het was de enige bierbrouwe- in het Centraal-Afrikaanse land.

Voorwaarden zijn echter wel dat overwerk in de drukke zomerperi- de zonder toeslag kan worden ge- compenseerd in een rustiger peri- de. „Dan is er in principe geen overwerk meer,” aldus werkgevers- onderhandelaar Vahstal. „Daarvan is alleen nog maar sprake bij een onevenredig werkdruk.” Ook wil het AVBB de roostervrije dagen verschuiven naar de winter.

Voor de vakbonden gaan die voor- stellen veel te ver. „Daar kan in deze vorm natuurlijk geen sprake van zijn,” zei onderhandelaar B. Visser van de Bouw- en Houtbond FNV. „Wij zijn best bereid om af- spraken te maken over werktijden, maar een werkdag mag niet langer duren dan acht à negen uur en de gemiddelde werkweek willen wij beperken. Met de voorstellen van het AVBB gaan we terug naar tij- den die ver achter ons liggen.”

Werkgevers en vakbonden praten in januari verder over de nieuwe cao. De toekomst van de vut komt al eerder ter sprake (20 december). De bestaande regeling loopt af op 1 ja- nuaari en kent een nawerking van drie maanden. Als er dan nog geen nieuwe vut is, dan kunnen bouw- vakkers niet langer vervroegd uit- treden.

Gespeend protest

● Boze Belgische boeren zeulden gisteren met spandoeken en een gigantische plastic kooi naar het Charlemagne-gebouw in Brussel om te protesteren tegen het EU-landbouwbeleid. In de Belgische hoofdstad waren gisteren de ministers van Landbouw bij elkaar om te onderhandelen over de toepassing van hormonen bij de melkproductie.

Foto: ANP

Nieuwe KLM-banen erg in trek

AMSTELVEEN - Het bericht dat de KLM wegens de toenemende drukte vier- tot vijfhonderd stewards en stewardessen in vaste dienst wil nemen, is niet onopgemerkt voorbij gegaan. Sinds vrijdag hebben honderden geïnteresseerden zich telefonisch bij de luchtvaartmaatschappij gemeld. De belangstelling voor het cabinewerk komt niet geheel uit de lucht vallen. Jarenlang nam de KLM als gevolg van de wankelende financiële positie nauwelijks nog stewards en stewardessen aan. In 1993 gold zelfs een volledige vacaturestop. Naast de full-time banen biedt de luchtvaartmaatschappij ook werk voor mensen die tijdelijk in de drukke zomermaanden als steward of stewardess willen inspringen. Ook dit is een omslag in het beleid van de KLM, die enkele jaren geen zomerkrachten in dienst nam.

Produktielijn bij NedCar op Japanse leest geschoeid

Vervolg van pagina 1

BORN - Aan het ontwerp van de MX is bijgedragen door diverse designcentra van Mitsubishi, maar het definitieve ontwerp is vormgegeven in Duitsland. De auto is bedoeld voor de Europese markt, waarbij Mitsubishi deze plaatst tussen de huidige Galant en Lancer in.

In NedCar is sinds de deelneming door Mitsubishi in 1991 al meer dan 3,4 miljard gulden geïnvesteerd. Daarbij is vooral veel aandacht gegeven aan het opvoeren van de productiviteit en de kwaliteit. Er zijn bijvoorbeeld meer dan 300 ultramoderne robots geïnstalleerd, waardoor de productiviteit per auto op circa 20 uur uitkomt.

Het productiesysteem is vooral op Japanse leest geschoeid. Vele tientallen medewerkers van NedCar hebben daarvoor stage gelopen bij fabrieken van Mitsubishi in Japan. Het gevolg is dat de Nederlandse fabriek tot de modernste productiecentra in de wereld behoort. Mitsubishi maakt voor de nieuwe MX volop gebruik van Nederlandse en Europese leveranciers. Doordat het zogenaamde lokale content meer dan 80 procent bedraagt, geldt de auto als een Europees product dat valt buiten de importquota voor Japanse auto's.

Text Lite uit

Text Lite

Text Lite (handelaar in zak-lexen) is ondergegaan aan wanbeleid, misleiding en een ondeugdelijke boekhouding. De toenmalige directieuren, de gebroeders Arie en Wim Hommel, voerden wanbeleid, terwijl de commissarissen tekort schoten. De aandeelhouders werden misleid over de vermogenspositie en aandelentransacties. Bij het werk van de toenmalige accountant TRN-groep, nu opgegaan in Deloitte & Touche, kunnen vraagtekens geplaatst worden. Dit concludeerden de onderzoekers onder leiding van 'misdaad-accountant' J. ten Wolde, werkzaam bij het accountantsbureau KPMG.

Turkije

Turkije moet hardere maatregelen treffen om zijn economie op orde te stellen, zo heeft een delegatie van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) laten weten. Grootste bron van zorg voor het Fonds is de groeiende binnenlandse schuld van de Turkse regering. Volgend jaar maart dient het Turkse ministerie van Financiën 500 miljoen pond (22,5 miljard gulden) af te lossen.

Seat

Seat, de Spaanse dochteronderneming van het Duitse autoconcern Volkswagen, halveert dit jaar het verlies van 1,8 miljard mark uit 1993. Wordvoerder Hans-Peter Blechinger, die dit gisteren mededeelde, verklaarde dat het komende jaar een verdere verbetering van de resultaten zal laten zien.

(ADVERTENTIE)

DSM maakt superlichte auto-neus

DOOR PETER BRUIJNS

PARIS - DSM heeft een kunststof neus voor een in serie te produceren personenauto ontwikkeld, die 30 procent lichter is dan het frontchassis van een gewone auto. Dat werd gisteren bekendgemaakt in Parijs. Daar presenteerde een aantal Europese fabrikanten de resultaten van het gezamenlijke onderzoeksproject Mosaic.

Het Mosaic-project werd geleid door Renault. De Franse autofabrikant wilde weten of de dragende constructie van een auto (het chassis) in de toekomst beter uit kunststof, staal of aluminium vervaardigd kan worden. De met glasvezel versterkte polyester van DSM won met straatlengte voorsprong van aluminium en staal. Het materiaal voor het frontchassis is duurder in aanschaf, maar leidt tot lagere productiekosten en investeringen en

tot grotere flexibiliteit bij de verandering van modellen. Waar nu een frontchassis uit zestig delen bestaat, kan de autofabrikant straks met negen delen volstaan. De kunststof is dertig procent lichter, dat leidt tot een lager brandstofverbruik. Het chassis heeft geen last van roest en is veiliger bij botsingen. Hoewel Renault problemen heeft om snel over te schakelen op de radicaal andere productie-techniek, liet Renault-woordvoerder H. Mat-holion wel doorschermen dat volgens haar de Autosalon van Genève de eerste resultaten al te zien zullen zijn.

Volgens Renault komt het kunststof-chassis het best tot zijn recht in een kleine oplage geproduceerde auto met elektromotor. Voor DSM is de proef met Renault geen reden zich tot samenwerking met de Franse fabrikant te beperken. De Limburgse chemiefabrikant heeft al

contacten met diverse andere Europese automakers die de techniek zouden willen toepassen. Volgens DSM kan niet alleen het front, maar het hele auto-chassis het beste uit glasvezelversterkt-polyester gemaakt worden. Als een van de autofabrikanten toehapt, kan DSM meteen beginnen met de bouw van een nieuwe polyesterfabriek. Een productie-installatie van 40.000 ton kost al snel 60 miljoen gulden.

Ir. Wim Adriaens, de DSM-projectleider voor Mosaic, heeft nog andere droom. Het liefst maakt hij in samenwerking met Daf Special Products een puur Nederlandse kunststof-bestelauto. Technisch is het volgens hem geen probleem. De bestelauto-fabriek zou een (relatief lage) investering vergen van 500 tot 600 miljoen gulden en er zouden wellicht tienduizend banen mee geschapen kunnen worden. Volgens Adriaens is zijn idee in

Den Haag gunstig ontvangen. Polyester is volgens hem prima spul: „Kijk maar naar de Trabant: die rijden na dertig jaar nog rond.”

Het Mosaic-project is vier jaar geleden begonnen als een Eureka-samenwerkingsproject. Het heeft in totaal 130 miljoen gulden gekost. DSM heeft er ruim 10 miljoen gulden in geïnvesteerd, waarvan 1,5 werd gesubsidieerd door het Eureka-bureau in Den Haag. Mosaic is niet het eerste Eureka-project waar DSM aan deelnam. Eerder ontwikkelde het bedrijf in samenwerking met Peugeot al een kunststof koetswerk en de achterkant van een chassis. Het bedrijf heeft nu de know-how voor een complete plastic auto, waarvan alleen een gedeelte van de motor en de aandrijving nog uit metaal bestaan. Die kennis verschaft het Limburgse chemiebedrijf een stevige voet aan de grond bij de Europese auto-industrie.

beurs

Waarwisseling

AMSTERDAM - Op de Amsterdamse effectenbeurs viel gisteren de Nederlandse guldens tegenover de Amerikaanse dollar iets te beleven. In een gematigde handel gingen de guldens doelloos een paar dubbelpunt op en neer. De Amsterdamse thermomometer, de AEX, daalde de loop van de dag stiekem naar 400 punten. Uiteindelijk sloot de AEX op 404,49 punt, 1,83 punt lager dan bij het slot op vrijdag.

gebeurt niks. Beleggers blijven de zijlijn. Straks kabbelen we de manier nog het jaar uit,” aldus een handelaar. Een collectie van hem wees eveneens op de mate van de beurszucht. „Het beursjaar zakt weg. Maar als je de hand niet vergelijkt met de andere Europese beurzen, dan hebben we dit jaar niet eens zo slecht geleefd.”

Ter vergelijking: de AEX daalde dit jaar ongeveer op hetzelfde punt als dat hij begon in 1993. De FTSE-index uit op ongeveer 3000 punten, zo'n 500 punten lager dan begin dit jaar. De hoop van de handelaren is nu gericht op de Verenigde Staten, waar in de loop van deze week een aantal belangrijke economische gegevens (producenten- en consumentenindex) worden gepubliceerd. De staat de rente ter discussie. Op Amsterdamse beursvloer houden de renteverhoging. „De vraag is of de rente stijgt, maar wanneer?” aldus een handelaar.

Deze moeilijke maandag presenteerde de agent van minister Zalm (financiën) een nieuwe tienjarige staatsobligatie. Net als de vorige leening geeft de minister een rente van 7,5 procent. De obligatie opende op 97,65 punt. Onder de vut van de dalende koersen stond ook deze lening enig terrein gewonnen. Ze sloot 0,10 punt lager op 97,55 punt.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	61,20	60,50
Aegon	110,60	110,10
Abnol	53,90	53,10
Alzoo Nobel	18,50	18,00
Bols Wex c.	34,60	34,00
CSM cert.	65,70	65,50
Dordrecht Petr.	195,70	195,40
DSM	128,80	130,40
Elsevier	17,50	17,20
Fokker cert.	14,50	14,50
Fortis Amer. cert.	73,70	73,50
Gist-Broc. cert.	45,60	45,80
Heineken	250,60	253,00
Hogovens cert.	74,40	72,90
Hunter Douglas	76,20	77,00
ING c.	82,00	81,50
KLM	41,60	42,00
Kon. KNP BT	185,80	186,30
Kon. Olie	54,40	54,50
KPN	53,80	52,60
Nedlloyd	76,00	76,00
Océ-v.d. Gr.	46,70	46,10
Pakhoed cert.	51,30	50,50
Philips	76,00	76,00
Polygram	42,50	42,50
Shell	184,80	184,00
Unilever cert.	45,10	44,70
Van Ommen arc	171,50	171,00
Ver. Bezzt Uvner	122,00	122,30
Wolters-Kluwer		

Avondkoersen Amsterdam	v.k.	sk
ABN Amro Hold. 60,50 (60,50)		
Abnol 53,90-53,10 (53,10)		
Elsevier 17,20 (17,20)		
Kon. Olie 186,50-187,50 (186,50)		
Unilever 194,00 (194,00)		
Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Albair Ind.	85,30	85,20
ABN Amro pr.f.	57,90	57,90
ABN Amro pr.f. c.	6,34	6,38
ACF-Holding	32,60	33,10
Alfred Groep c.	183,40	183,20
Alzoo Nobel	33,70	33,50
Ant. Verff.	432,00	430,00
ARTU Biologicals	3,70	3,70
Asd Options Tr.	20,50	20,10
Asd. Rubber	2,40	2,40
Atag Hold. cert.	109,10	109,50
Atlan Groep	68,00	68,00
Atlan Groep arc	65,70	65,70
Aut. Ind. R. dam	118,00	118,00
Ballast Nedam c.	70,80	71,10
BAM Groep	104,00	104,00
Batenburg	148,00	148,00
Beers	190,00	190,00
Begemann Groep	29,20	29,00
Belindo	281,00	281,00
Borsum Wehry	33,70	33,70
Blydenst. Will.	28,70	28,70
Boer De Winkelb.	69,90	70,00
Borsum Wehry	25,70	25,70
Boskalis cert.	36,20	35,80
Brat Beheer	24,20	24,20
Breunast	8,60	8,60
Burgman-Heybroek	139,90	139,90
Calvé-Delft cert.	135,00	135,00
Calvé-Delft pr.f.	88,50	88,50
Cap Volmac	23,70	23,60
Ceteo Hold.	43,00	43,00
Cindu Intern.	97,00	95,00
Claindino	281,00	280,00
Content Beheer	28,00	28,70
Credit LBN	40,30	40,10
Crown v. G. cert.	152,00	150,80
CSM	65,10	65,50
De Drie Elektr.	15,00	15,20
Delft Instrum.	24,50	24,80
DICO Intern.	69,10	69,10
Econost	35,00	35,00
Dorp-Groep	21,50	21,50
Draka Holding	39,50	39,20
Edmond	33,30	33,20
EHCO KLM Kleding	20,00	20,00
EMBA	119,50	118,60
Eriks Holding	77,10	76,80
EVC Intern.	87,50	87,50
Flexivit Int.	51,00	52,00
Frans Maas cert.	30,50	30,40
Frederic Shop	34,20	33,80
Fugro cert.	89,50	89,70
Gamma Holding	6,00	6,00
Gammarell c.	10,50	10,50
Geleider Pap.	82,50	82,50
Getronics	57,50	57,80
Giesse de N.	35,50	35,60
Gouda Vuurvast	70,20	70,20
Goudsmit	36,30	36,10
Gronenigend	27,90	28,50
Groslic cert.	53,30	53,90
Gronitong	62,80	62,80
GTH-Holding	154,00	154,00
Haverbeek	135,70	135,70
HAL Trust B	15,80	15,80
HAL Trust Unit	15,80	15,80
HBB	272,50	267,00
Heijmans	60,50	60,20
Heineken Hold. A	230,50	233,00
Heijvoet Holding	26,50	26,00
Heijvoet c.	19,80	19,80
Hoeft Beheer c.	79,50	79,00
Holl. Colours	88,20	87,70
Holl. Ind. Mij	68,30	68,10
Holl. Sea S.	0,38	0,36
Hoff Eefbank	7,50	7,60
Hunter D. pr.f.	1,95	1,95
IHC Caland	42,20	42,20
ING	71,20	71,70
InterView Eur.	92,40	92,20
Internat. Muell.	34,80	34,30
Kas-Associatie	63,90	63,90
KBB	96,40	96,40
Kempen & Co	14,10	14,20
Kleine Holding	131,00	131,00
Kon. Sphinx Cust.	52,50	52,20
Kon. KNP BT c. pr.f.	1,25	1,25
Kon. KNP BT c. pr.f.	44,90	43,30
Koppepoort	418,00	418,00
Krasnapolsky	138,80	139,90
Landré & G.	45,30	45,00
Lindt Comput. Gr.	8,90	8,90
M. Baum O.B.-cert.	84,00	83,70
Macintosh	42,30	42,30

Management Share	1.20b	1.25a
Maxwell Petr.	202,00	202,50
Moera Enim	1605,00	1601,00
Moolen Holding	40,60	40,30
Mulder Boskoop	34,50	34,50
Multihouse	2,30f	2,30f
Naef	485,00	485,00
NAGRON	87,00	86,70
Nat. Inv. Bank A	132,20	131,50
Nat. Inv. Bank C. pr.f.	175,00	175,00
Ned. Part. Mij	52,20	52,80
NEDAP	7020,00	7020,00
Ned. Springst.	59,50	59,30
Ned. Groep	41,70	41,40
Ned. Schied. Hold.	72,20	72,20
Ned. Schied. Hold.	12,70	12,70
Ned. Schied. Hold.	78,00	78,00
Ned. Schied. Hold.	213,00	213,00
Ned. Schied. Hold.	18,40	18,40
Ned. Schied. Hold.	88,50	88,50
Ned. Schied. Hold.	41,00	41,00
Ned. Schied. Hold.	61,30	61,30
Ned. Schied. Hold.	22,50	22,50
Ned. Schied. Hold.	298,00	298,00
Ned. Schied. Hold.	81,00	81,00
Ned. Schied. Hold.	51,40	51,40
Ned. Schied. Hold.	7,80	7,80
Ned. Schied. Hold.	11,10f	11,10f
Ned. Schied. Hold.	169,70	169,00
Ned. Schied. Hold.	22,20	22,20
Ned. Schied. Hold.	94,10	94,10
Ned. Schied. Hold.	118,00	120,00
Ned. Schied. Hold.	5,10	5,10
Ned. Schied. Hold.	4,40	4,40
Ned. Schied. Hold.	37,50	37,50
Ned. Schied. Hold.	60,00	60,00
Ned. Schied. Hold.	6,20	6,10
Ned. Schied. Hold.	190,00	192,00
Ned. Schied. Hold.	44,20	44,20
Ned. Schied. Hold.	19,00	19,00
Ned. Schied. Hold.	88,70	88,80
Ned. Schied. Hold.	41,50	41,70
Ned. Schied. Hold.	45,80	45,80
Ned. Schied. Hold.	17,50	17,50
Ned. Schied. Hold.	37,80	37,80
Ned. Schied. Hold.	198,00	198,00
Ned. Schied. Hold.	75,50	75,50
Ned. Schied. Hold.	16,20	16,10
Ned. Schied. Hold.	219,50	219,00
Ned. Schied. Hold.	58,70	58,70
Ned. Schied. Hold.	25,00	25,00
Ned. Schied. Hold.	563,00	562,00
Ned. Schied. Hold.	42,90	42,90
Ned. Schied. Hold.	87,10	87,00
Ned. Schied. Hold.	13,00	13,00
Ned. Schied. Hold.	122,00	122,50
Ned. Schied. Hold.	48,00	47,80
Ned. Schied. Hold.	58,00	58,00
Ned. Schied. Hold.	11,30	11,30
Ned. Schied. Hold.	35,10	35,00
Ned. Schied. Hold.	56,20	56,20
Ned. Schied. Hold.	498,00	498,00
Ned. Schied. Hold.	21,90	21,90

1.25a	ABN Amro Aand.F.	94.80	94.90
202.50	ABN Amro Eur. F.	69.00	69.10
1601.00	ABN Amro Eur. F.	84.00	83.90
40.30	ABN Amro Par.F.	73.20	73.10
34.50	ABN Amro L.Gr.F.	183.00	183.00
2.30f	ABN Amro Neth.F.	116.10	115.90
485.00	ABN Amro Obl.Grf.	210.50	201.20
86.70	ABN Amro rent.div.	156.40	156.40
131.30	Aegon Int'l Bond	43.80	43.90
175.00	Agos Sparpaas	5.00	5.00
18.50	Aldollar Bif.	30.60	30.70
52.80	Alf Fondsenbez.	243.00	241.00
7020.00	Alliance Fund	6.60	6.60
59.30	Alrenta	234.00	234.40
41.40	Amvabel	84.60	84.60
72.20	Asian Cap.F.\$	56.40	56.50
12.70	Asian Select.F.	91.50	91.60
12.70	Asian Savers F.	100.20	99.50
213.00	ASNA Aandlent.	51.50	51.00
18.40	Austria Hongk.	1226.00	1226.00
86.80	Austro Hung. F.	6.70	6.70
43.00	AXA Aand. Int.	76.70	75.80
61.30	AXA E&L Beleg.	93.70	92.90
22.50	AXA E&L Beleg.2	93.60	93.20
298.00	AXA E&L Beleg.3	118.00	118.00
81.00	AXA E&L Beleg.4	87.50	87.40
	AXA E&L Kap.Rente	119.10	118.20
7.80	AXA Obl.Ned.	11.10	77.20
11.00f	Bemco Rentel.	62.70	62.90
169.00	Bever Holding	4.90	4.90
22.10	Biogrand City	10.60	10.50
94.00	Capa City Realty	1.27	1.23
1200.00	CL Aandelenfons	93.50	93.00
5.48	CL LIQ Groefonds	102.60	102.90
4.10	CL LIQ Dividendf.	102.60	102.70
37.50	CL Obl.Waardf.	123.50	123.60
60.00	Comm Argus F.	88.60	88.60
6.10	Comm Banca F.	91.10	91.00
1925.00	Comm Cea F.	93.30	93.20
44.20	CumPreferent F.	105.20	105.30f
38.80	Delta LI Dollar.	56.00	56.30
41.70	Delta Lloyd ECU	56.00	56.00
41.70	Delta Lloyd Inv.	38.50	38.30
17.50	Delta Lloyd Mix	73.60	73.60
17.50	Delta Lloyd Wd.	60.00	60.50
37.20	Donau Fonds	27.80	27.80
198.50	DP America Gr.F.	34.00	33.80
75.00e	EGF Investm.	154.30	152.60
16.10	EMF Rentefonds	83.50	83.50
219.00a	EMFS Growth Fund	104.30	104.30
58.70	EMFS Income Fund	93.10	93.10
562.00	EMFS Offshd Fund	102.30	102.20
42.90	Eng-Holl.Bel.Tr.	10.60	-
87.00	Enviv Growth Fund	42.00	42.00
13.00	Esmeralda part.	37.20	37.00
122.50	Eur. Ass. Trust	8.30	8.20
47.80	Euro Growth Fund	59.00	59.00
58.00a	Euro Spain Fund	7.30	-
11.30	Far East Sel.F.	72.60	72.60
56.20	GAF Amq.Liq.F. eeu	1.58	1.58
56.20	GAF Amq.Liq.F. eeu	1.24	1.24
488.00	GAF Btr.Liq.F. bfr	1060.90	1060.90
21.90f	GAF Btr.Liq.F. bfr	1.60	1.61
	GAF DM Obl.F.	1.58	1.59
441.00	GAF Eng.Aand.f. eeu	2.04	2.02
113.50	GAF Eng.Liq.f. eeu	1.25	1.26
	GAF Eng.Obl.f. eeu	1.34	1.35

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,40.
Afhakende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermis/Gevonden f 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,90.
Afhakende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermis/Gevonden f 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,90.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebus Bureau Scanner)

Prachtig mooi appartement voor max. 2 pers. gelegen centrum VAALS. Maasticht-terlaan, 1e etage met dak-terras. Grote lichte met open keuken met alle apparatuur. b.v. 1 slaapkamer, bad, en badkamer met ligbad. Evt. gestoffeerd o/v gemeubeld. Direct te aanvaarden. Alleen gestoffeerd f 1.000,- per maand. Tel. 045-44126.

Uw huis verkopen met behulp van de echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn **046-750 000!**
Peters & Partners Geleent
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop gev. ouder woonhuis met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 045-73367.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Geen makelaarskosten. Wyman & Partners Heerlen. Tel. 045-728671.

Te k. vrijstaand landhuis te MAASEIK (B). Hogere prijsklasse. Tel. 0475-86745/00-32.89.566295.

KOELKASTREPARATIE. Geen vooruitkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesapparaten met garantie. Voor part. geen vooruitkosten. 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder vooruitkosten. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Te huur voor werkend persoon NIEUW gestoffeerd en gemeubelde kamer f 525,- per mnd. all-in. Tel. 045-427711 b.g.g. 219666.

Te huur nette gemeub. kamers te LANDGRAAF. Voor info. bel: 045-322921.

Te huur goed gemeubeld o/v slaapkamer. Pansheiderstr. 1, Kerkrade.

Te h. HEERLEN-centrum studentenkamer. Inl. 046-743275 van 11.00-14.00 uur.

Aangeboden per 15-12 of 1-95 te LEMIERSE gem. Vaals in nieuw gerenoveerd pand voor kamerverhuur (studentenhuis). Vrij nog 8 x 2-pers. kamer, met medegebr. van 2 keukens en 3 badkamers, van alle faciliteiten voorzien. Inlichtingen hierover na 17.30 uur: tel. 045-441470.

Faillements- en PARTIJE-ENVERKOOP (lamet) laminaatparket in 65 kleuren, normaal f 100,- p.m.2 nu f 25,- t/m f 40,- nws en beschadigde deuren v.a. f 40,-; rollen dakleer app. en SBS 2 t/m 4 mm f 20,- t/m f 65,- p.m.2; houten platen onderlaym. en OSB 19 mm f 47,50; rockpanel (Trespa) f 75,-; magazijnst. enz. Rensmijngeweg 70A, Hrn. 045-729710.

Nu of nooit Zweeds vuren VLOERPLANKEN 22x90 mm, f 14,- p.m.2 afgehaald, ook voor andere bouwmaterialen. Tel. 045-219428, Gubbelaan naast Mega Hoensbroek.

Eindejaars - Opruiming

Hyundai Scoupe 1.5 GTI.....10-90 f 19.950,
Mazda 626 Coupé 2.0i 16V GT.....02-89 f 16.950,
Volvo 440 1.7i 5-drs. GL.....01-90 f 17.950,
Nissan 100 NXi 1.6i geel.....04-93 f 32.950,
Peugeot 309 1.4 GR.....08-92 f 14.950,
Mitsubishi Lancer 4-drs 1.6i GLI.....03-94 f 28.950,
Mitsubishi Colt 1.3i EXE.....10-91 f 18.950,
Ford Escort 3-drs 1.6i S.....01-91 f 18.950,
Opel Omega 2.0i 4-drs. GL Diamond.....06-91 f 28.950,
Opel Frontera 2.0i Sport VAN.....11-93 f 35.950,
Opel Vectra 4-drs 1.8i GLS automaat.....05-93 f 37.950,
Opel Vectra 4-drs 1.8i GLS automaat.....06-92 f 35.950,
Opel Vectra 1.8i 5-drs GLS.....11-92 f 29.950,
Opel Astra 3-drs 1.4i GL.....01-92 f 22.950,
Opel Astra 3-drs 1.4i GL.....11-91 f 19.950,
Opel Corsa 5-drs 1.4i Strada.....01-92 f 18.950,
Inruil en financiering mogelijk

Te k. Opel KADETT aut., b.wj. '85, rood, f 5.750,-. Prins Hendriklaan 15, Brunssum. Tel. 045-255027.

Te koop GOLF 1600 diesel, 4-drs, nieuwe APK, blauw, met airco, f 15.950,-. Tel. 045-223090.

Te koop VW Golf CL AUTO-MATIC type '86, pr. f 5.800,-. Tel. 046-622689.

VW PASSAT CL, nw. model '89, ANWB-keuringsrapport, 85.000 km, absoluut nieuw, f 13.950,-. Tel. 045-423750.

Te koop VW SCIROCCO b.wj. '82, l.z.g.st., vragagr. f 3.500,-. Tel. 045-224946.

Auto KALDEBORN bet. de hoogste prijs voor uw auto! Ook Lada's. 045-411572.

SUPERCARS Alkerstr. N. 20a, Hoensbroek heeft voor u: Volvo 440 b.wj. '91; Citroën BX b.wj. '86 LP; Escort XR3i zeer mooi b.wj. '87; BMW 318 b.wj. '85; Ford Sierra 2.0i Ghia 1600 b.wj. '88; Kadett station '87; Ford Orion 1.6 L autom. '86; Escort 1400 CL '86 en '87; Golf 1800 '86; Escort '84; Alfa 133 '86; Mitsubishi Tredia b.wj. '83; Toyota Celica b.wj. '82; Ford Sierra '85. Nog diverse goedkope inruilers. Tel. 045-224455/231448.

Te k. gev. LOOP, sloop-, schadeauto's. Betalen de hoogste prijs. 045-423199.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Escort 14 Bravo 5-drs. '88; BMW 316 5-bak '85; Audi 80 CC 1.6 '86; Volvo 360 GL 10-86; VW Jetta 1.6 D 5-bak '85; VW Golf 1.6 GTS 1e eig. '85; BMW 320i '84; Audi 100 CC 5 cil. '84; Ford Escort 16D '85; Fiat Uno 80 S, 5-drs. '87; Volvo 340 diesel, 5-drs. '87; Renault 11 GTD '86; Opel Kadett 13N '85; Nissan Cherry 1.3 L 5-drs. '83; Ford Sierra 1.6 L '84; Fiat 127 1050 CL '85; Opel Ascona 16S autom. '82; Subaru Mini Jumbo '83; Citroën Visa 17 RD 11-86; Peugeot 104 L2 '84; Volvo 244 GL 6 D '82; Opel Ascona 1.6 S 5-drs. '81; Nissan Cherry '82 f 950,-. Inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Alkerstr. Nrd. 52, Hoensbroek. 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maasticht. 043-634978.

Te k. gev. AUTO'S iedere prijs. Schade of defect, geen bezw. 045-729710.

Met spoed te koop gevraagd voor export personenauto's, vracht en bestel. Hoogste prijzen. LUCAR, Kerkrade. Telefoon 045-456963.

Te k. gev. alle merken AU-TO'S, bet. hoogste prijs. Tev. tourcaravans. 045-416239.

Te k. VW GOLF, b.wj. '86, 1300 K6, f 5.900,-. Tel. 045-416239.

Te k. VW JETTA 1.6 GLS b.wj. '80, APK 9-95, f 7.500,-. 045-210423.

Te koop PEUGEOT 305 GL, type '84, APK 7-95, nw.st. f 1.350,-. Tel. 045-317675.

Te koop ISUZU Midi, grjs kent., b.wj. '89, in nw.st. f 9.250,-. Tel. 045-324498 of 256486.

Te koop NISSAN Vannette b.wj. '88, in nw.st. Tel. 045-324498 of 256486.

Te koop gev. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gev. auto-onderd. A. Körfer. 045-229045.

Te koop gev. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER. 045-227377, Industriest. 7, Hoensbroek.

Te k. gev. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gev. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Aktiel BLOKHUT 28 mm afm. 300x360 cm. Incl. luifel f 2.285,-. Voor al uw tuinhout op maat! Bez. med. Impreg Tuinhout BV, in de Cramer 18, Hrl. 045-717733.

Te koop KENNEL van Limburg. Alle jonge ras-hondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tattoo. K. America, Th. Watson 34 Achel(B). 09-321164489 Zond. open maand. gesl.

Te k. AQUARIUM 1.00 l. 0.40 br., 0.50 hg., geheel compleet met kast, f 300,-. Tel. 04740-2088

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te koop gevraagd MASSA-GATEL, liefst 2-delig. Opknappen geen bezwaar. Tel. 045-227803.

Wij kopen en halen alle SEXBOEKJES, ook homo en SM. 04454-68409.

Joep Roek Tsoek koopt alle audio en videoapparatuur, direct KONTANT geld. Beemderlaan 8, Vaals. Bel even 04454-68407.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Winter-, doorwerk- en regenkle
o.a. ook voor thermoboven- en -onderkleding
PU-doorwerkkleding, bodywarmers + warm-ups
chauffeursvesten + origin. parka's

HYDRAFLEX/NUTH
Kathagen 4, tel. 045-243131

Mia ziet 9

van ons allemaal

Het Limburgs Dagblad vraagt
BEZORG(ST)ERS voor WIJNADRADE
en
HEERLEN

Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorging en de hoogte van de verdienen en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. In de Cramer 37, Heerlen 045-739330.

Oproepkrachten gevraagd m/v
voor vleesverwerkend bedrijf in Born
- inpakwerkzaam
- werkzaamheden in zoutvrij (voorkure mannen)
leeftijd ca. 20 jaar.
Reacties: Meat, Mortel 2, 6121 Jf Born. 04498-58585.

Dactylo Uitzendbureau heeft werk!

Een leuke baan voor

Technisch personeel m/v
CV-Monteur
Loogdier
Electromonteur
Voor alle drie de functies zoeken wij kandidaten die over ruime ervaring beschikken en direct inzetbaar zijn.

Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendbureau in Heerlen, Tempelplein 33. 045-712336.

Wilt u snel een vaste baan of een eigen rijtschool? Dit kan na vijf maanden! Want dan kunt u het begerde Kader-schooldiploma bezitten. U kunt aan de slag als RIJN-STRUCTEUR (M/V). Maar u mag ook zelf zonder mid-dienstandsdiploma vrij een rijtschool beginnen. Binnenkort starten nieuwe dag-, avond- en zaterdagopleidin-gen in Amsterdam, Rotter-dam, Utrecht, Zwolle, Best, Maastricht. Meer informatie? Bel dan voor 21.00 uur voor een gratis uitvoerige studie-gids De Kaderschool: 0498-98425 of 043-299550.

Wilt u f 200,- per uur ver-dienen? Bel S.L.C. Int. Tel. 04759-5078.

Landelijke ochtendkrant vraagt accurate BEZOR-GERS voor Schaeberg. Min. leeftijd 15 jaar. Inl. tel. 045-324228, tussen 18.00-19.00 uur.

Gev. TAXI-CHAUFFEUR, leeftijd vanaf 30 jaar, enige straatkennis gewenst (Nuth o.v.). Tel. 045-241491.

Bepaal uw eigen inkomen. Wordt rayon-inspectrice of consulent met onze schit-terde collectie MODE-JU-WELEN. Inl. 046-583940.

VALKENBURG, Heek 1: l.h. v. werk. pers. appartement, geen huisdieren, huurpr. f 700,-. Incl. 04408-13155.

Geld lenen bij Nivo....
en nergens anders.

Doorlopend krediet met een aflossing van 2%
Kredietlimiet..... per effect. theor. looptijd
mnd. rente per jaar

f 5.000,-..... f 100,- 9,7%..... 64 mnd
f 12.500,-..... f 250,- 9,7%..... 64 mnd
f 20.000,-..... f 400,- 9,7%..... 64 mnd
f 45.000,-..... f 900,- 9,7%..... 63 mnd

De maandrente bedraagt 0,774%

PERSOONLIJKE LENING.
kredietsoort..... looptijd per maand effectieve rente/jaar

f 10.000,-..... 72 mnd f 182,- 9,7 %
f 25.000,-..... 72 mnd f 454,- 9,7 %
f 45.000,-..... 72 mnd f 727,- 9,7 %
f 55.000,-..... 120 mnd f 705,- 9,7 %

* Andere bedragen en looptijden mogelijk.
* Geen informatie bij uw werkgever.
* Beschermde lenen mogelijk.
* Toetsing en registratie BKR in Tiel.

Bel nu
038-226935.
(van 8.30 - 21.00 u.)
Ernststraat 7-7A, 6121 AC Zwolle (intermediair).
Of bel anoniem 06-320-324, 80 pm te weten wat u kunt lenen. 75 cpm

20% RENDEMENT, duur 1 jaar, inleg v.a. f 2.500,-. Info 04749-3835.

HORECAPROJECT prima lokatie gelegen te Liermaars-Vaals, lange de Rijksweg Alken-Maasticht, voor veel doeleinden geschikt b.v. ca-fé-restaurant, fitnessclub, enz. Er is veel luxe sanitair aanwezig, meerdere douche's, sauna-voetbaden, bubbelbad in aanleg, enz. Gestoffeerd en grofdekkend ingericht, evt. kan luxe 5-kamernwoning mede-verbouwd worden. Inlichtingen na 17.30 uur: telef. 045-441470.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te koop exclusieve (FEEST) KLEDING voor dames (part.). Tel. 045-427383.

Uw motorband kaal???? DREAM'S Motoren doet het allemaal! Uitbalanceren, demonteren en montage ter-wij u een kop koffie drinkt. Sterk gereduceerde prijzen. Dream's, Jongmansweg 39, Heerlenheide. 045-214942/210575.

Een PICCOLO in het Lim-burgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

NIEUW! Puch Thüringebolt incl. diefstal-alarm, f 4.749,-. Yamaha mint f 2.895,-. City-bike elektro bromfietsscooter 100 cent per km. f 3.950,-, p.m. 70 st. gebr. fietsen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. Vespa CIAO 70 CC, bouwjr. '91, l.g.st., f 600,-. Tel. 045-485776.

Koopje! BMW 635 CSI, diamantzwart, 16" im-velgen, leer en div. extra's. f 7.750,-. Tel. 045-710761/233207.

Te k. BMW 315, b.wj. '83, APK, l.z.g.st., f 1.800,-. Tel. 045-317675.

Chrysler Voyager 3.0 LE autom. '91; Daihatsu Applause 1.6 GTI '91; Mazda 323 F '91; VW Passat stationcar '91; Suzuki Swift '93; Suzuki Alto autom. '82, '83, '84; Suzuki Jeep '83; Mercedes 230 E '87; Citroën '87; Ford Escort '88; Mazda 323 sedan '89; Mazda 626 '87; Opel Corsa '87; Nissan Micra '87; Seat Furia '85; Peugeot '83; BMW 520i '88; BMW 318i '89; BMW 318i '86; BMW 316 '84. Vakgarage-Autobedrijf REUBSAET, Groeneykerstr. 17, Geleen, telef. 046-757777. Uw adres APK-keuring. Alle auto-rep. (Doet-zelf Car Wash).

Te koop Ford ESCORT 1300, APK 20-10-95, b.wj. '84, l.st.v.w., f 3.750,-. Tel. 045-223090.

Te koop Ford TAUNUS, b.wj. '82, in prima staat, prijs f 850,-. Tel. 045-415528.

FORD Sierra 1.8, 3-drs., '86, met of z. LPG, APK 7-95, zeer mooi, veel extra's, weg-verh. n. buiten. t/m woensdag v. f 5.250,- (koopje). Tel. 046-523619.

Te koop Ford SIERRA 1.6 b.wj. '84, vragagr. f 2.250,-. Tel. 045-322266 of 311832 na 18.00 uur.

Te koop Ford SIERRA 1600, b.wj. '86, APK 5-95, v.p.r. f 3.750,-. Tel. 045-354225, tot 18.00 uur.

Te k. Honda CIVIC 1.5 DXi 16V Miami, 3-deurs, nieuw model '93, kl. Ferrarirood, met sportvelgen, spoiler, zeldzaam model, f 21.500,-. Tel. 043-254482.

KADETT GT model '86, APK 1-96, zeer mooi, f 5.500,-. Tel. 045-423750.

KADETT type 1.3 LS stationcar, als nieuw, f 3.950,-. Tel. 045-424128.

Wij maken de feestdagen goedkoper....
80486/75MHz
4MB RAM, 340MB HDD, VLB Controller, VLB SVGA-kaart 16.8M kleuren, SVGA kl.monitor 0.28dp, Mini Tower, 3 1/2" FDD, keyboard, muis
f 1.999,-
incl. BTW en 3 uur gratis PC-cursus
Leutkens-Dubois, Sittardweg 58a, Heerlen.
Telef. 045-726444/722315.

Betaalbare PC SOFTWARE! Educatief, spelen, boekhoud, windows etc., vanaf f 5,50! Gratis catalogus: VS-Center, 01880-19481.

Te koop gevraagd gebruikte MEUBELS en antiek. Rotterdamstraat 98, Heerlen. 045-729748.

In- en verkoop 2e hand MEUBELN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

In- en verk. MEUBELS en antiek. Kouwendijkstr. 208, Hb'roek. Tel. 045-725585.

Goede KLEUREN-TVS met garantie, grote sort. v.a. f 95,-, veel TXT TVs. 30 jr. TV-occasioencentrum Gebr. Grasbroekweg 25, Heerlen. Tel. 043-724760.

Spectaculaire lage prijzen bij de grootste zonne-vakspesialist in de regio GOFER-GEN zonnemeels. Alles met 3 jr. voll. garantie. Pijpweg-N. 97, Sittard, 046-583002 (t.o. ziekenhuis).

KIERP
AUTOMOTIVE
&
INDUSTRIEEL
In de Cramer 31, 6411 RS Heerlen.
Tel. 045-716951 Fax 045-740397
KÄRCHER KÄRCHER
Er is een Kärcher voor iedereen.

USK gast. f 95,- wasuit, f 175,-. diepv. f 175,-. wasdr. f 175,-. 045-725595

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop aangeboden kleur-rijke polyester CARNA-VALLSFIGUREN in vele modellen en formaten. BBIS, V. Alexanderweg 2, Maasticht. f 3,50. Veendrecht (Ingang kasteel Amstenrade).

Te k. AARDAPPELEN f 0,70 per kg; Uien 5 kg. f 3,50. Veendrecht (Ingang kasteel Amstenrade).

Memisa
maakt
de wereld
beter

Giro M 5657

Geef voor de verbetering van de positie van de vrouwen in de Dens

Stichting Memisa Medicus Mundi, Eendrachtsweg 48, 3012 LD Rotterdam, 06

GELD NODIG
JORISSEN FINANCIERING

PERSOONLIJKE LENINGEN

Bedrag in handen	Tenag te betalen in maanden	Maand. bedrag volgens min.	Effectieve rente op jaarbasis	Maand. bedrag vlg. max.
15.000,-	72 mnd.	279,04	10,6%	287,11
25.000,-	84 mnd.	413,58	10,3%	420,11
30.000,-	96 mnd.	453,45	10,3%	454,20
50.000,-	96 mnd.	747,22	10,0%	757,01

DOORLOPEND KREDIET 1,5% AFLOS

Bedrag in handen	U bent nu	Rente vlg. min. tar. per mnd	Effectieve rente op jaarbasis	Theor. looptijd	Effectieve looptijd
15.000,-	225,-	0,824%	10,3%	97 mnd.	13,0%
25.000,-	375,-	0,824%	10,3%	97 mnd.	12,9%
40.000,-	600,-	0,824%	10,3%	97 mnd.	12,5%
60.000,-	900,-	0,824%	10,3%	97 mnd.	12,5%

* Elk bedrag tot 250.000,- en andere te tijdige mogelij.
Overlopend krediet met vast bedrag.
Inruil van gebruikte auto's.
Geen informatie vergoed.
Toetsing en registratie BKR in Tiel.
Geen informatie vergoed.
Toetsing en registratie BKR in Tiel.

OOK VOOR HYPOTHEKEN:
INFORMEER NAAR DE NETTO VASTE LASTEN VOOR DEZELFDE MAANDLAST GEDEURDE DE GEHELE L...
TEL. 045-721781-7279
SCHULDSCHIEP 54, HEERLEN

en snel

Dringend DAMES gevraagd voor privéhuis. 045-233096.

Wij vragen nog een TELE-FONISTE en chauffeur. Telefoon 045-429117.

Privé doorschakelij
06-96.88
24 u.p.d. 100 cpm

Live direct apart
Ook SM! Adress. en tel.nr! 06-340.350.80 (50 cpm)

1 gpm. Kom maar met je hand onder m'n BH, zei ze tegen de knul v. haar vriendin. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar SLIPJE UIT.

06-340.350.60

Grieks Intiem
Marcha's specialiteit. 1 gpm
06-9618

Tieners-Sex
Mijn eerste keer. 1 gpm.
06-320.320.10

Sex voor twee:
Sexgesprek met 'n vrouw 06-320.320.82 (75 cpm).

SM-voor-2
Sniele SM kontakten! 06-320.329.98 (75 cpm)

Nieuw: Nu Direct apart met **Rijpe vrouwen** Bel 06-9504 - 75 cpm.

Hete meisjes Live
06-9715
Geen wachtlijd, 1 gpm

Nieuw
discreet privé-gesprek met hete vrouwen.
Bel nu 06-9664 (100 cpm)

Direkt
telefoonsex
hete vrouwen wachten op jou. 06-320.330.91 (75 cpm)

Beesten
met 'n vrouwtje
1 g.p.m. 06-320.327.26

Boerderij-geheimen. Braziliaanse Maria vertelt. 1 g.p.m.
06-320.329.19

*Extrem? 9821!
Beestachtig Bizar Live
1 gpm 06-9821

1 gpm
De Sadist
lichte vrees toen hij de brandende kaars vlak boven haar naakte lijd hield.
06-340.340.90

Erv. vrouwen
40 jaar zoeken sexcontact
06-350.290.37 - 75 cpm.

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Eenzame hete vrouwen zoeken ANONIEM

Sexcontact
Bel nu: 06-9511 - 75 cpm.

Vrouwen van 35 jaar en ouder willen

Direkt Sex
Bel ze zelf thuis op via
06-9604 - 75 cpm.

Anonieme
Sexadresses van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75 cpm)

Sex-voor-twee
Telefoonsex met vrouwen
06-320.330.46 - 75 cpm.

Thuisbelsex
Kies nu zelf de heetste vrouw en via de computer krijg je haar thuis aan de lijn.
06-9755 (100 cpm)

Homo jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320.330.88 (75 cpm)

Uniek club 9886
Gesprek na gesprek afslu-teren. Nu ook speciaal live seks. 1 gpm 06-9886 24 pd.

Gratis telefoon-sex voor vrouwen
06-4366 of 4622

Mannen bellen v. f 1,- p.m.
Telefoonsex 06-9713
Sex direct 06-9718
Super sex 06-9716
Sexcontact 06-9635
Sex plezier voor 2 06-9894
Live sex 06-320.325.92
Regiosex 06-320.325.92

DOORSCHAKELIJN
Vrouwen wachten thuis voor 'n livegesprek met jou! 1 gpm

06-9560

Dames geven adres/tel.nr.
06-96.85
24 u.p.d. 100 cpm.

Anonieme
sexdating
Sexcontact met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm)

100% WILDE LIVE SEX
06-9891
Geen wachtlijd 1 g.p.m.

Black Ladies
Live. Boven op je, al dat vlees of grieks
1 g.p.m. 06-320.323.46

Bel dames thuis
uit heel Nederland
GEHELE PRIVÉ
thuis doorschakeld
06-98.50
24 u.p.d. 100 cpm

Heerlijk discreet
direct apart met hete vrouwen uit Limburg!
06-320.322.11 (75 cpm)

Anonieme
sexafspraken in Limburg
06-320.330.79 (75 cpm)

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm)

Sex
doorschakelij
Luister naar hete oproepen van vrouwen. Maak je keuze en de computer schakelt je direct door naar haar huis.
Discreet! 06-9688 (75 cpm)

Homo contact
Direct apart met een hete knul uit Limburg!
Bel nu 06-9614 (nu 50 cpm)

Privé telefoonsrns. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
* 06-9502 *

Luister naar meisjes die bel-len! Maak je keuze voor een privé Livegesprek. 1 gpm.
06-9733

Discreet
Sexcontact met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

SM-kontakt
Voor strenge aspiranten!
06-320.325.80 (100 cpm)

Privé telefoonsrns. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9605

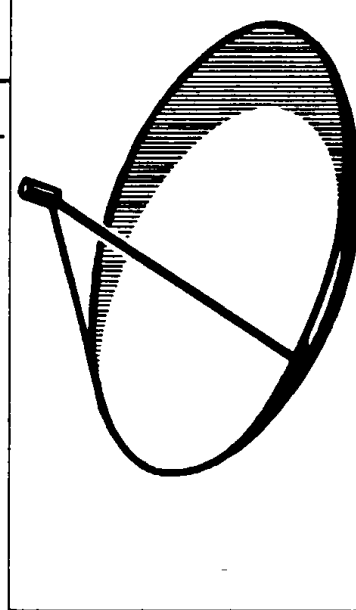
Thuiscontact.
hete vrouwen in jouw regio
Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN
Holzstr. 103, Kerkrade.

Privé Yvonne
Wij houden lief SPECIAALS: 2 halen, 1 betalen, f 125,-. Met ECHTE lesb. art. Keuze uit 9 MOOIE, GEWILLIGE en SEXY meisjes. Ook na Frens + int. voor f 80,-. Met kussen en knuffelen. Body tot Body-massage f 75,-. 2-nwe Exot. schoonh. aanw. 7 dgn. Gebr. Bel v. info 045-215100.

Privé Diana 045-233096</

Nederland 1

KRO/Avro/Ncrv
17.00 Tekst tv.
19.00-09.45 Nijntje en haar vriend. Afl. 39.
19.00 Ik Mik Loreland. Afl. 13.
19.20 Ferhalen fan een museum: De Romeinse tijd.
19.40 Tekst tv.
19.59 Het vragenuurtje. Rechtstreeks verslag van het wekelijkse vragenuurtje in de Tweede Kamer.
20.00 Tekst tv.
20.41 Nieuws voor doven en slechthorenden.
20.49 Tee Vee Studio. Programma over televisie. Gast: Zangeres Han-ny.
21.25 De confetticlub presenteert: Ren & Stimpy show. Animatieserie. Afl. 15: De kildragers.
21.56 Thunderbirds. Engelse pop-serie. Afl.: Ricochet (2).
22.25 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
22.55 (TT) Yoy. Reportageserie. Vandaag: Vier jongens vertellen over hun gokverslaving.
23.00 Gokverslaving is met name onder jongeren een razendsnel groeiend probleem. Het aantal hulpaanvragen verdubbelt jaarlijks. De omzet in de branche is net zo hoog als die van alcoholica, de problemen net zo groot als die bij heroïneverslaving.
23.28 Backstage. Reportages uit de wereld van glitters en glamour.
24.01 (TT) Journaal.
24.24 (TT) NOS-Weeroverzicht.
24.30 Lieve Martine. Programma waarin Martine van Os vragen en problemen van kijkers behandelt.
21.25 Televizier. Actualiteitenrubriek. Presentatie: Karel van de Graaf.
22.00 Rondom tien. Praatprogramma. Vandaag: Vrijwillig naar oorlogsgebied.
22.47 Brink op I. Serie reportages over de christelijke cultuur in onze samenleving. Afl. 6/slot.
23.32 Orde op zaken. Actueel magazine over beurs en financiën.
23.58 Journaal.
00.03-00.08 Nieuws voor doven.

Nederland 2

Veronica/Tros
07.00, 07.30, 08.00 en 08.28 Journaal.
07.06 Lingo. Woordspel. Herh.
07.33 en 08.07 Ontbijt TV. Rubriek.
08.33 Topscore met Ted de Braak. 09.00 Journaal.
09.05 Uitz. pol. partijen: Unie 55+.
09.08 Kook tv. Culinair programma.
09.29 Vesuvius. Discussieprogramma.
10.19 Klasseke mechanica I. Afl.: Het Keppelerprobleem opgelost.
10.49 De geld en effectenhandel. Afl.: Verschillende spaarvormen.
11.19 Golden palace. Serie.
11.44 Candid camera. Humor.
12.06 O ja! De NCRV in beeld. 13.00 Journaal.
13.07 (TT) Twee voor twaalf. Quiz.
13.40 Kassa! Consumentenmag.
14.11 TV-nomaden. Magazine. Herh.
14.41 Buren. Serie. Herh.
15.07 O, zit dat zo. Herh.
15.31 Dierenmanieren. Magazine.
16.00 (TT) Journaal.
16.10 The world of survival. Over de antiope. Afl.: Kunstige elegantie.
16.35 Samson. Kinderprogramma.
17.15 CVTV. Jongerenmagazine.
17.58 (TT) 2 vandaag.
18.00 (TT) Journaal.
18.15 (TT) Actualiteiten.
18.39 (TT) Sportjournaal.
18.47 (TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
19.00 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie.
19.35 Melrose place. Amerikaanse serie. Afl.: In lichterlaaie.
20.25 Planes, trains and automobiles. Amerikaanse komedie uit 1987.
21.55 (TT) In de Vlaamse pot. Nederl. comedyserie. Afl.: Bonaire.
22.25 Veronica reisdids. Reismagazine over de wintersport.
23.00 X-files. Amerikaanse politiserie. Afl.: Eve.
23.45 Uitz. politieke partijen: SP. 24.00 Journaal.
23.53-01.43 Veronica goes opera. Serie operaregistraties. Afl. 2: La bohème. Opera van Puccini, uitgevoerd door koor en orkest van The Australian Opera o.l.v. Julian Smith.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.00-12.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.10 Kinderen van dichtbij. 12-delige documentaireserie over kinderen tussen hun eerste en vierde levensjaar.
Afl. 11: Hartsvriendinnetjes. Herh.
17.40 Comedy op 3: Een schone heks (Bewitched). Comedyserie. Darrin wil openlijk bekennen dat Samantha een heks is. Zij is het daar niet mee eens en laat hem dromen over de rampzalige gevolgen van zo'n bekendmaking. Afl.: I confess.
18.10 De Fabeltjeskrant. Poppenserie. Afl.: Smook en vallen.
18.15 Sesamstraat. Kleuterprogramma. Afl.: Cadeau.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuus. Informatief kinderprogramma. Afl.: Mangrove.
18.45 Waar eb en vloed in de buurt van land vrij spel hebben, ontstaat een bijzonder natuurgebied. De Biesbosch is daar een goed voorbeeld van.
19.00 (TT) Lingo. Woordspel.
19.28 Single luck. Serie portretten van groepen die in de jaren zestig en zeventig een 'Megahit' scoorden. Afl. 3: Tee-Set met Ma Belle Amie.
19.56 Kids in the hall. Canadese sketchcomedy.
20.24 Hoog tijd (About time). Toneelstuk.
De liefde van een paar op leeftijd: Zij heeft nog een jonge fantasie, hij is cynisch en vol zelfspot. Zij bespreken de elementen van elke relatie: geluk, dromen, angsten en teleurstellingen. Herh.
21.54 Trekking dagelijks lotto. 22.00 (TT) Journaal.
22.16 (TT) Sportjournaal.
22.34 (TT) Nova. Actualiteitenprogramma. Aansl.: (TT) Den Haag Vandaag. Parlementaire rubriek.
23.22-00.07 Kunstmest. Cultureel magazine.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Ontbijtkids: Delfy.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Ontbijtkids: De Smurfen.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Deel 2. Herh.
09.30 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soap. Herh.
10.00 Koffietijd. Magazine
11.00 Showtime shop.
11.05 As the world turns. Amerikaanse soapserie.
11.50 Lunchkids.
12.50 Film & videonieuws. Herh.
13.15 Sport: Duits voetbal.
13.45 Sport: Engels voetbal.
14.15 Rad van fortuin. Spelprogramma.
14.45 Spijkrook. Nederlandse dramaserie. Herh.
15.15 Showtime shop. Thuis bellen en bestellen.
15.20 Santa Barbara. Amer. soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
17.00 5 uur show. Middagmagazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages.
18.30 Rad van fortuin. Spelprogramma.
19.00 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soap.
20.30 Jake & the fatman. Amerikaanse detectiveserie.
21.20 Telekado. Telehome shopping.
21.30 Vrienden voor het leven. Nederlandse comedyserie. Herh.
22.00 Tineke en de paranormale wereld.
23.00 Nurses. Amer. comedyserie.
23.30 Nieuws, sport en weer.
00.00 Schloss am Wörtersee. Duitse dramaserie. Herh.
00.55 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.40 Nachtprogramma.

RTL5

15.30 Tv boetiek. Homeshopping.
16.00 Love boat. Amerikaanse serie.
16.55 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soap. Herh.
17.20 Happy days. Amer. comedy.
17.45 The A-team. Amer. actieserie.
18.35 Beverly Hills 90210. Herh.
19.25 Nieuwsflits. Kort nieuws.
19.30 Cobra. Amerikaanse actieserie.
20.25 A fish called Wanda. Amerikaanse komische speelfilm uit 1988.
Wanda Gershwitz is lid van een illustreer kwartet dieven, dat juist een grote kraak heeft gezet, waarbij een grote hoeveelheid juwelen buit is gemaakt. Slechts één van de vier criminelen, George, weet waar de juwelen zich bevinden, omdat hij ze heeft verborgen. Het probleem is echter dat hij achter de tralies zit. Hij heeft al zijn hoop gevestigd op de vreemde advocaat Archie Leach. George hoopt via hem weer uit de gevangenis te komen.
22.20 Nieuwsflits. Kort nieuws.
22.25 Lijn 5. Live-programma.
22.55 Murphy Brown. Amerikaanse comedyserie.
23.20 Seinfeld. Amer. comedyserie.
23.45 Nieuwsflits. Kort nieuws.
23.50 Ricki Lake. Amer. talkshow.
00.35 As the world turns. Herh.
01.20 Hei elei, kuck elei aktuell.
01.50 Nachtprogramma.

● Tineke de Nooy presentatrice van 'Tineke & de Paranormale Wereld'. (RTL4 - 22.00 uur).

RTBF/La Une

15.00 Vacaturebank. 15.20 Ecran témoin: Débat. Herh. 16.35 Neighbours. 17.05 Life goes on. 17.55 Carlos et les autres. 18.25 Weerbericht. 18.30 Info première. 18.50 Cartes sur table. 19.10 Sportmagazine. 19.30 Nieuws. 20.10 Double 7. 21.30 Les arts en liberté: O les villes d'eau! 22.20 Francoise et les siens. 23.00 Nieuws. 23.10 24 H sur les marchés. 23.15 Ecolo.

SPORTS 21

18.02 Ici Bla-bla. 18.58 Les voisins. Zie La Une. 19.21 Ici Bla-bla. 19.27 Paardenkoersen. 19.30 Zie La Une. 20.00 Zoom Arrière. België - Spanje. 21.32 Champion's 94. 22.09 Nieuws. 22.31 Paardenkoersen. Herh. 22.34 La pensée et les hommes. 23.03 24 h sur les marchés + Dow Jones.

TV 5

06.00 La maison Deschênes. 06.30 Télématin. 08.00 Nieuws. 08.05 Canada's nieuws. 08.30 Nieuws. 08.35 Paris lumières. Herh. 09.05 Enjeux/Le point. Herh. 10.00 Le match de la vie. 11.00 Contact. Herh. 12.00 Nieuws. 12.05 La chance aux chansons. 12.40 Weerbericht. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.05 La maison Deschênes. Herh. 13.30 Chroniques de l'hôpital d'Armentières. 14.25 Claire Lamarche. Herh. 15.10 Autovision. Herh. 15.30 Evasion. 16.00 Nieuws. 16.10 La cuisine des mousquetaires. 16.25 Bibi et ses amis. 17.15 Luna Park. 17.45 Questions pour un champion. 18.15 Visions d'Amérique. 18.30 Nieuws. 19.00 Paris lumières. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Faut pas réver. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Nieuws. 21.40 Envoyé spécial. 22.10 La télévision en ôtage. 23.10 Cinéma: L'horloger de Saint-Paul. Film. Herh. 00.55 Nieuws. 01.15 Sous la couverture. 02.05 La chance aux chansons. Herh. 02.50 Le match de la vie. Herh. 03.40 La vie à Montréal. 03.50 Contact. Herh. 04.50 Visions d'Amérique. Herh. 05.05 Paris lumières. Herh. 05.35 Eurojournal.

RAI UNO

06.00 Euronews. 06.45 Unomattina. 09.35 Padri in prestito. 10.05 Speelfilm. 11.40 Utile futile. 12.30 Nieuws. 12.35 La signora in giallo. 13.30 Nieuws. 14.00 TG 1 Motori. 14.20 Prove e provini a Scommettiamo che...? 14.50 How the West was won. 15.45 Solletico. 17.55 Parlamentaire rubriek. 18.00 Nieuws. Aansl.: Filmrubriek. 18.20 Tekenfilmserie. 18.50 Luna Park. 20.00 Nieuws en sport. 20.40 Numero uno. 23.00 Nieuws. 23.10 Combat film. 00.20 Nieuws. Aansl.: Parlamentaire rubriek. 00.40 DSE - Sapere. Aansl.: Nachtprogramma.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC breakfast news. 10.05 Kilroy. 11.00 Nieuws. 11.05 Good morning with Anne and Nick. 13.00 Nieuws. 13.05 Pebble mill. 13.55 Nieuws. 14.30 Neighbours. 14.50 The great British quiz. 15.15 The ladies' man. Amer. komedie. 16.50 Chucklevision. Herh. 17.10 The new Yogi Bary show. Herh. 17.15 Spacewets. 17.30 It'll never groove. 17.55 Newround. 18.05 Byker Grove. 18.35 Neighbours. 19.00 Nieuws. 20.00 Holiday. 20.30 EastEnders. 21.00 A question of sport. 21.30 Les Dawson on Christmas. Herh. 22.00 Nieuws. 22.30 Never too late.

23.50 Gung ho. Amer. speelfilm.
01.40-01.45 Weerbericht. **03.45-04.15** BBC Select.

BBC 2

08.00 Tales of the tooth fairies. Herh.
08.05 Funnybones. Herh. **08.10** Thundercats. Herh. **08.30** Blue Peter. Herh.
09.00 Breakfast news. **09.15** The re-
cord. **09.35** Made by man. Herh. **09.50**
 ■ A week to remember. Herh. **10.00**
 Lyn Marshall's everyday yoga. Herh. **10.10**
 Crawshaw paints oils. **10.35** The way of the Lakes. Herh. **11.00** Playdays. Herh. **11.25** ■ The caddy. Amer. speelfilm. **13.00** See her! Herh. **13.30**
 Working Lunch. **14.00** Fingermouse. Herh. **14.15** The rich traditions. **14.40**
 Making tracks. Herh. **15.10** Man on the rim: The peopling of the Pacific. **16.00**
 Nieuws. Aansl.: Westminster with Nick Ross. **16.50** Nieuws. **17.00**
 Today's the day. **17.30** Regionale programma's. **18.00** Esther. **18.30** Catchword. **19.00** Fresh prince of Bel Air. **19.25**
 Heartbreak High. **20.10** ■ Harry Hill's fruit fancies. Herh. **20.20** Tex Avery. **20.30** Picture this. **21.20** Human rights, human wrongs. **21.30** Food and drink. **22.00** Against her will: The incident at Baltimore. Amer. tv-film. Aansl.: Video nation shorts. **23.30**
 Newnight. **00.15** Human rights, human wrongs. Herh. **00.25** The spot FX man. Korte film. Herh. **00.45** The time signal. Herh. **00.55** Weerbericht. **01.00-01.55** The midnight hour.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Skien. **13.45** Eurogoals. **14.45** Latin Futbol. **15.15** Speedworld. **17.00** Skien. **18.00**
 Eurogoals. **19.30** Eurosportnieuws. **20.00** Eurotennis. **21.00** Euroski. **22.00**
 Boksen. **00.00** Snooker. **01.00-01.30** Eurosportnieuws.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC News. **07.00** ITN World news. **07.15** US Market wrap. **07.30** Business insiders. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** Inside edition. **08.58** ITN World news. **09.00** Super show. **10.00** Rolonda. **11.00** Rivera live. **12.00** Today's business. **12.30** FT Business Today. **13.00** Today. **15.00** The money wheel. **17.30** FT Business tonight. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Executive lifestyles. **20.00** Entertainment x-press. **20.30** Best of Dateline. **21.30** Inside edition. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. **23.30** Real personal. **00.00** FT Business tonight. **00.20** US Market wrap. **00.30** NBC Nightly news. **01.00** Equal time. **01.30** The tonight show. **02.30** Executive lifestyles. **03.00** Rivera live. **04.00** Rolonda. **05.00** Inside edition.

MTV

06.00 Awake on the wildside. **07.30** The grind. **08.00** Awake on the wildside. **09.00** Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** The afternoon mix. **16.00** The Zig & Zag Show. **16.30** The report. **16.45** CineMatic. **17.00** News at night. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** Unleashed with Robert Plant & Jimmy Page. **19.30** Sports. **20.00** ZZ Top: The hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butt-head. **23.00** The report. **23.15** CineMatic. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** The end? **02.00** The soul of MTV. **03.00** The grind. **03.30** 06.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag Nieuws. **07.30** Moneyline. Herh. **08.30** World report. **09.45** CNN Newround. **11.30** World report. **12.15** World sport. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. Herh. **16.45** World sport. Herh. **17.30** Business Asia. Herh. **20.00** World business today. **21.00** International hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today. Herh.

Duitsland 1

05.15 Brisant. Boulevardmagazine.
05.45 Morgenmagazin. Ontbijttelevisie met o.a. om 5.45 sportmagazine.
09.00 Tagesschau.
09.03 Die fliegenden Ärzte. Herh.
09.45 JOYrobic. Skigymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal. Magazine.
10.45 ZDF-info Gesundheit. Tips.
11.00 Tagesschau. Beursberichten.
11.04 Lustige Musikanten. Herh.
11.25 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.30 Schimpf - 197 17. Talkshow.
14.30 Die Rückkehr der Märchenbraut. Jeugdserie. Afl. 10.
15.00 Tagesschau.
15.03 Herzklopfen. Flirtshow.
15.30 Blossom. Comedyserie.
16.00 Tagesschau.
16.03 Fliege. Talkshow. Vandaag: Wann soll ich ausziehen?
17.00 (TT) Tagesschau.
17.01 Brisant. Boulevardmagazine.
17.40 Regionale Informatie.
17.50 Tagesschau-Telegramm.
17.55 Die Draufgänger. serie.
18.25 Marlenhof. serie.
18.40 Tagesschau-Telegramm.
18.45 Schloss Hohenstein - Irrwege zum Glück. serie.
19.54 Das Wetter. Weerbericht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Auch erben will gelernt sein. Duitse tv-film van Peter Weissflog.
21.04 Tagesthemens-Telegramm.
21.05 Pleiten, Pech und Pannen.
21.30 Globus. Vandaag o.a. over de toepassingsmogelijkheden van de modernste computertechnieken in rechtszaken.
22.05 Golden Girls. Amer. comedy.
22.30 Tagesthemens-Telegramm.
23.00 Boulevard Bio. Talkshow.
23.00 Chronik der Wende. Documentaireserie. Afl.: 14. Dezember '89.
00.15 In der Hitze der Nacht (In the heat of the night). Amer. politiserie.
01.00 Tagesschau.
01.10 Unruhiges Blut (Blanche fury). Engelse speelfilm uit 1948.
02.40-02.45 Z.E.N.. Watlandschaften. Afl.: Die Marsch.

Duitsland 2

05.15 Gezamenlijk programma Duitsland 1 en 2. Zie Duitsland 1.
09.55 ZDF Sport extra. Met skiën: Wereldbeker-slam voor heren vanuit Madonna di Campiglio, 1e manche.
11.00 Tagesschau. Met beursberichten.
11.04 Lustige Musikanten. Volksmuziekprogramma met Marianne & Michael. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 ZDF Sport extra. Met skiën: Wereldbeker-slam voor heren vanuit Madonna di Campiglio, 2e manche.
13.45 Voetballen. Rechtstreeks verslag van de EK-kwalificatie wedstrijd Moldavië - Duitsland vanuit Kishinev.
15.30 X-Base. Iev. jongerenmagazine met interactieve spelletjes en de nieuwste ontwikkelingen op multimedia- en computergebied.
16.00 Heute.
16.05 Macht der Leidenschaft. Duits-Canadese soapserie. Afl.: Affären.
16.55 Gesundheits-Tip.
17.00 Heute en sport.
17.15 Länderjournal. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.55 Ohne Schein läuft nichts. 12-delige Duitse serie. Afl.: Was lebt, rührt sich.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Iris & Violette. 12-delige Duitse serie. Afl.: Eine Frau zum Pferdestehlen.
20.15 Das ist ihr Leben. Vandaag: Hans Clarin.
21.00 Frontal. Actualiteitenmagazine.
21.15 Heute-journal.
22.15 Schicksalsschläge. Reportageserie over de grenzen van de mens. Vandaag een reportage over ingrijpende gebeurtenissen die het huwelijk onder enorme spanning kunnen zetten. Vanavond aflevering: Wie Paare damit fertig werden.
23.00 Grönland-Tagebuch. Reportage over schrijfsdr. dr. Libuse Monikova, winnares van de Mainzer Stadtschreiberin-prijs 1994.
23.45 Heute nacht.
00.00-01.55 Bernarda Albas Haus. Tv-spel uit 1994 van Federico Garcia Lorca.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus wiskunde. Afl. 13. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Schoolltevisie. **12.00** Bonn am Rohr. **12.43** Programmverschau. **12.45** Report. **13.10** Farbe bekennen: Der neue FDP General-Sekretär. **13.30** Der aus der zweiten Reihe. Herbert Feuerstein. **14.00** WDR aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Von Rom zum Rhein. **15.00** WDR aktuell. **15.05** Fensterplatz. **15.45** Chronik der Wende. **16.00** Markt. **16.30** Cursus wiskunde. Afl. 13. **17.00** Degrassi Junior High. **17.30** Delphingeschichten. **18.00** Nachrichten aus Rheinland und Westfalen. **18.05** KUK. **18.30** Vermisst. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Dollar. **20.15** Vom Jenseits in ein neues Leben? **21.00** WDR aktuell. **21.15** Reporter. **21.45** Quarks & Co. **22.30** Ein preussischer Westfale: Freiherr Ludwig von Vincke. **23.00** Documenteur. Korte Franse film. **00.02** Black Panthers. Documentaire. **00.30** Agnès Varda erzählt. **00.40** Nachrichten. **00.50-08.15** Nachtprogramma's.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus wiskunde. Afl. 13. **09.00** Schoolltevisie. **10.50** Non-Stop-Fernsehen. **12.35** Hit-Clip. **13.00** Non-Stop-Fernsehen. **13.30** Kulturspiegel. Herh. **14.00** Schoolltevisie. **14.59** Heute abend in Südwest. **15.00** Hallo, wie geht's? Herh. **15.15** Kennen wir uns? **15.45** Teleglobus. Herh. **16.15** MuM Menschen und Märkte. Herh. **17.00** Cursus wiskunde. Afl. 13. Herh. **17.00** Sesamstrasse. **17.58** Die Campbells. Herh. **18.22** Philipp. Herh. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Die Fallers - eine Schwarzwaldfamilie. **19.19** Heute abend in Südwest. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Blickpunkt Europa. **21.00** Nachrichten. **21.15** Aranka. Duitse speelfilm. **22.25** Flag. Franse speelfilm. **00.05** Schlussnachrichten. **00.20** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. **09.05** Kojak. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** The guiding light. **13.15** Santa Barbara. **14.10** Murder, she wrote. **15.00** Ilona Christen. Talkshow. Vandaag: Telepathie, spreken zonder praten. **16.00** Hans Meiser. Talkshow. Vandaag: Mijn vrouw houdt van een andere vrouw. **17.00** Jeopardy! Spelprogramma. **17.30** Unter uns. **18.00** The bold and the beautiful. Herh. **18.30** Explosiv - Telegramm. Boulevardnieuws. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15</**

DE OPEL DEALER PAKT NOG EVEN FLINK UIT!

En, viel je bonus een beetje mee dit jaar?

Absoluut. Spiegels in kleur,
elektrische ramen vóór, lichtmetalen velgen,
sportstoelen, toerenteller...

Hij wel... En zeker nog belastingvrij ook?

Zit er voor u nog wat extra's in aan
eind van het jaar? U kunt natuurlijk afwachten.
Met een bezoek aan de Opel dealer laat u echter
niets aan het toeval over. Dan weet u tenminste
zeker dat u het jaar boven verwachting afsluit.

de Bonus

Het "Sport"-pakket bestaat uit:

- Lichtmetalen "6J x 15"-velgen met brede
"195/60 R15"-banden • Elektrische ramen vóór • Centrale
deurvergrendeling met "safe-lock" • Achterspoiler,
dorpellijsten en spiegels in kleur • Toerenteller • Sportstoelen
• Close-ratio 5-versnellingsbak (niet op 1.7 TD)
- Elektrische antenne • In hoogte verstelbare bestuurdersstoel
• "Boston"-bekleding • Reflectorpaneel tussen achterlichten

Normale prijs: f 5600,-. Speciale prijs: f 2300,-.
Uw voordeel ruim 57%.

Op dit moment is het daar namelijk extra
goed zaken doen. Dat merkt u het best aan de
royale pakketten waarmee elke Opel is uitgerust.
Voor een wel héél aantrekkelijke prijs.

En dat geldt niet alleen voor de hier
gebeelde Vectra Sport, maar natuurlijk ook voor
alle andere Opel-modellen. De Opel dealer pakt
nog even flink uit dit jaar. Dat pakt u toch met
beide handen aan?

OPEL

Opel. Voor wie meer wilt.

OPEL FINANCIERING. Uw partner in geldzaken. Prijzen incl. B.T.W.
B.P.M., excl. kosten rijklaar maken. Prijs- en specificatiewijzigingen voorbehouden.

Iedere Vectra heeft standaard o.a.: • Opel-veiligheidspakket • Stuurbetrachting • Getint glas • In delen neerklaphare achterbankkleuning • Bumpers in kleur • 6-speakersysteem en staafantenne • Info-display (tijd en buitentemperatuur) • Vanbinnen uit verstelbare buitenspiegels • Waarschuwingszoemer voor brandend licht. Afgebeeld: Vectra Sport 1.8i 5-deurs, vanaf f 40.250,-. Opel Vectra 1.6i 4-/5-deurs, vanaf: **f 35.950,-**

**Waar vindt u voordelig
aansluiting bij het grootste
mobiele net van Nederland?**

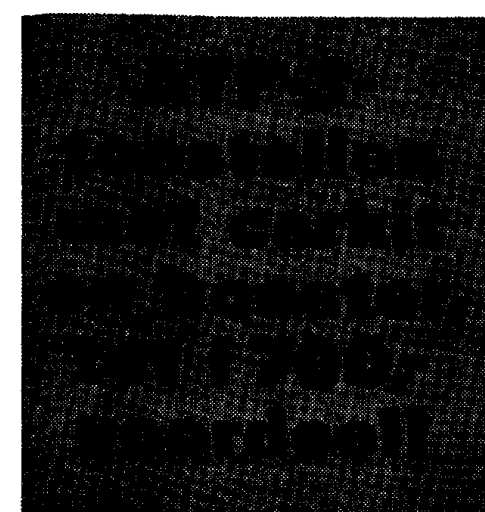

Bellen en gebeld worden in heel Nederland,
waar u ook bent. Op het werk, in de auto...
Het Business Center van PTT Telecom maakt het
mogelijk. Want met de Pocketline Einstein en de
Pocketline Columbus plus belt u via het ATF-3
(NMT) net en dat heeft een vrijwel landelijke
dekking. Bovendien krijgt u er tijdelijk een carkit
en een booster bij voor een fractie van de prijs!
U kunt dan in geheel Nederland handsfree bellen

in de auto. Bovendien heeft PTT Telecom drie
pasklare abonnementen voor u, zoals Private-
Space*, het abonnement voor bescheiden bellers
dat slechts f 29,95 per maand kost. Voor wie vaker
belt is een KeySpace*- en HighSpace*-abonne-
ment uitermate geschikt. Als u dus aansluiting
wilt bij het grootste Mobiele Netwerk van Neder-
land, kom dan snel naar het Business Center en
profiteer van deze aanbieding.

Pocketline Columbus* plus
Geavanceerde zaktelefoon met
vele faciliteiten. Mobiel bellen waar
en wanneer u wilt!
+ carkit
+ booster (incl. hoorn)
+ batterijlader
Totaalprijs f 2.689,-
Tijdelijk f 1.999,-

Alle genoemde prijzen zijn exclusief BTW. Genoemde
aanbiedingen gelden tot 31 december (Pocketline
Columbus plus tot 31 januari 1995) alleen indien er
tegelijkertijd een abonnement wordt afgesloten bij
Het Mobiele Netwerk van PTT Telecom.

Pocketline Einstein*
Geniale lichtgewicht zaktelefoon,
met o.a. geheugen voor 99 nummers
en namen. Bellen in heel Nederland.
+ carkit
+ booster
+ batterijlader
Totaalprijs f 2.639,-
Tijdelijk f 2.199,-

ptt telecom

business center
DE ZAAK VOOR ONDERNEMERS

Business Centers van PTT Telecom: Nuth, Handelstraat 8.
Geopend maandag - vrijdag 08.00 - 18.00 uur. Voor meer informatie bel gratis 06-0403.
Alkmaar, Koelmalaan 350. Amsterdam-Duivendrecht, Van der Madeweg 12. Amsterdam-Sloterdijk, La Gardiaweg 7. Apeldoorn,
Laan van Malkenschoten 40. Arnhem, Vlamoven 2c. Barendrecht, Donk 1. Breda, Takkebijsters 5. Den Bosch, Utopiaaan 22. Eindhoven (Son),
Ekkersrijt 5057. Goes, Livingstoneweg 11. Groningen, Atoomweg 9. Haarlem, Oudeweg 159. Hengelo, Amarilstraat 6-12. Hilversum, Arena 101a.
Leiden, De Heyderweg 7-15. Nijmegen, Takenhofplein 1. Rijswijk, Madame Curieaan 1. Rotterdam-Noordwest, Varesweg 33/35. Tilburg,
Dr. H. van Doornweg 101. Utrecht, Europalaan 97a. Zwolle, Schuttevaerkade 88. Service Centers: Venlo, Wythehofweg 11. Leeuwarden, Celsusweg 6.
Prijzen zijn exclusief BTW.

HEERLEN - Met de vrijlating gisteren van twee oud-directeuren van het Heerlense kledingbedrijf BC Venture zijn nu alle zeven verdachten in het IRT-onderzoek in Zuid-Nederland vrij. Officier van justitie mr. E. van der Bijl houdt rekening met nieuwe aanhoudingen.

Justitie vermoedt dat bij twee faillissementen in Zuid-Limburg - BC Venture en het Geleense aannemersbedrijf Jan Diederens - fraude is gepleegd. Er wordt tevens onderzocht of er geld is witgewassen, zo blijkt

Alle verdachten in IRT-onderzoek weer vrijgelaten

onder meer uit de verhoren van de verdachten. Dat bevestigt onder meer de Eindhovense crisismanager die vorige week vrijdag weer in vrijheid werd gesteld. Volgens de Eindhovenaar hebben de rechercheurs onder meer

vragen gesteld over valse rekeningen bij Diederens. Ook werden leningen van de Nijmeegse beleggingsfirma BBM Project bv aan het aannemersbedrijf onder de loep genomen, evenals de overdracht van aandelen van Diederens Holding voor één gulden. Volgens de interim-manager gaat hij vrijuit.

Naar eigen zeggen is ook een van de financiers van BBM, de Brabander Leo van Pelt, door justitie als getuige gehoord. Officier Van der Bijl wilde dat gisteren niet bevestigen. Ook de rol van BBM wordt door de opsporingsinstanties bekeken.

Winters zou kat in de zak hebben gekocht Advocaten onderling 'slaags' voor rechter

DOOR THEO SNIKERS EN MAURICE UBAGS

ROERMOND - Maar zelden be-
vechten advocaten elkaar voor het
gerecht. Roermond mocht het giste-
ren meemaken. De Maastrichtse
advocaat Bert Stassen en het advo-
catenkantoor Winters uit Roermond
traden in het strijdperk. En het
moet gezegd: de verwijten en be-
schuldgingen vlogen over en weer
door de rechtszaal.

De belangen waren dan ook groot
tijdens de twee korte gedingen die
in een zitting waren verenigd. Stas-
sen wil meer dan een ton zien van
het kantoor mr. Georg A. Winters
bv of van Winters persoonlijk. Ad-
vocaat Winters was gisteren overi-
gens afwezig. De vordering zou nog
samenhangen met de overname

door Winters van het kantoor dat
Stassen tot voorjaar 1993 in Val-
kenburg had. Stassen wilde via de
rechter betaling afdwingen.
De Maastrichtse advocaat had
- ook al vrij uitzonderlijk - beslag
laten leggen op de aandelen van
bv's van Winters en op de bankte-
goeden van het kantoor en Winters
persoonlijk. Dit om betaling door
Winters zeker te stellen bij een voor
Stassen gunstige uitspraak van de
rechter. De advocaat van Winters,
mr. P. Kamminga, probeerde de
rechter zover te krijgen dat die be-
slagen werden opgeheven.

Kamminga schetste de gevolgen
van Stassens zet voor Winters: „Het
kantoor is langelegd." Het beslag
zou niet nodig zijn: „Winters advo-
caten is goed voor zijn geld," be-
toogde Kamminga.

Mr. J. Goumans, advocaat van Stas-
sen, sprak openlijk zijn twijfel uit
over die kredietwaardigheid. In een
adem haalde hij ook nog de recente
negatieve publiciteit rond Winters
aan. „Ik geloof niet alles wat in de
krant staat, maar de vrees dat er
iets aan de hand is, groeit."

Kamminga bestreed de vordering
van Stassen. Stassen zou juist nog
moeten betalen. „Advocaat Winters
heeft met de overname van advo-
catenkantoor Stassen in Valkenburg
een kat in de zak gekocht. In totaal
is meer dan twee ton betaald voor
iets dat niet meer bestaat."

Zie verder pagina 11

● Stassen voorlopig
winnaar op punten

Oost-westbaan verdeelt PvdA

ROERMOND - Twee moties van de
PvdA-afdelingen Meerssen en Nuth
tegen een Oost-westbaan met
nachtvluchten, zijn gisteravond tij-
dens een ledenvergadering in Roer-
mond ingetrokken. De leden konden
het niet eens worden over
enkele wijzigingen van de tekst
over de Oost-westbaan, waarmee de
provinciale partij volgend jaar de
Statenvoorzitting ingaat. Besloten
werd dat de PvdA-afdeling Meerssen
een nieuwe tekst zal maken, die zater-
dag tijdens een vervolgvergadering
in Geleen wordt besproken.

De PvdA-afdelingen Meerssen en
Nuth vinden dat er een nieuw on-
derzoek moet komen naar de nood-
zaak van de nieuwe startbaan op
het Beekse vliegveld en dat nacht-
vluchten verboden blijven. Zij had-
den in Roermond moties klaar lig-
gen om het verkiezingsprogramma
te wijzigen en in overeenstemming
te brengen met de landelijke PvdA.
Die heeft in het programma staan
dat op regionale vliegvelden in Ne-
derland nachtvluchten verboden
zijn.

In het concept-verkiezingspro-
gramma schrijft de PvdA Limburg dat
de luchthaven snel uitgebreid moet
worden en dat het aantal nacht-
vluchten minimaal mag zijn. Die
omschrijvingen is in de ogen van
veel PvdA'ers in Limburg te vrij-
blijvend.

Deputé Tindemans zei dat bij een
minimaal aantal nachtvluchten ook
openblijft dat het er nul zijn, mits
de exploitatie van de luchthaven
met een Oost-westbaan verant-
woord blijft.

Hij weerlegde ook de kritiek dat er
te weinig naar het belang van de
omwonenden is gekeken. „We heb-
ben ook aangegeven dat de overlast
van de kleine luchtvaart en de bo-
venmatig geluidproducerende toe-
stelen teruggedrongen moet wor-
den."

Nieuwe partij Kans Limburg

ROERMOND - Met de Provinciale
Statenvoorzitting van maart voor
de deur is in Roermond Kans Lim-
burg opgericht. Deze nieuwe poli-
tieke partij steunt voor een belang-
rijk deel op leden uit heel Limburg
die milieu- en gezondheidszorg
hoog in het vaandel schrijven. „Ge-
boren uit onvrede door het gemis
aan werkelijke aandacht voor de
burger," omschrijft woordvoerder
K. de Jong. De notariële akte
werd afgelopen week gepasseerd
en pas komende vrijdag presen-
teert Kans Limburg zich officieel.
De initiatiefgroep telt twaalf leden.
Voorzitter van Kans Limburg is
Henny Mols-de Jong uit Linne. Zij
heeft geen politiek verleden, maar
ze is nauw betrokken bij tal van
milieucontactgroepen. Wordvoer-
der De Jong heeft zestien jaar
gemeentepolitiek bedreven voor de
Roermondse fractie Raad 70. De
Jong heeft in zijn politieke loop-
baan altijd voor meer inspraak van
burgers gepleit. Dat item zal ook
in het verkiezingsprogramma van
Kans Limburg doorklinken.

Dief steelt 24.000 kilo sinaasappelen

LANDGRAAF - Een onbekende
dief is er zondagnacht vandoor
gegaan met een oplegger met
24.000 kilo sinaasappelen. De
wagen was eerder op de dag door
een Landgraafse chauffeur (44)
gestald aan de Chalkweg in zijn
woonplaats. Toen de man zijn
oplegger zondagnacht rond vier
uur weer wilde ophalen, bleek het
voertuig met inhoud gestolen.

Jeugdbende geeft 45 inbraken toe

HEERLEN - De politie van Heerlen
heeft 45 inbraken opgelost in bouw-
containers, campings en sportkanti-
nes in Zuid-Limburg en België. Elf
jongeren van 17 tot 20 jaar, van
wie er acht een vaste groep vorm-
den, hebben bekend. Ze stalen
voor 200.000 gulden aan bouwma-
terialen, audio- en video-appara-
tuur, huishoudelijke apparaten en
eten en drinken. De buit werd gro-
tendeels teruggevonden bij de
dieven en bij helers. Een verdach-
te wordt nog vastgehouden, de
overige tien zijn weer vrijgelaten
nadat ze zes dagen hadden vast-
gezet.

Mestovereenkomst in varkenshouderij

ROERMOND - De Limburgse coö-
peraties Carom en Covak, die
samen de belangen van zevenhon-
derd varkensbedrijven vertegen-
woordigen, hebben een langjarige
overeenkomst getekend met de
mestdistributie-bedrijven Haumann
bv in Well en Stassen bv in Sit-
tard. Dit betekent dat er voor de
Limburgse varkenshouders een
vaste prijs wordt vastgesteld voor
iedere kubieke meter mest die ze
leveren. Tot 16 december hebben
Limburgse veehouders nog de tijd
om zich bij de overeenkomst die
Carom en Covak zijn aangegaan
aan te sluiten. Anders zijn ze ver-
plicht zich aan te melden bij de
mestcentrale.

Voetganger met geweld beroofd

MAASTRICHT - Een 31-jarige
Maastrichtenaar is maandagocht-
tend op de Bloemenweg in zijn
woonplaats beroofd van 650 gul-
den. De man liep over straat toen
aan de overzijde van de weg een
auto stopte met drie inzittenden.
De bestuurder deed het portier-
raam open en wakte de indruk de
weg te willen vragen. Om de inzit-
tenden te woord te staan, liep de
Maastrichtenaar naar de overkant.
Toen de man zich voorover bukte,
greep de naast de bestuurder ge-
zeten passagier hem bij de kraag
gepakt en trok hem naar binnen.
Gelukkig werd een metalen voor-
werp tegen de hals van de man
gedrukt. Hij moest zijn geld afge-
ven, waarna hij werd losgelaten.
De berovers reden daarna met
piepende banden weg.

Asielzoekers tijdens brand geëvacueerd

STEVENSBEEK - Alle 230 bewo-
ners van het asielzoekerscentrum
in Stevensbeek bij Venray zijn
zondagnacht in verband met een
korte felle brand tijdelijk geëva-
cueerd. De oorzaak van de brand
is niet bekend. Niemand raakte
gewond, aldus een woordvoerder
van de politie. Na enkele uren
mochten de bewoners weer naar
hun kamers.

Aken wil afzien van composteringsinstallatie Plan biogascentrale op Tweelandenterrein

Van onze verslaggever

AKEN - Een biogascentrale is
een goede oplossing voor
milieuvriendelijke energie-
opwekking op het grensover-
schrijdende Tweelandenbe-
drijventerrein Heerlen-Aken.
Tot deze conclusie komt een
ambtelijk rapport van de ge-
meente Aken. De ambtenaren
vragen de politiek om af te
zien van de geplande compos-
teringsinstallatie. Veel bur-
gers zijn daar tegen vanwege
de verwachte stankoverlast.

Heerlen en Aken willen in 1998 het
eerste stuk grond verkopen op het
ruim 100 hectare grote Tweelanden-
terrein. Daarbij krijgen alternatieve
energiebronnen de voorkeur.

Aken kampt met een acuut afval-
probleem. Het stort in Warden is
sinds 1996 vol. Daarom werd eraan
gedacht om op het Tweelandenpark
een composteringsinstallatie te ma-
ken. De Akense ambtenaren geven
nu echter de voorkeur aan een bio-
gascentrale, die gas wint uit afval.
Deze levert veel minder stank op,
neemt minder ruimte in beslag en
belekt minder energieverlies.

Volgens het rapport kan de biogas-
centrale rekenen op een flinke sub-
sidie van de Europese Unie en de
deelstaat Nordrhein-Westfalen. Bij
de verdere ontwikkeling van plan-
nen moeten Heerlen en Aken uit-
gaan van een biogascentrale als
energiebron, zo vinden de milieu-
ambtenaren. Als het stort vol is,
moet tijdelijk gecomposteerd wor-
den, staat in het rapport. De bio-
gascentrale maakt compostering
later overbodig.

Geleendal mist openbaar vervoer

HEERLEN - Het bedrijventerrein
Geleendal in Heerlen, waar ook de
Hogeschool wordt gevestigd, moet
veel beter bereikbaar worden met
het openbaar vervoer. Alleen dan is
de Provinciale Planologische Com-
missie (PPC) bereid om het bestem-
mingsplan goed te keuren.

Heerlen heeft nu in het ontwerp-
bestemmingsplan Geleendal reke-
ning gehouden met de komst van de
Hogeschool. De PPC vindt dat deze
lokatie niet voldoet aan de normen:
een grootschalige voorziening als
een Hogeschool moet gebouwd wor-
den bij een knooppunt van open-
baar vervoer.

Heerlen mag doorgaan met de plan-
nemakerij, maar moet zorgen voor
betere openbaar-vervoerverbindin-
gen. Ook moet het aantal parkeer-
plaatsen gehalveerd worden. Vol-
doet de gemeente daar niet aan, dan
zal de PPC het definitieve bestem-
mingsplan straks afkeuren.

De gemeente Heerlen heeft recent
rijks subsidie aangevraagd voor een
haalbaarheidsonderzoek naar een
sneltrein. Die zou van het station in
Heerlen via het Geleendal over de
stadsweg naar het ziekenhuis,
de industrieterreinen op De Beitel
naar het grensoverschrijdend be-
drijventerrein naar Aken moeten
lopen. Een goedkoper alternatief is
de snelbus.

eindelijk
weer eens
een witte kerst
de bloesem
dwarfelt
uit de bomen

punaise

SITTARD - Elf leerlingen van VSO
Eysenheggen in Sittard gingen gis-
termiddag op voor hun brommer-
brevet. Zes weken lang volgden de
leerlingen theoretische lessen en drie
weken lang werd er geoefend voor het
praktijkexamen.
Het proefproject is georganiseerd
door Veilig Verkeer Nederland
(VVN) afdeling Sittard en wordt ge-
subsidieerd door de gemeente. Pas
in januari 1996 wordt het brommer-
brevet wettelijk verplicht.
Tijdens het praktijkexamen moes-
ten de jongens en meisjes over een
balk en een ribbelbaan rijden, tus-

Proefproject op Sittardse VSO-school Brommerbrevet in trek

sen twee smalle planken door stu-
ren, slalommen, een acht rijden en
de remproef afleggen. „Vooral de
behendigheidspoeven vielen te-
gen," vertelt lerares en verkeers-
coördinatrice M. Lomme.
De lessen werden verzorgd door rij-
schoolleerleraar en secretaris van de
VVN Sittard, Frans van Montfoort.
„De remproef vinden ze het moi-

lijkste," vertelt Van Montfoort.
„Met een vaart van 30 km/u moeten
de leerlingen binnen zes meter stil-
staan. Ze zijn dan vaak bang om
over de kop te slaan en remmen niet
genoeg."

De scholieren zelf zijn enthousiast
over het proefproject. Omdat nog
niet alle deelnemers zelf een brom-
fiets hebben, heeft de gemeente er

● Tijdens het examen voor
het brommerbrevet moeten de
bromfietzers ook over de wip
heen sturen.

Foto: PETER ROOZEN

een beschikbaar gesteld voor de
praktijklessen en het examen. „Ik
heb nog geen brommer, maar ik
moet mijn moeder nog overtuigen.
Dan helpt dit wel, denk ik," vindt
Jeroen. Anita en Edith doen mee
„voor de gezelligheid." „En je leert
natuurlijk nog een hoop, over bou-
gies enzo," aldus Anita.

Wöltgens mag naar Senaat

Van onze verslaggever

KERKRADE - Van een meerder-
heid in de Kerkraadse gemeente-
raad mag de Kerkraadse burge-
meester Thijs Wöltgens lid worden
van de Eerste Kamer. Vier van de
zes fracties vinden de combinatie
van senator- en burgemeesterschap
niet te zwaar voor Wöltgens en bo-
vendien voordelig voor Kerkrade.

Bij de installatie van Wöltgens in
Kerkrade, begin september, waren
CDA en GroenLinks zeer kritisch
over diens mogelijke politieke co-

(ADVERTENTIE)

KLEURKOPIEËN
Drukkerij Schreurs
Gravenstraat 68, Kerkrade-Spekkholzerheide
Telefoon (045) 413045 Telefax (045) 419985

meback in Den Haag. Ook andere
fracties lieten weten dat Wöltgens'
taak primair in Kerkrade ligt. Na
de vele buitenlandse reizen waar-
mee de vorige burgemeester Jan
Mans kritiek oogstte, vond de raad
dat de nieuwe eerste man zich niet
te veel met nevenfuncties zou moe-
ten bemoeien.
GroenLinks vindt dat de burge-
meester eerst aannemelijk moet
maken dat het senatorschap geen
nadelige gevolgen heeft voor Kerk-
rade. „Een jongensdroom waarma-
ken is niet alleen de medaille om-
hangen. Dat is ook werken en je
inzetten voor Kerkrade, een stad
waar binnenkort alles op zijn kop
komt te staan," aldus André
Brauers.

Ook Peter Thomas (CDA) heeft
moeite met de dubbelfunctie. „Bin-
nen het CDA is zo iets niet mogelijk.
En om te lobbyen hoef je niet in de
Eerste Kamer te zitten."

Maar voor PvdA-man Hans Bosch
is het juist o zo belangrijk dat Den
Haag Wöltgens' gezicht blijft zien.
„Anders slibben die kanalen dicht."
En Limburg heeft in Den Haag heel
wat belangen te verdedigen.
Jan Snijders van de grootste fractie
BBK heeft er ook geen enkele
moeite mee. „Hij blijft kort bij de
bron." Wöltgens is mans genoeg om
Kerkrade adequaat te besturen, ook
als hij één dag per week in Den
Haag zit, vindt Snijders.

Frans Krasovec van Burgerbelan-
gen hoopt dat hij niet alleen de Eer-
ste Kamer binnenloopt. „De meer-
waarde die dat oplevert, kunnen we
in Kerkrade goed gebruiken. En ge-
zien het aantal wethouders kunnen
we hem één dag per week missen."
En Hub Wiermans van D66: „Als
hij het op de juiste manier doet,
gaan de landelijke politiek én Kerk-
rade erop vooruit."

(ADVERTENTIE)

slechts 3 dagen geldig

Nachtmode

Satijnen pyjama's en nachthemden in mooie
pasteltinten en diverse dessins. Alle maten.

Pyjama Normaal f 79,- en f 89,-

Voordeelprijs **45,-**

Nachthemd Normaal f 59,- en f 69,-

Voordeelprijs **39,-**

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier!

Groep de Schunck dankt u af met de kaart met de vier voordelen

Geboren: 12-12-1994

Nick

zoon van
Jos en Karin Smeets
 en broertje van
Steffie

Stadscafé 't Brandpunt
 Emmaplein 21, 6411 JR Heerlen

Dankbaar voor de jaren samen en het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de sacramenten, op de leeftijd van 68 jaar, mijn dierbare man, zorgzame vader, schoonvader en onze lieve opa

Leo Wetzels

weduwnaar van

Johanna Buckx

echtgenoot van

Mia Creemers

In dankbare herinnering:
 Born: M. Wetzels-Creemers
 Born: Leo Wetzels
 Miriam Wetzels-Soons
 Gerben, Ellen, Aniek, Noud

11 december 1994
 Bartholemeusstraat 3
 6121 JH Born

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op donderdag 15 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed en de avondmis van woensdag 14 december a.s. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmouartium Wauben, Heinsweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Wij betuigen onze innige deelneming aan de naaste familie van ons trouw lid

Lei Wetzels

Supportersvereniging V.V. Born

*Laat lieftje lichten
 bij werk en plichten,
 dat zal bestaan,
 slechts wat in liefde is gedaan.
 Moet jij dit leven,
 uw taak hier verlaten,
 dat blijft bestaan,
 wat in liefde is gedaan.*

Lied 518

Bedroefd om haar heengaan, maar dankbaar dat verder lijden haar bespaard is gebleven, geven wij u mede dat heden van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzuster, tante en nicht

Josephina Maria Jacoba (Mia) van Gelder

weduwe van

Egilius Johannes van der Leest

Zij overleed op de leeftijd van 85 jaar.

In dankbare herinnering:
 Nieuwstadt: G. de Wijn van der Leest
 en J. de Wijn
 Heerlen: A. van der Voort
 van der Leest
 en H. van der Voort
 Heerlen: W. Kruil van der Leest
 en J. Kruil
 Zuid Scharwoude: J. van der Leest
 en C. van der Leest
 van der Leest
 Geleen: M. Hoogstraaten
 van der Leest
 en C. Hoogstraaten
 van der Leest
 Landgraaf: F. van der Leest
 en C. van der Leest-Eloved
 haar kleinkinderen en
 haar achterkleinkind
 Familie van Gelder
 Familie van der Leest

Nieuwstadt, 12 december 1994
 Henri Dunantstraat 571, Brunssum
 Corra: Deken Fabiusstraat 11
 6118 EN Nieuwstadt

De rouwdienst zal plaatsvinden op vrijdag 16 december om 13.30 uur in de Nieuw Apostolische Kerk, gelegen aan de Mareboerweg 7 te Treebeek-Brunssum. Aansluitend zal de begrafenis plaatsvinden op de begraafplaats Mareboerweg.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleren.

Moeder is opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Leonardus van Aalen, 82 jaar, weduwnaar van Elizabeth Houterman, Dkt. Engelsdord 1, Kamer 46, Maastricht. Corra: Echterstraat 21, 6051 EW Maastricht. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

Stefia Walter, 73 jaar, weduwe van Harrie van de Vin, Roermondseweg 5, 6094 AN Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Weert.

†
 Diepbedroefd, maar dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede dat heden, geheel onverwacht, van ons is heengegaan, voorzien van de sacramenten, op de leeftijd van 68 jaar, mijn dierbare man, zorgzame vader, schoonvader en onze lieve opa

Hubertina Gerarda (Dien) Frijns

weduwe van

Gerrit Lambertus Lammers

op de leeftijd van 62 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen: Ben en Marian

Lammers-Hugens

Pascal, Chantal

Harrie en Manuela

Lammers-Neufeld

Vannessa

Tilburg: Frans en Anja

Lammers-Hoornmayers

Tamara, Danny

Heerlen: Corry en Ben

Vogelzang-Lammers

Kevin, Wendy, Sabrina

Landgraaf: René en Esther

Lammers-Vogelzang

Cynthia

Familie Frijns

Familie Lammers

10 december 1994
 Corra: Keekstraat 31
 6413 HN Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op donderdag 15 december a.s. om 10.30 uur in de St. Corneliuskerk te Heerlerheide, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Woensdag a.s. om 18.45 uur, het rozenkransgebed en de avondmis in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 15.30 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†
 Na een leven van zorg en sandacht voor allen die haar dierbaar waren, is tot onze grote droefheid van ons heengegaan mijn lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Hubertina Virginie Kockelkoren

echtgenote van

Hendrik Joseph van Riet

Voorzien van de laatste sacramenten overleed zij in de leeftijd van 79 jaar.

Geleed: H.J. van Riet

Elisloot: Peter van Riet

Anny van Riet-Timmers

Nancy, Sandra

Terneuzen: Ezz van Riet

Karin van Riet-Timmers

Rooij en Joost

Familie Kockelkoren

Familie van Riet

Sittard, 12 december 1994
 Corra: adres van Oldenbarneveldtstraat 25
 6181 BC Elsloo

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op donderdag 15 december a.s. om 10.30 uur in de H. Augustinuskerk te Geleen/Krabbink, waarna aansluitend de crematie plaatsvindt op de begraafplaats van het crematorium Madermaas te Geleen.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis, tot intentie van de overledene, woensdag 14 december om 18.45 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum van Dels, Veldweg 1 te Geleen. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Indien u geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve u deze annonce als zodanig te beschouwen.

† Nellie Sikkes, 53 jaar, weduwe van Nico Godding, levensgezellin van Ber Godding, Widelaken 166A, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, dinsdag 13 december, om 10.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Goede Raad te Malpertuis-Maastricht.

† Jeanne Marie Antoinette Grooten, 82 jaar, weduwe van J.Th.A. Vos, Cannerweg 156E, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† Joos Wieland, 46 jaar, echtgenoot van J.A.M. Matras, Dorpsstraat 46A, Mbeer. De uitvaartdienst vindt plaats heden, dinsdag 13 december, om 12.00 uur in de Sint Lambertuskerk te Mbeer.

† Jet Janssen, 76 jaar, weduwe van Jet Smeets, Corra: Bergenstraat 113, Scharn-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, dinsdag 13 december, om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† Leon Buijs, 65 jaar, echtgenoot van Ange van Noorden, Kester, Achterstraat 19, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, dinsdag 13 december, om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† Carl Kruis, 82 jaar, St. Theunissenstraat 24A, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 14 december om 11.00 uur in de kerk van de H. Martinus te Ittereh.

† Keesje Lagoven, 78 jaar, weduwe van Cornelis van Sint Piet, Bundestraat 204, Meerssen. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 14 december om 11.00 uur in het crematorium te Geleen.

† Maria Hubertina (Albertina) van der Blom, 88 jaar, weduwe van Frans van der Blom, Kasteel Paardenstraat 82, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op woensdag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Antonius van Padua te Scharn-Maastricht.

† Theo Willems, 80 jaar, Frans Pieter Willemsstraat 50, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, dinsdag 13 december, om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Hart van Jezus (Kockelkoren) te Maastricht.

†
 Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als goede en zorgzame vader, schoonvader, grootvader en overgrootvader te hebben gehad, geven wij kennis dat heden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, op de leeftijd van 81 jaar

Dorus van de Laarschot

weduwnaar van

Ilse van de Laarschot-Göllesch

weduwnaar van

In dankbare herinnering:

Hoensbroek: † Jeannette, † Nicolaas

Hoensbroek: Jacob en Tiel

Hoensbroek: van de Laarschot-Wouters

Calla en † Riny

Hoensbroek: van de Laarschot-Grzeskowiak

Treebeek: † Nico

Marinet en Theo

Wey-van de Laarschot

Hoensbroek: Cees en Truus

van de Laarschot-Leblanc

Gulpen: Hein en Elly

van de Laarschot-Vroomen

Heksenberg: Hennie en Ed

Lenzen-van de Laarschot

Hoensbroek: † Clementine

Kerkrade: Jeanny en Wiel

Vreul-van de Laarschot

Nieuwenhagen: Irma en Jan

Heinrichs-van de Laarschot

Hoensbroek: Theo en Paula

van de Laarschot-van Megen

Schaesberg: Frieda en Hein

van Rooy-van de Laarschot

zijn klein- en achterkleinkinderen

10 december 1994
 Corra: adres: Overbroek 74,
 6433 EZ Hoensbroek.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 14 december a.s. om 14.00 uur in de Chr. Koningkerk te Hoensbroek-Zuid, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Bandweg.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Heden, dinsdag tijdens de avondmis van 18.30 uur in voornoemde kerk bidden wij mede voor zijn zielrust.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele Hoofdstraat 100 Hoensbroek. Bezoekgelegenheid van 17.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†
 Diepbedroefd, maar dankbaar voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis van het toch nog onverwachte overlijden, na een liefsvolle verzorging in de Negenboog te Heerlen, van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Geertruida Wilhelmina Dodemont

weduwe van

Johannes Theodorus Verbiesen

Zij overleed op de leeftijd van 85 jaar.

Heerlen: M. Janssen-Verbiesen en B. Maas

H.T. Verbiesen-Verbiesen

en Th. J. A. Vriesen

G.W. Stelmman-Vriesen

en F. Stelmman

Notary en Kruis

Familie Dodemont

Familie Verbiesen

Heerlen, 12 december 1994

Corra: adres: Goversstraat 331

6415 SZ Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 16 december om 15.30 uur in het crematorium Heerlen, Lantwerdweg 18.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleren.

Er is voor vervoer per autobus v.v. gezorgd, deze zal om 15.00 uur vanaf bejaardenverzorgingscentrum de Negenboog, Meesbroekerweg 18, Heerlen, naar het crematorium vertrekken.

Mama is opgebaard in de rouwkapel van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur.

Zij die overhoop geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†
 Bedroefd, maar dankbaar dat aan zijn lijden een einde is gekomen, delen wij u mede, dat wij in goede herinnering afscheid hebben genomen van mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, om en neef

Mai Bressers

echtgenoot van

Lies Lenoire

Hij overleed, gestorft met de h. sacramenten, in de leeftijd van 73 jaar.

Voerendaal: M.E. Bressers-Lenoire

Oirsbeek: Harrie en Lies Bressers-Trepels

Seraf, Kim

Sittard: Jau Bressers en Resie Kleijntjens

Lieve, Wieke Mo

Brunssum: Lei en Annie

Bressers-Verschooten

Gadielha, Laura

Familie Bressers

Familie Lenoire

12 december 1994

Tenelweg 40, 6367 VV Voerendaal

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op vrijdag 16 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijke condoleren, achter in de kerk, vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van de overledene donderdagavond om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenisvereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verslagenheid namen wij kennis van het bericht van overlijden van

Frans Iske

die 23 jaar in ons revalidatiecentrum „Hoensbroek“ werkzaam was.

Ons medeleven gaat uit naar de nabestaanden.

Directie managementteam

en medewerkers stichting

Samenwerkende Revalidatiecentra

Limburg, Hoensbroek

Frans was voor ons een fijne collega, die altijd voor iedereen klaar stond.

Bedankt voor alles wat je voor ons en de revalidatie hebt betekend.

Frans, we missen je.

We wensen Marianne, kinderen en familie veel sterkte toe.

Collega's afdeling 3

Revalidatiecentrum „Hoensbroek“

Frans Iske

Frans was voor ons een fijne collega, die altijd voor iedereen klaar stond.

Bedankt voor alles wat je voor ons en de revalidatie hebt betekend.

Frans, we missen je.

We wensen Marianne, kinderen en familie veel sterkte toe.

Collega's afdeling 3

Revalidatiecentrum „Hoensbroek“

Vervolg van pagina 9

Stassen voorlopig winnaar op punten

probeerden hebben zijn cliënten mee te nemen. Stassen ontkende dat en wees erop dat Winters precies heeft gekregen wat hij had gekocht: een kantoor, twee advocaten én de cliënten. Stassen zei dat die twee advocaten, die bij overname in

loondienst bij Winters traden, komend jaar zelf een kantoor openen in Valkenburg. „Er is dus kennelijk handel genoeg,” sneerde hij. Er werden nog meer onvriendelijkheden geuit. Winters zou Stassens dossiers niet voor betaling durven

indienen, omdat er sprake van valsheid in geschrifte zou kunnen zijn, liet een van Winters' kantoorgenoten zich ontvallen. Op voorstel van de president, mr. A. Schrickx, kwamen Stassen en Winters uiteindelijk met pijn en moeite tot een deal. Kern daarvan: Winters betaalt een aantal rekeningen aan Stassen, terwijl de Maastrichtse advocaat aankondigde nog diezelfde dag alle beslagen op te heffen. Drie arbiters zullen zich over de resterende conflicten buigen. De - voorlopige - winnaar op punten: Stassen.

Tot nog toe zes zwangerschappen met nieuwe techniek Vruchtbare resultaten ICSI-experiment AZM

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - ICSI, de in Nederland nog experimentele techniek om in het laboratorium een vrouwelijke eicel met één mannelijke zaadcel te bevruchten, lijkt zich tot een goed alternatief te ontwikkelen voor paren die tot nog toe regelrecht naar de spermabank werden gestuurd. In het Academisch Ziekenhuis Maastricht, een van de twee ziekenhuizen die de nieuwe bevruchtingstechniek toepassen, hebben de afgelopen maanden twintig pogingen geresulteerd in zes zwangerschappen.

„De kans van slagen is daarmee gelijk en zelfs iets groter dan bij de normale reageerbuisbevruchting, de IVF (in vitro fertilisatie), die bij ons rond de twintig procent schommelt,” vertelt prof. dr. Hans Evers, hoofd van de afdeling gynaecologie van het AZM. „Dat betekent dat we met ICSI (intra cytoplasmatische sperma-injectie) paren van wie de zaadkwaliteit van de man te slecht was toch aan een eigen kind kunnen helpen. Negentig procent van de stellen die normaal linea recta naar de spermabank zouden worden gestuurd, komen nu in aanmerking voor de techniek. Mannen met minder dan vier miljoen goede zaadcellen per milliliter kunnen toch geholpen worden.”

Het AZM gaat bovendien de komende maanden extra onderzoek verrichten bij een groep van 120 pa-

ren, die eigenlijk tussen IVF en ICSI invallen. Gezien de verplichting van elk IVF-centrum in Nederland om een succespercentage van tien procent te halen, zou deze groep minder kansrijken normaal doorverwezen worden naar de ICSI, omdat daar ongeacht de zaadkwaliteit een kans van slagen van twintig procent geldt. Maar wellicht is die dure techniek voor een deel van die paren niet nodig, verklaart Evers het onderzoek. Daarbij worden de paren die willen en daarvoor in aanmerking komen zowel met behulp van ICSI als met een afgeleide van de klassieke IVF behandeld. De behandelingen in het kader van het onderzoek worden door het ziekenhuis betaald. De resultaten tellen dan ook niet mee voor het succespercentage van het AZM.

zend gulden die een ICSI-behandeling meer kost zelf bij. Dat kan natuurlijk niet eeuwig blijven duren, weet hij.

De te verwachten toeloop door de publiciteit neemt hij voor lief. Hij wijst er verder op dat hierdoor ook meer ziekenhuizen de techniek gaan toepassen - nu is dat alleen mogelijk in Maastricht en Utrecht - zodat de methode volledig geaccepteerd wordt en de verzekeraars nauwelijks meer achter kunnen blijven.

Kamer van Koophandel kiest voor openheid

MAASTRICHT - De Kamer van Koophandel Zuid-Limburg zal zich actiever opstellen. Registers zullen toegankelijk gemaakt worden voor de klant, er komen on-line en later zelfs interactieve verbindingen, waarbij zowel de Kamer als de klant met de bestanden kan omgaan. Dit zijn enkele van de vele goede voorname die voorzitter ir. H. Schifflers gisteren uitsprak tijdens een vergadering in het gouvernemente ter oprichting van een nieuwe organisatie, de Kamer van Koophandel Zuid-Limburg.

Tegelijkertijd werden de twee Zuid-limburgse Kamers officieel opgeheven. Het betrof die van 'voor Maastricht en Omstreken' die 190 jaar heeft bestaan en die van 'voor de Mijnstreek' die volgde jaar het 150-jarig jubileum had kunnen vieren. Volgens Schifflers wordt nog steeds onderzocht of de vestigingen Heerlen en Maastricht beide blijven bestaan of dat het er uiteindelijk één wordt. De resultaten van een onderzoek daarnaar worden pas over enkele maanden bekend. Voorlopig kunnen ondernemers op beide lokaties voor Kamerzaken terecht.

(ADVERTENTIE)

UITSTEKENDE KWALITEIT VOOR EEN ZACHTE PRIJS! HEEFT GEEN HELF ADVERTENTIF NODIG.

Ambachtelijk gestookt volgens oud Limburgs familie recept.

Veel meer woninginbraken in Noord-Limburg Groei 'harde misdaad' fors in Zuid-Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN - In Zuid-Limburg is de 'harde misdaad' zoals moord, doodslag en andere tegen het leven gerichte misdrijven in 1993 ten opzichte van 1992 explosief gestegen. Volgens het recent verschenen rapport Criminaliteitsbeeld in Nederland 1980-1993 van het ministerie van Justitie is die toename zelfs meer dan veertig procent.

Desondanks, aldus het rapport, blijft het niveau van dit soort zware misdrijven ten opzichte van met name de randstad relatief laag. Wat opvalt in de studie is dat die ernstige geweldsmisdrijven vooral in gemeenten onder de 50.000 inwoners toenemen.

Opvallend ook is dat juist in Limburg-Zuid waar het aantal auto-diefstallen steeds erg hoog is geweest, de nieuwe aanpak van de politie kennelijk resultaat heeft opgeleverd. Op dit terrein is er een verrassende daling is geregistreerd in 1993.

Limburg staat volgens de cijfers ook hoog op de lijst van regio's waar het aantal overvallen met meer dan 40 procent is toegenomen ten opzichte van 1992. Dat geldt zowel voor Limburg-Zuid als Limburg-Noord. In de laatste regio is bovendien een explosieve groei van het aantal woninginbraken van meer dan 20 procent in een jaar. In Zuid-Limburg bleef die groei onder dat percentage. Zuid-Limburgers lopen daarentegen veel meer kans op straat berooft te worden dan inwoners van dorpen en steden in Noord-Limburg.

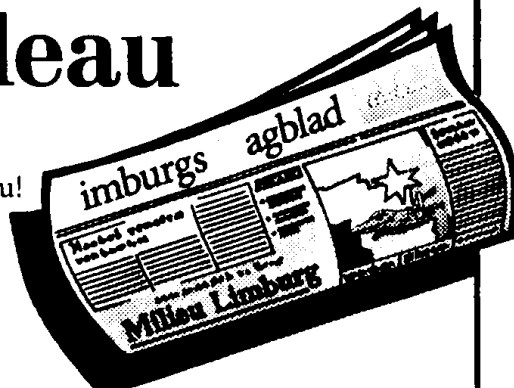
Daders

Het criminaliteitsonderzoek vraagt heel duidelijk om nadere studies. Met name op het punt van het profiel van de daders en hun optreden in de diverse regio's. Zo laat een recent onderzoek zien dat relatief minder Turkse en Marokkaanse jongeren zich schuldig maken aan misdrijven dan autochtone Nederlanders en Surinamers van dezelfde leeftijd. Het aanzetten van regionale onderzoeken om vooroordelen te doorbreken wordt in het rapport dan ook bepleit.

(ADVERTENTIE)

limburgs dagblad een waardevol cadeau

Geef met Kerstmis 'ns wat héél anders: geef 't Limburgs Dagblad cadeau! Is dat geen goed idee? U doet er de ontvanger een reuze plezier mee!

Vul meteen de bon in!

Dan ontvangt u tijdig (uiterlijk 22 december a.s.) een feestelijke krantencadeaubon die u aan iemand kunt schenken.

Ik wil met Kerstmis een krantencadeaubon geven. Bezorg het Limburgs Dagblad van 27 december 1994 t/m 7 februari 1995. Voor maar f.26,80

Naam ontvanger: _____
Bezorgadres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____
Naam gever: _____
Betaaladres: _____
Postcode: _____ Woonplaats: _____

Ik wacht met betalen op uw acceptgirokaart. Stuur de bon in een open envelop zonder postzegel naar Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen of BEL GRATIS 06-0229911

De Krant van Limburg

Nieuwe vervoersgigant Hermes

● Hermes presenteerde gisteren ook de nieuwe huisstijl en liet daarom een aantal bussen met nieuwe logo in Weert voorrijden.

Foto: PAUL KUIT

Buslicentie Vancom overschaduwde fusie

Van onze verslaggever

WEERT/HEERLEN - „We hebben geen bezwaar tegen concurrentie. Wel tegen de manier en het tijdstip waarom het Amerikaanse vervoersbedrijf Vancom via aanbesteding een vervoerslicentie in de regio zuidelijke Zuid-Limburg heeft verworven. Dat is spijtig voor Hermes dat nu geen kans meer krijgt compensatie te zoeken en dat is dus ook slecht voor personeel en reizigers.”

Met die woorden stak directeur ir. Marieke Kruit van de nieuwe Hermes vervoersgroep, die als gevolg van een fusie tussen de busonderne-

mingen VSL in Heerlen en de Zuudooster in Gennep op 1 januari van start gaat, tijdens een presentatie in Weert haar teleurstelling niet onder stoelen of banken. Want een ding is duidelijk de nieuwe gefuseerde onderneming is er bijna uitsluitend voor de reiziger, die op maat bediend moet worden, tenminste zo beloofde ir. Kruit.

Het optreden van de Amerikaanse vervoerder in Limburg drookruiste kennelijk ambitieuze plannen van de nieuwe vervoerder, die gedacht had het alleenrecht in Zuid-Nederland te krijgen. „Wij kennen de weg in ons gebied en dat willen wij zo houden,” onderstreepte ir. Kruit, samen met directeur Jo Dorren van het Verenigd Streekvervoer Limburg (VSL), hoe zelfbewust men over veertien dagen van start wil gaan. Dat gebeurt vanuit de hoofdzetel in Weert en niet zoals aanvankelijk was gepland uit Roermond.

Hermes - genoemd naar de Griekse god van handelsverkeer en de be-

schermengel van de reiziger - gaat per jaar 60 miljoen mensen vervoeren. Althans dat is de schatting. In totaal heeft Hermes 1715 bussen, taxi's en busjes ter beschikking en staan 2000 mensen op de loonlijst.

Belangrijk is ook, zo bleek gisteren, dat de garages en werkplaatsen, die de oude busondernemingen inbrengen zodanig uitgerust zijn dat er ruimte is om reparaties en onderhoud voor derden uit te voeren en dus ook op die markt concurrentie komt.

Belangrijke poot wordt ook de afdeling die de deeltaxi gaat exploiteren, zo zei ir. Kruit gisteren voor een gehoor van leveranciers, gemeenten en andere zakenrelaties. Een taxi die als een streektaxi in diverse regio gaat rijden. „Alles is er op gericht de reiziger op maat te bedienen,” beloofde Kruit, die volgens verwachting spoedig algemeen directeur zal worden. Dit vooral met het oog op het afscheid van Jo Dorren die volgende jaar na dertig met de vut hoopt te gaan.

Allochtone vrouwen krijgen geen werk

Van onze verslaggever

HEERLEN - Allochtone vrouwen krijgen bijna nooit een aanbod voor werk van het arbeidsbureau. Dit blijkt uit het rapport 'Dromen zijn bedrog, een inventarisatie onder Turkse en Marokkaanse vrouwen in Limburg'. Gedeputeerde G. Kockelkorn van cultuur, onderwijs en emancipatie kreeg gisteren dit rapport uitgereikt van bestuurslid J. Domp van de Limburgse Immigratie Stichting (LIS) in Heerlen.

Het boekje, dat uitgegeven wordt door de LIS, bevat de resultaten van een onderzoek naar de mogelijkheden en behoeften onder Turkse en Marokkaanse vrouwen in Limburg. Elf enquêtes (vier Turkse, vijf Marokkaanse, één Antilliaanse en één Nederlandse) interviewden 115 Marokkaanse en honderd Turkse vrouwen. De vrouwen varieerden in de leeftijd van zestien tot ver boven de vijftig jaar en zijn woonachtig in Limburg. De vragen hadden betrekking op de persoonlijke situatie van deze vrouwen, zoals gegevens over werk, opleiding, deelname aan sociaal-cul-

turele activiteiten, de mate waarop zij gebruik maken van hulp- en dienstverlening, gezondheidszorg, behoefte aan voorlichting en de mate waarop zij zich geaccepteerd en geïntegreerd voelen in Nederland. Uit de antwoorden van de allochtone vrouwen komen een aantal opvallende dingen naar boven. In de eerste plaats valt de lijdzaamheid op van vrouwen boven de veertig in vergelijking met de strijdzaamheid en het optimisme van de jongste groep (jonger dan twintig jaar). De oudere vrouwen zijn oud en moe en doen nauwelijks pogingen om door werk, opleiding of sociaal-culturele activiteiten uit hun isolement te komen. Ook hun voorkeur voor hulpverleners uit de eigen cultuur wijst erop dat deze vrouwen alle hoop op integratie in de Nederlandse samenleving hebben laten varen.

Opvallend negatief was het oordeel over de Nederlandse gezondheidszorg. Vooral de Turkse vrouwen missen een Turkse arts/psychiater. Een aantal bezoekt een Turkse arts elders in het land of zelfs in Duitsland. Anderen stellen een bezoek aan een arts uit tot men op vakantie is in Turkije.

Prijs voor verkiezingsschema

● Bewoners en begeleiders van het gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapten De Wissel in Nuth aanschouwen een speciaal aangepast verkiezingsbiljet. Het is ontworpen door medewerkster Riet Collaris. Ze won er afgelopen week de Dennendalprijs mee. De door de Willem Arntsz Stichting uitgereikte prijs bestaat uit een kunstwerkje en duizend gulden. Riet Collaris hoopt dat daarmee geen stem meer verloren gaat. Ze bedacht het schema voor de Tweede-Kamerverkiezingen van vorig jaar om de verstandelijk gehandicapten wegwijs te maken in het politieke landschap. „Zij hebben ook het staatsburgerschap en stemrecht,” zo licht ze haar plan toe.

Foto: DRIES LINNSEN

Kans op verdrinken met dijken groter

MAASTRICHT - Tijdens het hoogwater Kerst '93 is in Limburg niemand verdrongen. Het water kwam langzaam omhoog en iedereen kon bijtijds een veilig heenkomen zoeken. In de meeste huizen kwam het water tot aan het aanrecht. Als de Maas ooit nog hoger komt - en er zijn straks dijken - kan dat wel eens heel anders uitpakken. De kans dat er dan mensen verdrinken is in dat geval niet uit te sluiten, juist vanwege de dijken.

Ook deze andere kant van de medaille signaleert de Commissie Boertien in haar advies aan

de minister van Verkeer en Waterstaat en de provincie Limburg.

De dijken, of kaden zoals ze in het advies van de Commissie Boertien worden genoemd, langs de Maas krijgen een totale lengte van 62 kilometer en variëren in hoogten van 75 centimeter tot 3,5 meter.

De hoogte van de dijken wordt afgestemd op de hoogste stand van Kerst '93. Dat komt overeen met een afvoer van 3100 kubu water per seconde. De Maasbewoners, die vorig jaar natte voeten

ten kregen, kunnen zich straks dus een stuk veiliger wanen.

Maar die veiligheid is betrekkelijk. Het kan immers gebeuren dat de Maas nog hoger komt. De nieuwe dijken brengen in dat geval grotere risico's met zich mee. In het geval de Maas nog hoger komt dan zal het bedijkte gebied immers snel vol water stromen. Er is dan weinig tijd om de bewoners te waarschuwen en het is niet langer uitgesloten dat er mensen zullen verdrinken, zo laat de commissie weten. In vergelijking met de situatie in andere delen van ons land blijft de

kans op verdrinking echter beperkt, wordt er aan toegevoegd.

„Dijken bieden veiligheid, maar vergroten tegelijkertijd het veiligheidsrisico. Zeker als het dijken worden van twee, drie meter hoog,” zegt ook directeur ir. H. Overbeek van het Waterloopkundig Laboratorium. Dit instituut heeft het onderzoek naar mogelijkheden ter voorkoming van nieuwe watersneden in deze provincie grotendeels uitgevoerd.

Ook Theo Kelchtermans, de Vlaamse minister van Openbare

Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, benadrukte gisteren bij de presentatie van het plan dat de Maas een 'onbetrouwbare rivier blijft'. Kelchtermans: „De dijken langs de Maas zullen nooit dijken zijn met een opbouw zoals de Afsluitdijk aan het IJsselmeer. Ook in de toekomst zal waakzaamheid geboden blijven en zullen calamiteiten kunnen optreden. Of kan er zoals in 1643 een hoogwater optreden dat nog een halve meter hoger reikt. Niemand kan de Maaslanders honderd procent veiligheid kunnen garanderen”.

Gouverneur: 'Rijk moet financieel garant staan'

Jorritsma noemt plan Boertien intelligent

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - „Intelligent en genuanceerd.” Dat is het oordeel van minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat over het rapport 'De Maas terug!' van de Commissie Watersnood Maas onder voorzitterschap van dr. C. Boertien.

„De commissie is er in geslaagd evenwicht te vinden in het spanningsveld van minder gevaar en meer natuur”, zei mevrouw Jorritsma gisteren in het Provinciehuis te Maastricht waar ze het advies van de Commissie Boertien kreeg aangeleikt.

„Maar na dit advies is het probleem nog niet opgelost. De politiek is nu aan zet. Limburg zal in overleg met gemeenten, waterschappen en belangengroepen een keuze moeten maken. Nu zijn er mogelijkheden

om de nukkige Maas te veranderen in een pulserende, natuurlijke slagader in deze provincie. Op papier is men daar al in geslaagd. Het woord is nu aan de politiek,” aldus de bewindsvrouw.

'Grind opslaan in grindgaten'

MAASTRICHT - Meer veiligheid en meer natuur, de vereniging Natuurmonumenten, het Wereld Natuur Fonds en het Limburgs Landschap reageren positief op de rapportage van de Commissie Boertien. Wel wordt gepleit voor een snellere realisatie dan beoogd, onder meer door gewonnen grind op te slaan in de grote grindgaten van Midden-Limburg.

De natuurbeschermingsorganisaties bepleiten in het gezamenlijk standpunt eveneens dat de rivier ook in Noord- en Midden-Limburg verbreed moet worden. Zoals bekend heeft de Commissie Boertien alleen voor de Grensmaas in Zuid-Limburg een verbreding van de rivier voorzien. Ten noorden hiervan kan volgens de commissie volstaan worden met het verdiepen van de rivier met ruim twee meter. Voor de natuur is dat niet gunstig, zo stellen de organisaties in haar reactie. Met name voor het gebied tussen Beesel en Broekhuizen zijn er volgens de drie organisaties goede mogelijkheden om het winterbed van de Maas te verbreden en een nevengeul aan te leggen langs de stuw in Belfeld.

De natuurbeschermingsorganisaties dringen er op aan om ook op dit traject veiligheid en natuurontwikkeling te combineren. De Commissie Boertien stelt dat de mogelijkheid te duur zal worden (2,3 miljard gulden) in verhouding met de opbrengst aan zand en grind (1,8 miljard).

Aan Limburg zal het volgens gouverneur Van Voorst tot Voorst niet liggen. Gedeputeerde Staten van Limburg willen per se nog vóór 1 maart volgend jaar een standpunt innemen. Volgende week al willen GS met een voorlopig standpunt naar buiten treden.

„Het college stelt zich op het standpunt dat de voorgestelde strategie als geheel moet worden uitgevoerd,” zei Van Voorst. Hij vindt dat de rijksoverheid voldoende financiële garanties moet bieden zodat het plan onder alle omstandigheden kan worden gerealiseerd.

Volgens de commissaris van de koning is de voorgestelde realisatietermijn van 15 tot 20 jaar te lang. Dat moet volgens hem korter kunnen. Waar dit ook maar enigszins mogelijk is moet volgens hem eerder dan de termijn van twee jaar, zoals de commissie Boertien voorstelt, al worden begonnen met de realisatie van wateroverlastbeperkende maatregelen.

Om het plan in al haar facetten uit te kunnen voeren is volgens Van Voorst een fors startkapitaal noodzakelijk. „Snelheid is ook geboden bij de besluitvorming in het kabinet en de Tweede Kamer,” zo spoorde hij Jorritsma aan. Maar de minister deed geen enkele financiële toezeggingen.

Van Voorst kondigde aan om voor de Tweede Kamer een 'plan van aanpak' te maken. Dit zal de komende maanden samen met Rijkswaterstaat worden voorbereid. Voorts zal Limburg snel met Noord-Brabant en Gelderland overleggen over de consequenties voor de winning van zand en grind voor de nationale behoefte. Zoals het er nu naar uitziet zal Limburg straks veel meer zand en grind gaan leveren dan landelijk was afgesproken.

Drie strategieën onder loep gelegd

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Bij de studie naar de aanpak van hoogwater in de Limburgse Maas door het Waterloopkundig Laboratorium in Emmeloord waren in totaal negentig deskundigen van vijftien verschillende instituten betrokken. Het onderzoek dat in minder dan één jaar tijd werd afgerond heeft zes miljoen gulden gekost.

Bij de studie zijn drie mogelijkheden bekeken om hoogwater in de Maas te beteugelen.

● Strategie 1: verdiepen van het zomerbed (de rivierbedding)

over de gehele lengte van de Limburgse Maas, aangevuld met de aanleg van kades rondom enkele knelpunten. Deze strategie is effectief om tegen zeer geringe kosten bescherming te bieden tegen overstroming. De waterstanden met hoogwater zou dan gemiddeld met een meter omlaag gaan. Er zouden dan nauwelijks mensen geëvacueerd hoeven te worden en de schade zou nog maar zes procent zijn ten opzichte van de situatie rond Kerst vorig jaar. Verdieping van de rivier heeft echter grote nadelige consequenties op de grondwaterstand, met name in het Grensmaasgedeelte.

● Strategie 2 valt uiteen in drie zogeheten geïntegreerde oplos-

singen. Dat wil zeggen; dijken in combinatie met riviervverbreding (=natuurontwikkeling). 2a behelst Maasverbreding in geheel Limburg, maar dit is volgens Commissie Boertien te kostbaar. 2b is verbreden van de Grensmaas, verdiepen van het midden- en noordelijk traject en 2c alleen het zuidelijk traject (Grensmaas) verbreden. Voor alle drie geldt dat de hoge waterafvoeren dan twee meter omlaag gaan. De Commissie Boertien heeft voor 2b gekozen.

● Strategie 3 is puur en alleen de aanleg van dijken. Zonder verbreding of uitdieping van de Maas. De kosten hiervan zijn het geringst: 300 miljoen gulden. Er staan evenwel geen inkomsten uit zand- of grindwinning tegenover. Deze strategie zou het snelst uitgevoerd kunnen worden. In tien jaar tijd. De land-schappelijke consequenties zouden evenwel enorm zijn. De dijken langs de hele Maas zouden dan een hoogte moeten hebben van zeven meter!

Deltaplan

Eindelijk, bijna een jaar na de overstromingsramp van december 1993, ligt er dan het mini-Deltaplan voor de Maas. Kosten van alleen het plan, opgesteld door de Commissie Boertien: zes miljoen gulden. Voor dat bedrag is er nog geen schop de grond ingegaan, geen gat in een dijk gedicht,

maar zijn wel de nodige pagina's in een omvangrijk rapport gevuld. Daaruit blijkt maar weer eens hoe geduldig papier vullen de commissies zijn tegenover verontruste Maasdalbewoners, die met angst in het hart op concrete maatregelen wachten.

Een deel van de plannen van Boertien c.s. heeft gedeputeerde Michel Lodewijks half november al onthuld, dus echt verrassend zijn de gisteren gepresenteerde uitkomsten niet. Wel wordt nu pas goed duidelijk dat er reusachtige maatregelen en veel geld nodig zijn om het overstromingsgevaar van de Maas enigszins binnen de perken te houden. Het plan bevat in ieder geval goed nieuws voor de grindhandel, nu Boertien aanbeveelt de Maas over een lengte van 180 kilometer te verbreden en te verdiepen. Via deze aanpak lijkt het mogelijk de hoogwaterstanden te verlagen, waardoor het aantal overstromingen zal afnemen. Bovendien moeten nieuwe dijken de Maasvallei beschermen. De totale investering bedraagt 1,3 miljard gulden. Daarvan zou het grootste deel door de grindwinning kunnen worden opgebracht, die immers flink profiteert van het verder uitdiepen en verbreden van de Maas. Probleem is dat de werkzaamheden voorgefinancierd moeten worden. Wie kan daar op worden aangesproken? Het rijk, de provincie, of toch maar de grindboeren? Een andere mogelijkheid vormt de ernstig vervuilde Maasbodem. Bij het afgraven van het grind moeten we ergens met dat slib naar toe. Vraag is wie daar de zorg voor op zich neemt, het rijk, de provincie of andermaal de grindboeren?

Als de overheid besluit het advies van Boertien over te nemen, kan het werk over twee jaar beginnen, wat aan de late kant is. Tot die tijd verkeert een deel van de Limburgse bevolking in een permanente staat van onzekerheid en dat kan je die mensen eigenlijk niet aandoen. De uitvoering van het Maasproject duurt vijftien tot twintig jaar, maar na tien jaar zou in Limburg sprake zijn van een redelijke beveiliging tegen overstromingen. De veiligheid vraagt echter om een veel kortere uitvoeringstermijn dan het plan Boertien voorstaat. De commissie stelt verder dat naast waterstaatkundige maatregelen ook bestuurlijke beslissingen de wateroverlast kunnen verminderen. Dat is een voor de hand liggende suggestie, waarvan je je afvraagt waarom provinciale - en lokale overheden daar in een eerder stadium niet zelf op zijn gekomen. Er moeten simpelweg geen nieuwe woningen en bedrijven in de Maasvallei worden gebouwd en daarmee basta.

Positief aspect van de verbreding van vooral de Grensmaas is dat gelijktijdig de ontwikkeling van nieuwe natuur- en landschapswaarden wordt gerealiseerd. Daarmee neemt de commissie Boertien in wezen het bestaande plan-Grensmaas geheel over. Dit alles overziende ben je geneigd je af te vragen waarom we dan toch zo lang op dat rapport hebben moeten wachten. Het antwoord kent alleen Boertien, de man van zes miljoen.

P.S.

Startkapitaal nodig voor aanleg dijken

MAASTRICHT - Om de dijken langs de Limburgse Maas snel aan te leggen is een startkapitaal nodig van 200 miljoen gulden. Wie dat geld beschikbaar zal stellen is nog maar de vraag.

De dijken zijn in de volgende dorpen en gehuchten langs de Maas voorzien. Ook is de lengte van de dijken aangegeven. Borgharen-Itteren (5,6 km), Grevenbicht-Roosteren (9 km), Aasterberg (0,6 km), Ohé en Laak-Stevensweert (9,3 km), Brandt (1,8 km), Brachterbeek (0,6 km), Heren/Ool (2 km), Horn (1,1 km), Roermond-Roer (1,2 km), Beesel (1,4 km), Hanssum (2 km), Maasbree (1,2 km), Tegelen (0,5 km), Venlo (0,9 km), Hasselt (1 km), Arcen (3,1 km), Well (2,1 km), Elsteren (2,5 km), Wanssumhaven (2,4 km), Leuken (0,6 km), Geijsteren (0,5 km), Aijen (3,2 km), Bergen (1,6 km), Nieuw Bergen (0,6 km), Gennep-Niers

(1,1 km), Middelaar (3,9 km), Plasmolen (2,2 km) en Mook (0,7 km).

Door de dijken wordt de overstromingskans teruggebracht naar één keer in de 250 jaar. Die kans lijkt klein, maar blijft ieder jaar even groot. Net zoals de kans om zes te gooien met een dobbelsteen bij iedere worp even groot is. Beschouwt voor een heel mensenleven ontstaat het volgende beeld.

Het hoogwater van vorig jaar heeft een kans op voorkomen van een keer in de 150 jaar. Iemand die in 1993 geboren is heeft daarmee een kans van bijna veertig procent dat hij nog een keer zo'n hoogwater meemaakt.

De kans dat hij het in zijn leven nog tweemaal meemaakt is bijna tien procent.

(ADVERTENTIE)

MIKRO GIDS...

MIKRO GIDS

TOT 1 SEPTEMBER '95 VOOR SLECHTS f25,-

WORD JAARLID-ABONNEE EN ONTVANG GRATIS OMSLAGMAP

BEL GRATIS: 06-0222360

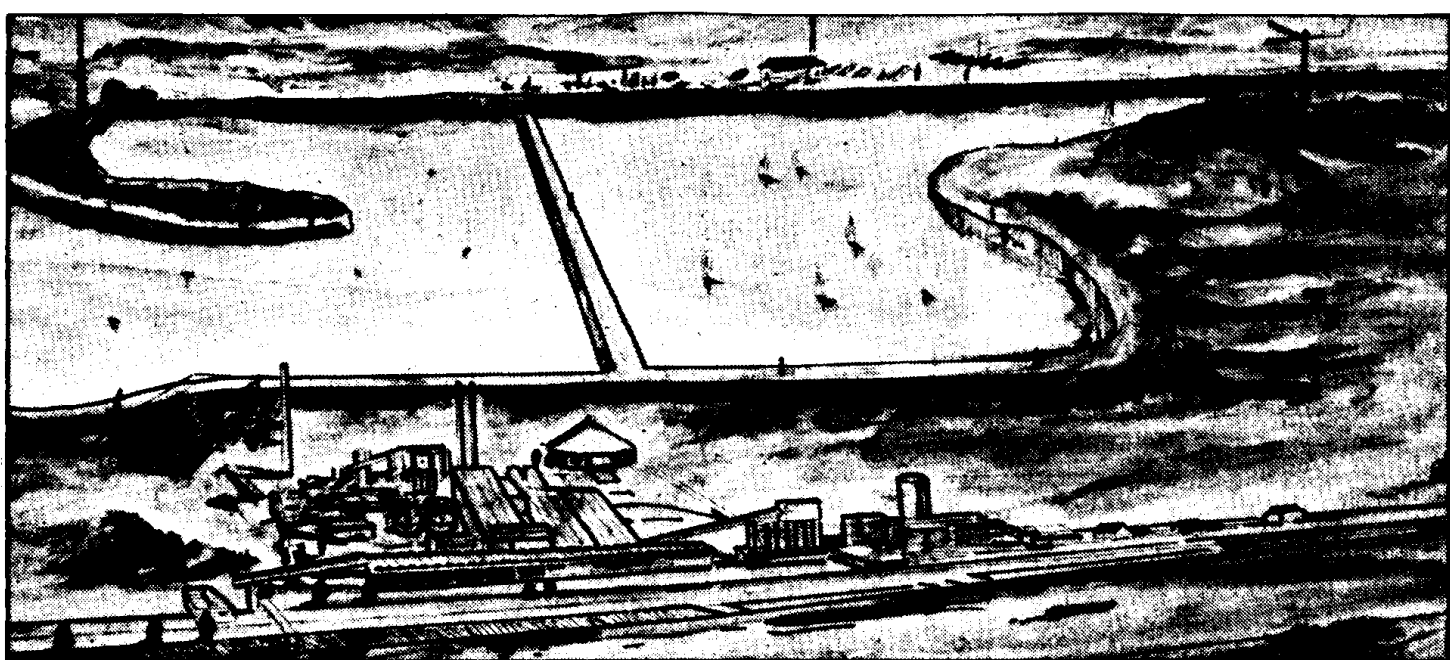
dinsdag 13 december tot 21.00 uur
woensdag 14 december tijdens kantooruren.

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Math Aarts (54), directeur van het uitvindingsbedrijf Ramyco in Maastricht, wil de groeve van de Enci in de St.-Pietersberg benutten als buffer voor de opslag van overtollig Maaswater. Met het plan hoopt de Maastrichtenaar de onregelmatig terugkerende wateroverlast uit te bannen. Naar berekeningen van Aarts kan het enorme gat 22,4 miljoen ton water opvangen.

De bodem van de groeve ligt ongeveer zestien meter onder het Maaswateroppervlak en is 2000 meter lang bij een breedte van 700 meter. Een deel moet nog afgegraven worden. Aarts wil de mergel opslaan in een groeve in België even over de grens.

Met een buizenstelsel (Aarts denkt aan pijpen met een diameter van drie tot vier meter) kan het stijgende water vanuit de Maas naar de dichtbij gelegen groeve worden geleid. Als daar

● Een schets van de volgelopen groeve bij het plan van Aarts.

Commissie-Boertien acht alternatief onhaalbaar

Enci-groove als buffer bij overstroming Maas

turbines tussen worden geplaatst is winning van energie ook nog mogelijk.

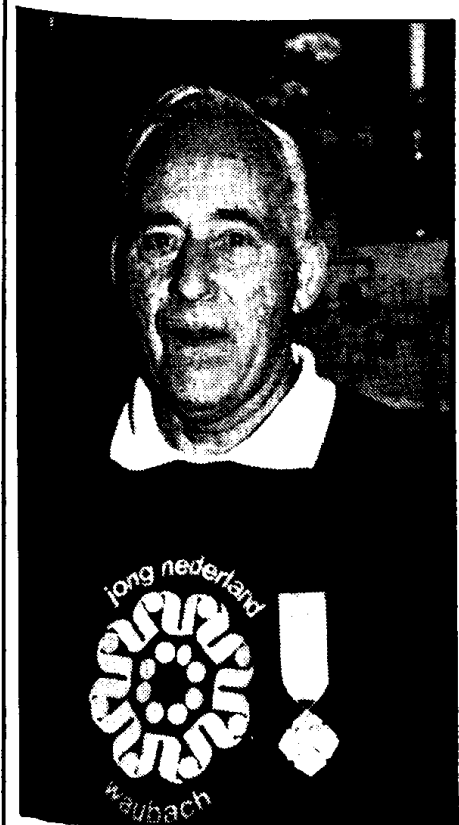
Rond de groeve wil Aarts een ongeveer drie meter dikke wand aanleggen tot een hoogte van zelfs 33 meter waardoor de opslagcapaciteit nog eens wordt verdubbeld. Het gat wordt op 32 meter hoogte overdekt. De resterende meter kan worden gebruikt voor recreatieve activiteiten zoals zwemmen, kanovaren, schaatsen etc.

Volgens de berekeningen van de directeur gaat het hele project tussen de 175 en 200 miljoen gulden kosten.

Het plan van Aarts is een van de negenentwintig ideeën die bij de commissie-Boertien vanuit de samenleving zijn ingediend. Volgens de commissie is het benutten van de groeve voor de tijdelijke opslag van afvoerpieken in de Maas geen haalbaar alternatief vóór 2025.

De versnelde ontgraving gaat volgens de commissie te veel geld kosten, bovendien komt de bedrijfsvoering van de Enci in gevaar.

Pro Ecclesia
Co Wennekes

Co Wennekes

LANDGRAAF - In de parochiekerk St.-Joseph in Waubach werd zondag de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice uitgereikt aan Co Wennekes uit Waubach. Wennekes vervult al veertig jaar een staffunctie bij Jong Nederland Waubach, een op katholieke leest geschoede vorm van scouting. Hij was 20 jaar penningmeester van de vereniging. Daarnaast verricht hij samen met Ed Vandenberg alle voorkomende onderhoudswerkzaamheden. Ook in de kerk heeft Co Wennekes zijn sporen ruimschoots verdiend. Jarenlang was hij voorbitter tijdens de processie en hij is wekelijks actief als collectant.

Slingerend
over straat

LANDGRAAF - De politie van Landgraaf heeft maandagochtend op de Kerkraaderweg in Landgraaf een 38-jarige Heerleenaar aangehouden. De man slingerde zoveel dat hij de volledige breedte van de Hofstraat nodig had om met zijn auto te rijden. Omdat hij teveel alcohol had genuttigd, werd hij voorgeleid aan de Officier van Justitie. De Heerleenaar weigerde mee te werken aan een ademanalyse. Tegen hem werd proces-verbaal opgemaakt, zijn rijbewijs werd ingevonden en tevens kreeg hij een rijverbod van 24 uur opgelegd.

Woning staat
onder water

EYGENSHOVEN - Door een gesprongen slang van een wasmachine, die op de zolder stond, is zondag een woning aan de Wackersstraat in Eygenshoven blank komen te staan. De wateroverlast werd ontdekt omdat het water langs de voorgevel van de woning stroomde.

De brandweer van Kerkrade sloot onmiddellijk de electriciteit af, terwijl het water via de zolder, badkamer en woonkamer via de trap naar beneden stroomde. De bewoners waren afwezig, maar werden via een briefje in kennis gesteld van de schade en gevraagd de politie te bellen.

Gouverneur op
werkbezoek
in Onderbanken

ONDERBANKEN - Awacs en mogelijke samenwerking tussen Onderbanken en Schinnen zijn twee onderwerpen waarover gouverneur Van Voorst tot Voorst zal praten met de raad tijdens zijn werkbezoek op 21 december aan Onderbanken.

Die onderwerpen komen aan bod tijdens een extra raadsvergadering die duurt van 14 tot 15 uur. Verder zal de commissaris van de koning bij verzorgingshuis Aan de Bleek een beeld onthullen. Van Voorst tot Voorst geeft daarnaast het officiële startsein voor de woningbouw aan Agter Genne Berg.

Autokrakers
aangehouden

BRUNSSUM - Drie jongens uit Brunssum (zestien, zeventien en negentien jaar) zijn zondagavond opgepakt, omdat ze op de parkeerplaats bij het ziekenhuis in hun woonplaats hadden ingebroken in een auto. De jongste van het trio had onder zijn kleding een radio-cassette recorder verborgen, afkomstig uit die auto. De jongens verklaarden dat ze de autoradio op bestelling hadden gestolen.

Voetganger geschept

KERKRADE - Een 28-jarige Kerkradenaar is zondagavond rond zeven uur op het kruispunt Onze Lieve Vrouwestraat-Holzstraat-Kruisstraat-Hoofdstraat in Kerkrade op het zebra op de 24-jarige autobestuurder uit Kerkrade aangereden. Beiden hadden groen licht. De voetganger kwam via de motorkap tegen de autoruit terecht. Deruit sneuvelde. Het slachtoffer liep kneuzingen aan rechterarm en rechterbeen op.

DOOR JO VLIJX

HEERLEN - Harmonie Tot Onderling Genoegen (T.O.G.) uit Welten hield zondagavond in de Stadsschouwburg in Heerlen ter afsluiting van het 75-jarig bestaanfeest een groot galaconcert.

De bekende jazzpianist Louis van Dijk gaf een staaltje van zijn weergaloze kunnen weg tijdens improvisaties op liederen van George Gershwin. Het was een lust voor het oog en oor deze klavierleerling te zien en te horen spelen. De ene keer ingetogen en met een fijngevoelig toucher spelend, direct daarna als een briesende leeuw de zwart-witte toetsen teisterend gaf deze meester een knap staaltje van improviseren ten beste.

In deze improvisaties schuwde hij zijn klassieke afkomst niet, want in de inleiding tot één der liederen gaf hij een weergaloos staaltje van improvisatie te ho-

Galaconcert T.O.G. Welten
Jazztopper Louis
van Dijk virtuoos

ren in een canon à la Bach met een fugatische verwerking. In een ander lied van Gershwin liet hij heel fijntjes midden in zijn improvisatie ons denken aan het naderende Kerstfeest tijdens een verwerking van 'We wish you a merry Christmas'. Het optreden

van deze toetsenakrobaat, voortreffelijk begeleid door basgitarist Hub Keulartz en T.O.G.-lid Ron Eussen op drumset, was ongetwijfeld het hoogtepunt van deze avond.

Harmonie T.O.G. onder leiding van Rob van der Zee liet het tal-

rijke publiek in de kleine zaal kennis maken met enkele concertwerken van Leonard Bernstein en Alfred Reed alsmede nummers uit het lichtere repertoire. Vóór de pauze speelde T.O.G. af en toe mat en futloos, na de pauze zoals we van dit korps gewend zijn: sprankelend en virtuoos.

In de overbekende Symphonie Dance Music uit de West Side Story van Bernstein kwam het korps maar niet op gang. Het echt sprankelende element, kenmerk van de balletmuziek uit de West Side Story, ontbrak. In de bekende compositie El Ca-

mino Real van Alfred Reed had T.O.G. zich hervonden. Sprankelend en met veel technisch vernuft werd deze compositie ten gehore gebracht. Mooie dynamiek en heel goede klankkleuren waren bepalend voor de verschillende sfeertekeningen in dit muziekwerk. Ondanks enkele kleine missertjes op het gebied van samenspel kreeg deze compositie een prima vertolking.

T.O.G. begeleidde verder nog een aantal solisten uit eigen kring, te weten Hub Eussen als solist op bas-tuba in een uitstekende vertolking van Summertime van Gershwin en zanger Hans Knubben in een tweetal liederen van Gershwin, die hij zowel zangtechnisch als ook op het gebied van entertainment prima voor het voetlicht bracht. Verder was er nog een zeer goed optreden van het clarinet-kwartet Sef Feijen, Jean-Paul Verluyten, Tom Feijen en Jacques Dubois te beluisteren. Harmonie T.O.G. kan terugzien op een zeer geslaagde gevarieerde avond.

Tasjesrover
op rijwiel

KERKRADE - Een onbekende man op een fiets heeft gistermorgen de tas gestolen van een bejaarde Kerkrade (70). De vrouw werd op de Nassaustraat beroofd. De dader droeg een korte, grijze jas en had donkerblond haar. De politie is op zoek naar een onbekende getuige van de beroving. Deze automobilist heeft de dader enige tijd gevolgd, maar moest afhaken.

Edelweiss
behaalt
landstitel

VEENENDAAL/HEERLEN - Jachthoorn- en Trompettenkorps Edelweiss uit de Heerlense wijk Heksenberg is zaterdag Nederlands kampioen in de eredivisie geworden. In de Stadsschouwburg van Veenendaal behaalden de Heksenbergers 88,42 punten.

Dirigent Marcel Falize leidde het korps zeer goed door de werken 'Le Saint st. Hubert' en 'Trinidad', wat leidde tot grote vreugde bij de muzikanten en de meegereisde fans.

Bij thuiskomst maakte de kerse landskampioen een muzikale rondgang door de wijk Heksenberg, waarna een feest gevierd werd in het Karrewiel. Op 14 januari houdt Edelweiss, dat bijna 35 jaar bestaat, in het gemeenschapshuis een receptie met aansluitend feestavond om de landstitel te vieren.

Ideaal

De vier wethouders in Brunssum moeten binnenkort nog uitkiezen dat de nieuwe burgemeester Fons Jacobs niet met alle portefeuilles aan de haal gaat. Als Jacobs vrijdag begint in Brunssum als de vijfde burgemeester in vijf jaar tijd zal hij het met de overige collegeleden ook moeten hebben over de verdeling van het werk. Tijdens een radio-uitzending ontvouwde Jacobs op ludieke wijze zijn visie op het verdelen van dat werk: „Als ik alle portefeuilles krijg is dat ideaal. Als ik er geen krijg is dat nog beter. Alles wat daar tussen in zit, is redelijk.”

Kaarten

Ze donderen alweer in de brievenbus: kerst- en nieuwjaarskaarten. Sinterklaas heeft nauwelijks zijn hielien gelicht, en die andere 'Santa' dient zich alweer aan. De kampen zijn daarover verdeeld, zoals bekend. Maar ook rond het versturen van de kaarten-met-goede-wensen is een discussie losgebarsten. Een lieve gedachte voor het nieuwe jaar is natuurlijk altijd fijn, maar om die al begin december te sturen? Misschien toch een beetje erg vroeg, of niet? Straks komt het nog zover dat de kerstboom het hele jaar blijft staan, Sinterklaas en Santa Claus in deeltijd gaan werken en wij elkaar gewoon 365 dagen lang het allerbeste wensen...

Beer

Met het oog op de feestdagen een tipje voor lezers die er al jaren een knuffelbeer op na houden of die hun kroost van zo'n pluche dier willen voorzien: stop die lievelingsknuffel regelmatig minstens 24 uur in de vriezer. Dat lijkt gek, maar is het allerminst. Zelfs in zo'n simpele teddybeer zit een hoop leven. In de loop van de tijd komen namelijk allerlei ongewenste gasten tussen het zaagsel tot leven. Mini-diertjes in een nep-dier, zijn het eigenlijk. Een nachtelijke vriezer maakt korte metten met die logies en staat dus gelijk aan een ware gezondheidskuur voor Teddy. Hij komt dus letterlijk en figuurlijk fris uit de strijd.

Kerstfeer

De kerstmarkt in Heerlen straalt geen kerstfeer uit. Deze kritiek kregen verschillende winkeliers op de Promenade in Heerlen de laatste dagen op hun brood. Als je zo'n kerstmarkt officieel opent, moet de harmonie geen carnavalsmuziek spelen luide de kritiek. Een winkelierster vond de negatieve reacties op de kerstmarkt terecht.

Kerstfeer 2

Drie verschillende soorten muziek door elkaar spelen zoals Engels- en Nederlandstalig en ook nog eens kerstmusiek, kan niet. Ook de kerstboomen zijn volgens deze dame niet met al te veel 'liefde' neergezet. Ze staan schots en scheef. Je moet de kerstfeer kunnen proeven als je over een kerstmarkt loopt. In Duitsland hebben ze daar blijkbaar meer kaas van gegeten, want een rondgang over de kerstmarkten in Aken, Keulen of Düsseldorf brengt de bezoeker wel in hogere kerstfeer.

Verkeersarm plein

De gemeente Voerendaal wil het Kerkplein verkeersluw maken.

Foto: DRIES LINSEN

Kernplan Oud-Voerendaal
houdt gemoederen bezig

DOOR LEON JEURISSEN

VOERENDAAL - Vanaf het moment dat de gemeente vier jaar geleden het kernplan Oud-Voerendaal lanceerde, gonst het van de geruchten over de haalbaarheid ervan.

De gemeente wil de leefbaarheid van deze kern opkrikken door winkels en honderd woningen in het gebied te bouwen. De eerste fase van het plan voorziet in de bouw van een multifunctioneel centrum, bibliotheek, supermarkt, winkels en 45 bejaarden- en premiewoningen.

De winkels en woningen zijn voornamelijk geprojecteerd links en rechts van de passage die de verbindingsweg moet vormen tussen het Kerkplein en de Looierstraat. Harmoniezaal Davidbron, de oude meisjesschool, het Pendershoes en het oude postkantoor moeten worden gesloopt.

Bouwer Amstelland Vastgoed bv weerspreekt geluiden als zou het plan in het slop geraakt zijn. „Alles gaat gewoon door, zoals begin dit jaar met de gemeente contractueel is vastgelegd. De onderhandelingen over de te verwerven gronden kunnen misschien wat soepeler verlopen, maar ik heb niet de indruk dat we er niet uitkomen,” zegt woordvoerder Spaan.

Amstelland geeft toe in het begin te weinig geboden te hebben voor de grond. De grondprijs is inmiddels verhoogd tot tussen 55 en 85 gulden. De keuze welke supermarkt er uiteindelijk komt, is volgens Spaan nog niet gemaakt.

„Sperwer heeft weliswaar uit strategisch oogpunt twee stukken grond in het plangebied gekocht, maar dat biedt nog geen garantie dat Sperwer ook de beoogde publiekstrekker wordt,” meent Spaan.

Bezwaren

Het ambitieuze plan kent ook tegenstanders. Bij de gemeente zijn inmiddels zeven bezwaarschriften ingediend. De vrees dat er te weinig parkeerplaatsen overblijven, vormt volgens gemeentewoofdvoerder John Gubbels de hoofdmoot van al deze bezwaren. Volgens Gubbels is die angst niet terecht.

De gemeente spreekt van een nog 'globaal' kernplan. „De juiste verdeling en precieze invulling van bijvoorbeeld de parkeerplaatsen komt pas in een

volgende fase aan de orde. Er gaan geen parkeerplaatsen verloren, wel worden ze enigszins heringericht. De centrumfunctie wordt verbeterd door tweeduidzame vierkante meter extra winkeloppervlakte te creëren. De helft is gereserveerd voor een supermarkt.”

Filosofie

De plaatselijke ondernemers Mas en Muijs begrijpen de filosofie achter de parkeerplaatsen niet zo goed. „Als er meer winkels komen, is er ook meer parkeerplaats nodig lijkt mij zo,” aldus Mas. „Onlangs bezocht een man uit Spekholzerheide mijn zaak, omdat het prettig is voor de winkel te parkeren. Als de plannen van de gemeente doorgaan, sluit ik de zaak en vertrek ik naar Brunssum.”

De gemeente bestrijdt het gerucht dat het Kerkplein voor het verkeer wordt afgesloten. „We maken het Kerkplein verkeersluw. Het doorgaand verkeer wordt via de Looierstraat omgeleid,” zegt Gubbels.

Een van de knelpunten in het plan vormt de lokatie van dierenarts Schoon aan het Kerkplein. Schoon wil niet weg, maar de plannemakers vinden dat bij de ingang van het voetgangers-

gebied etalages moeten komen. Voorlopig staat de praktijk van Schoon in de gemeentelijke plannen nog steeds netjes ingetekend. Schoon wil niks zeggen, maar heeft wel een brief gestuurd naar de gemeente om duidelijkheid te krijgen over zijn positie.

Kampje

Tenslotte is er nog de problematiek van het woonwagencentrum aan de Looierstraat. Het vertrek van het kampje is een voorwaarde die Amstelland heeft gesteld om het plan te voltooien. De gemeente heeft aan de Tenelenweg een gebied op het oog om drie chalets en twee staanplaatsen voor woonwagens te realiseren.

Maar dit streven wordt de gemeente door de bewoners aan de Tenelenweg en H. v. Veldekestraat niet in dank afgenomen. Een inspraakavond begin november liep uit de hand en het aantal bezwaarschriften tegen de verplaatsing van het kampje groeit.

Ook gisteravond waren de tegenstanders bij de raadsvergadering aanwezig om hun ongenoegen kenbaar te maken. En die tegenstand richt zich indirect ook tegen het centrumplan. De protestborden bleven nu nog verborgen in de plastic zakken.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Wvd-chef regioredactie
Joos Philippens

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37,
6411 RS Heerlen,
tel: 045 - 739911,
fax: 045 - 739264.

Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42,
6461 ED Kerkrade,
tel: 045 - 452932,
fax: 045 - 455506.

Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81,
6443 CC Brunssum,
tel: 045 - 256363,
fax: 045 - 259056.

Levenslange schorsingen dreigen voor zwemsters

LAUSANNE - De Internationale Zwemfederatie (FINA) is van plan alle betrokkenen rond het doping-schandaal rond de Chinese zwemmers levenslang te schorsen. Inmiddels zijn zeven Chinezen voor twee jaar van wedstrijden uitgesloten na positieve controles vóór en tijdens de Aziatische Spelen in oktober. Ze werden betrapt op het gebruik van het anabole steroïde dehydrotestosteron.

Onderzoek

Naar aanleiding van de reeks dopinggevallen heeft de internationale zwemfederatie de Chinese bond opdracht gegeven uit te zoeken wie precies bij het dopingschandaal zijn betrokken. Coaches, trainers, adviseurs en doktoren moeten gehoord worden. „Eventuele betrokkenen

staan een levenslange schorsing te wachten,” liet de FINA in een verklaring weten.

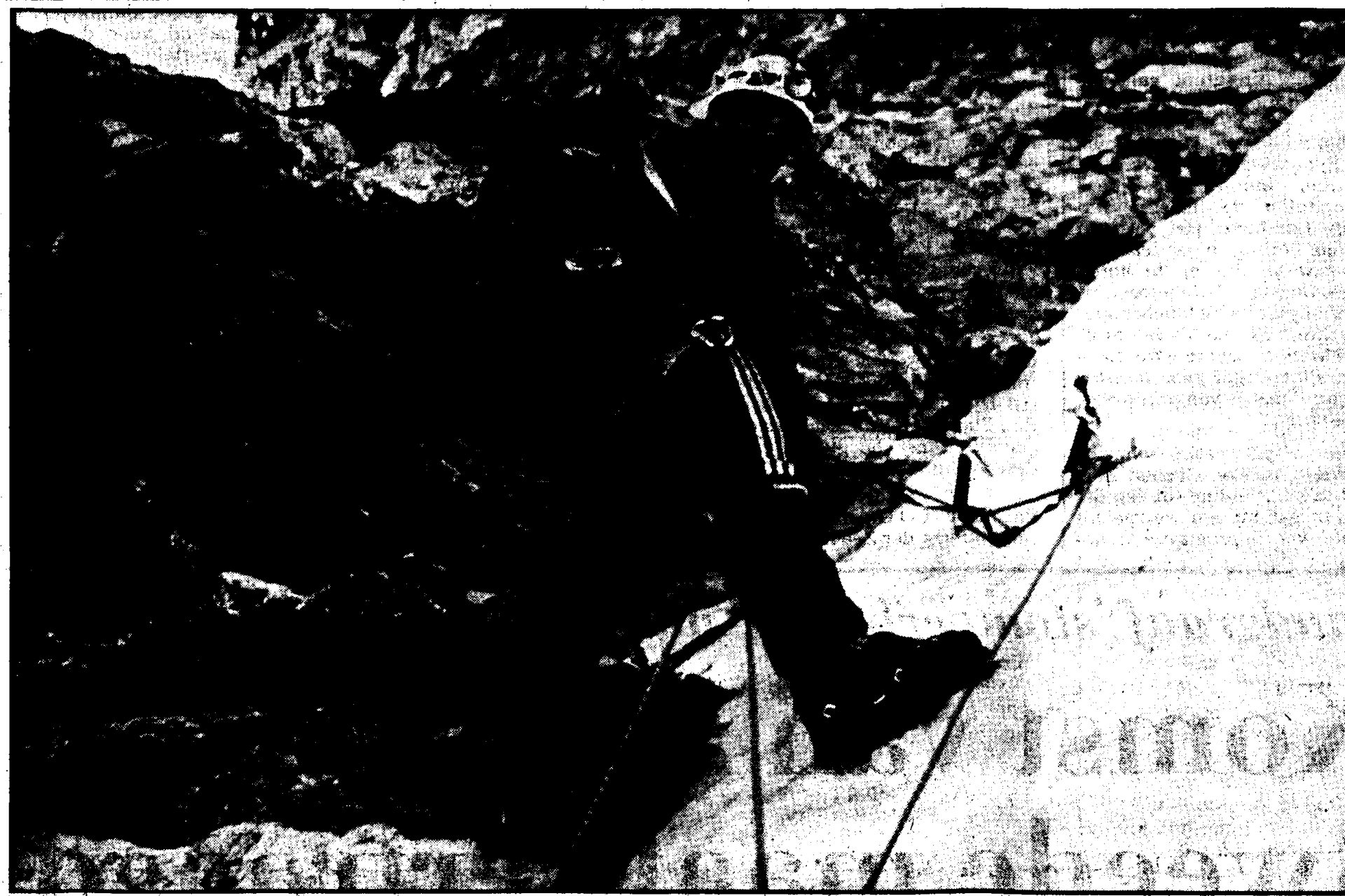
Nalatigheid

Het Belgische IOC-lid Jacques Rogge heeft tijdens een werkvergadering van het Internationaal Olympisch Comité in Atlanta het Chinese Olympisch Comité (COC) beschuldigd van nalatigheid. Hij zei dat het COC verantwoordelijk moet afleggen voor de reeks dopingschandalen rond Chinese topsporters.

Rogge, chirurg te Gent, lid van de medische commissie van het IOC en voorzitter van de gezamenlijke Europese Olympische Comité's, is op persoonlijke titel een duidelijke mening toegevoerd: „De bestuurders zijn in gebreke gebleven bij het controleren van hun sporters. Ze zeggen dat het gaat om individuele gevallen. Ik vind dat het COC de sporters moet controleren zodat ze de boel niet bedriegen. Als zoiets in België gebeurde, zou ik als voorzitter van het Belgisch Olympisch Comité publiekelijk de schuld op me nemen en vertrekken.”

Rogge gelooft dat er geen sprake is van een systematisch dopingsprogramma: „Anders waren er al eerder problemen geweest, ook in andere sporten.”

Greep naar top

● Berggids Edvard Bekker, helse beklimming.

Archieffoto: LD

Bekker op hoogste vulkaan van wereld

SANTIAGO DE CHILI - Edvard Bekker heeft samen met twee Nederlanders een door hem geleide expeditie de Ojos del Salado (6.893 meter) beklommen. De berg in Chili is de hoogste vulkaan van de wereld. Bekker, de hoogste Nederlandse klimmer, heeft de berg op de hoogste punt van de wereld (6.893 meter) beklommen.

Ofschoon de Ojos del Salado als een eenvoudige berg wordt beschouwd, is de klim van de voormalige vuurspuwer halskarwei. Hij is berucht om de lage klimatologische condities. Bekker, die alpinist op bijna 4.000 meter met zuurstoftekort hoogsteziekte.

Tijdens de onderneming van Voedaler Bekker die in Chamonix getuigd is als berggids, waren de omstandigheden abominabel. In andere expeditiemakkers haalde de top niet. Zij moesten onverrichter afdalen.

Van het trio succesvolle topganger werd Theo van de Bosch met zijn vijftig jaar een bijzondere prestatie. Eerder bereikte hij samen met Ed Bekker het hoogste punt van de Andes (6.194 meter) in de Mount McKinley (6.194 meter) in Alaska.

worstelen

Hoofdklasse	2. Westra-Witvliet 115.03%	Thorn-DLV 115.03%
Hercules A-dam-Olympia Utr.	1. Curfs-Knoff 55.42%	1-5 OVS C-Hapje B 5-7
Utr. v-stijl 14-17	2. Anneda-Keitel 54.58%	Pool Pal-Stupke 8-4
Utr. v-stijl 29-37	3. v.d. Boorn-Schroep 54.58%	Ketelink A-Odilia A 8-4
Utr. v-stijl 20-19		Walhalia A-Ketelink B 4-3
Utr. v-stijl 21-19		
Utr. v-stijl 41-38		
stand		
Halter 5-8		
Simson KDO 4-6		
Simson 5-6		
Olympia 5-4		
Hercules 5-0		
Hoofdklasse		
Hercules-Olympia 12-10		
Utr. v-stijl 10-12		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		
Utr. v-stijl 22-22		

waterpolo

Hoofdklasse	2. Mevr. Herfst-Swerts 61.81%	2. Mevr. Willemsen-Fideler 57.94%
Hoofdklasse	3. Echterpaar Haanraads 54.25%	3. Echterpaar Haanraads 54.25%
Hoofdklasse	4. Hermans-Diederik 55.90%	4. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	5. Hermans-Diederik 55.90%	5. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	6. Hermans-Diederik 55.90%	6. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	7. Hermans-Diederik 55.90%	7. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	8. Hermans-Diederik 55.90%	8. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	9. Hermans-Diederik 55.90%	9. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	10. Hermans-Diederik 55.90%	10. Hermans-Diederik 55.90%
Hoofdklasse	11. Hermans-Diederik 55.90%	11. Hermans-Diederik 55.90%

2e klasse

2e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
2e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
2e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
2e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

3e klasse

3e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
3e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
3e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
3e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

golfbiljart

golfbiljart	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
golfbiljart	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
golfbiljart	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
golfbiljart	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
golfbiljart	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

poolbiljart

poolbiljart	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
poolbiljart	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
poolbiljart	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
poolbiljart	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
poolbiljart	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

2e klasse

2e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
2e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
2e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
2e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

3e klasse

3e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
3e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
3e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
3e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

2e klasse

2e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
2e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
2e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
2e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

3e klasse

3e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
3e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
3e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
3e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

4e klasse

4e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
4e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
4e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
4e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
4e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

5e klasse

5e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
5e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
5e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
5e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
5e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

2e klasse

2e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
2e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
2e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
2e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
2e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

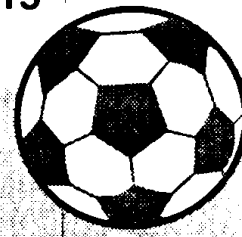
3e klasse

3e klasse	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%	1. Dames Daniels-Hermans 67.36%
3e klasse	2. Echterpaar Brasse 63.54%	2. Echterpaar Brasse 63.54%
3e klasse	3. Coumans-Deschau 59.72%	3. Coumans-Deschau 59.72%
3e klasse	4. Echterpaar Merckx 53.47%	4. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	5. Echterpaar Merckx 53.47%	5. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	6. Echterpaar Merckx 53.47%	6. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	7. Echterpaar Merckx 53.47%	7. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	8. Echterpaar Merckx 53.47%	8. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	9. Echterpaar Merckx 53.47%	9. Echterpaar Merckx 53.47%
3e klasse	10. Echterpaar Merckx 53.47%	10. Echterpaar Merckx 53.47%

4e klasse

Provoos 3	8-17	Fuuro	8-17
Provoos 2	8-18	BSV	6-11
Deevers 5	8-15	Sport en Spel	7-8
Nok	9-8	Voldharding	8-4
LEC 3	9-2	ADC	8-4
		Sittardia 2	9-4
		SEC	9-4
4e klasse C			
Provoos 2	9-23		
Sittardia 4	9-21	Jongens C	
Provoos 2	8-15	Fuuro 2	8-24
De heeg 2	8-8	De Heeg	8-21
Plan 2	8-8	VCA	9-14
okers 5	8-0	ADC 2	9-14
		Sittardia 3	9-4
Seijs A		Seijs 2	8-4
Deevers	7-21	X-3 pnt.in mindering	
Sittardia	6-11	meer dan 3 pnt.in mindering	
Provoos	7-9		
Sport en Spel	7-9		
ocam	7-1		
Seijs B 1			
VCV	7-21		
ADC	7-15	DAMES	
LEC	6-12	prov. klasse	
Deevers 2	7-12	Be Quick-Iason 2	11-10
Sittardia 2	7-3	Blerick-Noav	33-4
Sport en Spel 2	7-1	Minor-Leudal 2	16-4
CE	7-3	X-3 2-Vesta	10-4
		Gemini-Maasbracht	9-10
Seijs B 2			
okers	6-16		

Mulder en De Boer in de spits

NOORDWIJK - Ooit werden ze niet goed genoeg bevonden voor Ajax. Werden ze 'weggepromoveerd' naar de provincie. Morgen staan Ronald de Boer en Youri Mulder, maatjes bij Twente, samen in de spits van het Nederlands elftal tegen Luxemburg. Net als in het Diekman staat De Boer voor Mulder.

Schalke'04 gebruikt als stand-in voor de Ajax-spits die toen geblesseerd was. Op het laatste moment haakte Ronald de Boer af en mocht Mulder zijn debuut maken.

Gisteren mocht bondscoach Dick Advocaat dan eindelijk met een volledige groep aan de slag. De 'buitenlanders' Jonk, Winter en Roy meldden zich gisterochtend in Noordwijk. Datzelfde gold voor Peter van Vossen als inval-

ler voor Taument. De Zeeuw, die zwaar teleurgesteld reageerde toen hij werd overgeslagen, stapte nu weer monter in de spelersbus. „Eén telefoontje en alles is weer goed,” lachte Van Vossen.

Bondscoach Dick Advocaat heeft geen verrassingen in petto voor zijn afscheidsfeestje. Wim Jonk is fit, zodat zijn eventuele vervanger Seedorf rustig op de bank kan beginnen. Ronald de Boer en Youri Mulder worden

weer aan elkaar gekoppeld, net als bij Twente. „We waren een goed koppel,” zei De Boer. „We hebben anderhalf jaar samen gespeeld, hoewel Youri lang geblesseerd is geweest. Ik denk dat het wel weer snel klikt.”

Bij het uitdelen van de hesjes op het veld van SJC in Noordwijk, soms een aanwijzing voor de uiteindelijke opstelling, kreeg PSV'er Numan in plaats van Feyenoorder Witschge een gele overgooier uitgereikt. Witschge, meestal vaste keus bij Advocaat, is de laatste tijd matig in vorm.

KNVB te gul met vrijkaarten

ZEIST - In de rondvraag van de bondsvergadering van de KNVB stelde een afgevaardigde dat de voetbalbond te weinig vrijkaarten weggaf bij interlands.

De vraagsteller, Hennie van Oorschot van TOP Oss en van

de Landelijke Bond van Amateursverenigingen, kreeg van penningmeester Theo Aalbers van de sectie betaald voetbal een opzienbarende rekenom voor de kiezen.

De KNVB blijkt namelijk per interland 2500 gratis kaarten te verstrekken. „Als ik 50 gulden per kaart reken,” rekende Aalbers, „dan is dat 125.000 gulden per wedstrijd en een half miljoen gulden per vier interlands. Ik ben geschrokken van die bedragen. Wij komen binnenkort met een nieuw uitnodigingsbeleid.”

Decheiver naar Go Ahead Eagles

WAALWIJK/DEVENTER - Harry Decheiver verhuist van RKC naar Go Ahead Eagles. De 26-jarige spits bereikte met de Deventer club overeenstemming over een contract voor 3,5 jaar. Decheiver had in zijn verbintenis bij RKC een clause staan, dat hij voor 750.000 gulden tussentijds mocht vertrekken.

Batistuta moet naar kapper

FLORENCE - Gabriel Batistuta is voetballer bij de Italiaanse club Fiorentina. Zijn kracht is het maken van doelpunten. De langgelokte Argentijn is topscorer in de Serie A met dertien treffers. Gisteren moest hij, op aandringen van de Argentijnse bondscoach Passarella, zijn mannen kortwieken. Passarella vindt dat de voetballers in de nationale ploeg er verzorgd moeten uitzien.

Peter Pieters vindt sponsor

ZWANENBURG - Baanwielrenner Peter Pieters heeft een privéspponsor gevonden. Big Bosbouwmarkt gaat de prof uit Zwanenburg financieel steunen in zijn voorbereiding op het wereldkampioenschap puntenkoers volgend jaar oktober in Colombia. „Het WK op de baan deed ik er eigenlijk altijd maar een beetje bij,” aldus Pieters. „Ik kan mij nu dankzij de sponsor eindelijk eens honderd procent op het WK voorbereiden.”

Nederlaag Hajduk Split

ZAGREB - Hajduk Split, in maart tegenstander van Ajax in de kwartfinales van de Champions League, heeft afgelopen weekende de eerste plaats in de Kroatische competitie moeten afstaan. Hajduk verloor de uitwedstrijd tegen Osijek met 2-1 en heeft na vijftien duels 29 punten. Croatia Zagreb nam de koppositie over door met 4-1 te winnen van Sibenik. Croatia heeft twee punten meer dan Hajduk. Osijek is derde.

Coke-gebruik McAvennie

LONDEN - De Schotse voetballer Frank McAvennie heeft bekend dat hij cocaïne heeft gebruikt toen hij bij het Londense West Ham United speelde. De voormalige speler van Celtic en West Ham United vertelde dat tegen journalisten van de Britse krant Sunday Paper. De Schot gebruikte elke avond voor ongeveer tweehonderd gulden aan cocaïne. McAvennie staat momenteel onder contract bij het Schotse St. Mirren.

Crystal Palace volgt Van Loen

ROTTERDAM - John van Loen staat opnieuw in de belangstelling van een Engelse club. Een delegatie van Crystal Palace bekeek de aanvallers tijdens het vriendschappelijke duel tussen RBC en Feyenoord (2-7). De oud-Roda JC'er scoorde één maal. De technische staf van Feyenoord reageerde laconiek op de belangstelling voor de lange spits. „Crystal Palace is komen kijken,” vertelde assistent-trainer Geert Meyer. „Maar er is nog niets concreet. Elke week informeren er clubs naar Feyenoorders.” Begin deze maand meldde Southampton zich al voor Van Loen.

Jorginho weg bij Bayern

MUNCHEN - Bayern München haakt verdediger Jorginho kwijt aan de Japanse competitie. De dertigjarige Braziliaan komt met ingang van 1 februari 1995 uit voor Kashima Antlers in Osaka. Jorginho, die bij zijn nieuwe werkgever voor twee jaar tekende, had bij de Duitse kampioen nog een contract tot eind juni 1995. Bayern ontvingt bijna vier miljoen gulden voor de verdediger, die afgelopen zomer met Brazilië in de Verenigde Staten de wereldtitel veroverde.

Wellicht toch NK voor Postma

DEN HAAG - De kans is groot dat Ids Postma het komende weekende toch meedoet aan de NK-afstanden in Den Haag. Dat mag verrassend heten, aangezien de Friese schaatser zijn seizoen als verloren beschouwde in verband met de ziekte van Pfeiffer.

Bondscoach Advocaat man van compromis

Saluut aan de Kleine Generaal

Van onze verslaggever

NOORDWIJK - De familie Van 't Hek, fervent anti-bondscoach, liep de polonaise toen Dick Advocaat zijn afscheid aankondigde. In zijn directe omgeving noemen ze hem fanatiek, dienend, eerlijk, een Pietje Precies, altijd op zijn hoede. Bij het aanstaande vertrek: herinneringen aan de Kleine Generaal, die na 26 interlands van Oranje onder zijn bewind de eigen strategieën op PSV gaat beproeven.

Tom van 't Hek, bondscoach van de hockeyvrouwen, huisarts, freelance-radiomaker en criticus van het eerste uur: „Ik ben blij met zijn vertrek, heel blij. Bij mij thuis was het polonaise toen 't bekend werd. Advocaat is gemaakt, ontbeert de klasse. Kijk, hij heeft niet voor niets bij Dordrecht gewerkt. Een topper gaat nog liever drie maanden thuis zijn gras maaien. Onder Advocaat was het WK net een schoolreisje. Pas had ik een droom. Ik zag Hiddink als bondscoach, waardoor Oranje in één keer weer fatsoenlijk ging voetballen. Maar wat er een paar dagen later gebeurde was nog mooier dan die droom. Hiddink naar Oranje en Advocaat naar PSV. Als Ajax-supporter weet ik nu zeker dat de concurrentie de komende jaren zeker niet uit Eindhoven komt. En als Advocaat bij PSV ook mislukt, moet-ie solliciteren als hoofd amusement van de NCRV.”

Jaap Advocaat, oudere broer: „Natuurlijk hebben we voor tv nooit de echte Dick gezien. Hij deed altijd een maskertje voor. Hij gaf zich nooit helemaal. Elk woord tegen de pers, kan een woord teveel zijn. Tegen mij zei hij meestal wel meer.”

Danny Blind, vaste reserve in de periode Koeman, sinds diens vertrek aanvoerder en libero: „Ik ben

een van de weinigen die Dick ook nog als voetballer heeft meegemaakt. Net als toen heeft hij zijn gedrevenheid en fanatisme altijd uitgedragen. Hij laat zich nog altijd vaak langs de lijn zien, met opmerkingen richting arbitraal trio. Zo was hij ook als voetballer.”

Echt

Ger Stolk, perschef onder Michels, Libregts, Beenhakker en Advocaat: „Dick is helemaal echt, dienend, heerlijk spontaan, hij kan erg primair reageren. Hij komt altijd zijn afspraken na en is een Pietje Precies. Hij heeft als bondscoach weinig van zichzelf overboord gezet. Hij kan niet jokken. Dat is vrij bijzonder in de voetballerij, waar de meesten zeggen dat een leugentje om bestwil moet kunnen. Met betrekking tot de commandowisseling, rond Nederland - Tsjechië, had hij zich er makkelijk met een leugentje kunnen afmaken. Hij deed het niet.”

Carel Akemann, secretaris technische zaken van Oranje: „Het klinkt een beetje slijmerig, maar Dick steekt er bij andere bondscoaches ver bovenuit. Ik kan het weten, want Hiddink wordt voor mij al de vijftiende. Je kunt aan alles merken dat Dick een goede leermeester aan Michels heeft gehad. Hij wil alles beter dan optimaal, is ongelooflijk actief. Alsof er niets anders dan voetbal in de wereld is. Omdat hij

er zelf zo mee bezig was, ben je zelf ook extra scherp, wil je niets fout doen. Ik zal de eerlijkheid van Dick altijd herinneren. En de strengheid. Ook al was je maar een paar seconden te laat, honderd gulden boete.”

Peter van Vossen, geregeld de held in het Oranje van Advocaat: „Ik vind het jammer dat hij weggaat. Met zijn contract bij PSV krijgt hij de waardering die hij verdient. Advocaat heeft bijna nooit onder ideale omstandigheden kunnen werken, maar heeft toch de rust rond het elftal weten te bewaren. Lang niet altijd had hij de beste spelers tot zijn beschikking. Soms kreeg hij met moeite zestien man bijeen. Het respect tussen ons is wederzijds. In moeilijke periodes is hij me altijd blijven selecteren. Hij hield ook rekening met het menselijke aspect. Dat is soms moeilijk in topsport, maar hij probeerde het wel. Ik wens hem alle succes bij PSV.”

Jan van Loon, werkzaam in Oranje-uitvalsbasis Huis ter Duin te Noordwijk: „De bondscoach kreeg altijd de grootste, duurste kamer. Een penthouse bovenin, met een prachtig uitzicht op zee. Advocaat zat bijna altijd op zijn kamer. Michels niet, die dronk koffie in de lobby.”

Heerlijk

Rinus Israel, assistent van de bondscoach: „Ik heb heerlijk gewerkt met Dick. Wij namen elke maandag de wedstrijden die we gezien hadden door. We spraken over spelers, wie wel, wie niet. Als ik als zijn assistent alleen maar de pionnen had mogen neerzetten, was ik allang weggeweest. Dick was in het verleden assistent van Michels. Hij is langzaam gebracht. Nee, ik was er nog niet klaar voor het over te nemen. Ik heb de mooiste baan binnen de KNVB. Bondscoach? Nee, dat is alleen qua geld een betere job.”

● Dick Advocaat. Als bondscoach geen man van keiharde beslissingen.

Foto: ANP

Tomba lichtend voorbeeld

● Bij bijzondere wedstrijden is skiër Alberto Tomba op z'n best. Gisteren werd er in het Italiaanse skioord Sestriere een historische wereldbekerwedstrijd slalom gehouden. Nooit eerder werd er geskied bij kunstlicht. 'Tomba la Bomba' wilde de geschiedenisboeken ingaan als de eerste winnaar. Het lukte hem op het nippertje, want zijn voorsprong op de nummer twee, de Zweed Thomas Fogdö, bedroeg slechts zeshonderdste van een seconde. Tomba won op zijn thuispiste, waar hij werd toegejuicht door zesduizend dolenthousiaste

tifosi, beide manches. Beide keren bleef hij Fogdö nipt voor. Op de derde plaats eindigde de Oostenrijkse Trittcher. In het algemeen klassement neemt Tomba, na twee wereldbekerwedstrijden, eveneens de koppositie in. De slalom had voor het eerst plaats in de avonduren. Driehonderd lampen uit 45 lichtmasten zorgden voor een verlichte piste, die er, ondanks de kunstnieuw, uitstekend bij lag. Het experiment kostte 1,8 miljoen gulden, maar is volgens de skiërs voor herhaling vatbaar.

Grausbouw afgeschoten

BRUNSSUM - In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie is Grausbouw afgeschoten door de nummer twee van de ranglijst, Sport Petit uit Eindhoven: 1-9. Het in degradatienood verkerende Dousberg Parc zorgde daarentegen voor een onverwachte positieve Limburgse inbreng. De Maastricht-enaren klopten in Goes El Toro met 0-2. In de tweede divisie leed VTV Vaals een verrassend dikke 8-4 nederlaag bij het wispelturige ZVVM Quadvlieg. Concurrent Roosteren profiteerde door een zege bij het laaggeklasseerde Altweeterheide: 3-6.

Eerste divisie C: Sport Petit-Dousberg Parc 7-3, Bouwfonds-Lucullus 3-4, Grausbouw-Sport Petit 1-9, El Toro-Dousberg Parc 0-2. De stand: 1. Depa 10-20 (65-31) 2. Sport Petit 13-20 (70-38) 3. Lucullus 11-16 (58-31) 4. Tongelreep 11-14 (31-28) 5. El Toro 12-14 (43-39) 6. Fermonia Boys 11-11 (39-39) 7. de Haantjes 11-10 (48-55) 8. ZVVM Grausbouw 12-10 (36-48) 9. Bouwfonds 11-8 (40-53) 10. Dousberg Parc 12-6 (37-54) 11. Arcan Filmclub 10-4 (27-47) 12. ZVVM Quadvlieg-VTV Vaals 8-4 (2-1) Tweede divisie F: ZVVM Skil 10-3 (31-64) Sangers 0-1, Vonce 2-1, van Venendael 3-1 en 4-1, Dahlmans 5-1, Schoonbrood 5-2 en 5-3, Dahlmans 6-3, L.v. Weersch 6-4, Dahlmans 7-4, Dizzy 8-4. Altweide-Roosteren 3-6 (0-2) Pustjens 0-1, T. Wolfs 0-2, Akechtubun 1-2, T. Wolfs 1-3, P. Wolfs 1-4, T. Wolfs 1-5, Welp 2-5, T. Wolfs 2-6, Kusters 3-6. KK Limburg Druk-Cosmos 6-4 (1-2) Spronck 0-1, Visser 1-1, de Mey 1-2, Pinckaerts 2-2, van Lieshout 3-2, Laven 4-2, Horbach 4-3, Spronck 4-4, Visser 5-4, van Lieshout 6-4. Postert-ZVVM Spee 5-2 (0-1) Sangers 0-1, Vonce 1-1, Delacroix 1-2, Segers 2-2, Vonce 3-2, Segers 4-2, Gubbels 5-2. FCD Roermond-Hakkie Meet 3-5 (0-4) Stultjens 0-1, Segers 0-2, Metten 0-3, Stultjens 0-4, Segers 0-5, Beunen 1-5, Leatoma 2-5, Kardoe 3-5. Brach/Trendy-DC H. Anders 7-0 (2-0) Linsens 1-0, Hoedemakers 2-0, Conjour 3-0, 4-0 en 5-0, Fijneman 6-0, Timmema 7-0. De stand: 1. Roosteren 12-18 (54-33) 2. VTV Vaals 12-16 (50-38) 3. DC H. Anders 12-15

(42-43) 4. ZVVM Spee 12-14 (42-37) 5. Brach/Trendy 11-13 (38-30) 6. FCD Roermond 12-12 (39-40) 7. ZVVM Quadvlieg 12-12 (49-55) 8. Postert 11-11 (46-53) 9. Hakkie Weert 12-11 (53-60) 10. KK Limburg Druk 12-7 (46-51) 11. Cosmos 12-7 (32-41) 12. Altweeterheide 12-7 (40-60). Hoofdklasse zuid: Sportclub '25-Laumen/Stampede 5-5, Sport M.-FC Egor 1-3, Maasvogels-de Keigel 1-5, ODV Yerna-Gulpen/Life 8-2, Erka Parket-SB v.d. Venne 2-4. De stand: 1. Flaterke 11-21 2. SB v.d. Venne 12-21 3. ODV Yerna 12-15 4. Sport M. 12-14 5. de Keigel 11-12 6. FC Egor 12-11 7. Erka Parket 10-10 7. Gulpen/Life 12-10 8. Sportclub '25, Maasvogels en Laumen/Stampede 12-8 12. H. Meyers 2 10-0. Hoofdklasse noord: Wittenhorst-'t haofke 1-3, Venray-Veronica 6-4, SZV-Haelen 7-5. De stand: 1. 't Kestjote 11-18 2. ZVVM/Baekeke 11-16 3. Veronica en 't haofke 12-16 5. Amertina 11-14 6. Haelen en SZV 12-12 8. Nederweert 11-8 9. Venray 12-8 10. 't Huukske 10-7 11. Hercules 11-7 12. Wittenhorst 11-2

Schorsing na imitatie van Louis Armstrong

LONDEN - Voetballer Liam Daish is het slachtoffer geworden van een scheidsrechter zonder gevoel voor muziek. De leidman gaf de Ierse speler van tweede-divisieclub Birmingham City afgelopen zaterdag de gele kaart, omdat die een imitatie van trompettist Louis Armstrong weggaf. Daish speelde, na een doelpunt van Birmingham, een riedeltje op een door een bezoeker toegeworpen trompet.

De scheidsrechter, kennelijk geen liefhebber van Armstrong, kon het muzikale intermezzo niet waarderen en toonde de verbouwereerde aanvoerder van Birmingham de gele kaart. De tuchtcommissie strafte de Ier met twee wedstrijden schorsing.

Tuur verdedigt wereldtitel

ROTTERDAM - Bokser Regilio Tuur verdedigt op 23 februari voor de eerste keer zijn WBO-wereldtitel tegen de Canadese uitdager Tony Pep. Plaats van handeling is nog niet bekend. „Elke lokatie die in Rotterdam meer dan 2000 toeschouwers kan herbergen, vormt een optie,” liet zaakwaarnemer Peter Blommaert weten.

Tuur, die op 24 september in een lang niet uitverkocht Sportpaleis Ahoy' de WBO-wereldtitel in het zwaarverdedigd gewicht veroverde, staat allerminst voor een gemakkelijke opgave. Pep (30) is kampioen van het Gemenebest.

De lange vuistvechter bleef in de afgelopen zes jaar ongeslagen. Zijn profboekje telt dertig overwinningen en vier nederlagen. Op de lijst van de machtige WBC staat hij vierde, één plaats hoger dan Tuur.

WEEKVOORDEEL

Op de gehele collectie reisbagage* en vrijetijdstassen
20% KORTING

TDK

TDK HSE 180 3 uren videobanden. TDK's nieuwste videobanden.
3 stuks 34.50 **25,-**

15% KASSAKORTING

15% KASSAKORTING op ALLE fun-cooking artikelen. Bijvoorbeeld: elektrische wok en fondue-stel. 199,- **169,-**

20% KASSA KORTING

Op al het elektrische- en accugereedschap van o.a. Black & Decker, Bosch en Kinzo. **20% KASSAKORTING**

la Place

MENUTIP

Twee kalkoenbiefstukjes met champignonroomsaus, gevulde appel met preisselbeeren en Kerstdessert 12,95 **12.50**

EN NATUURLIJK AIR MILES

VROOM & DREESMANN

15% KASSAKORTING OP HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN EN SERVIEZEN

DAGELIJKS HONDERDEN POLITIEKE MOORDEN EN 'VERDWIJNINGEN'.

ACTIE WERKT.

☐Ik word lid. ☐Ik word actief lid. Stuur info. ☐Ik word donateur.

Naam/Voorl.: _____ m/v

Adres: _____ Geb. datum: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

AMNESTY INTERNATIONAL

Stuur deze bun in een envelop zonder postzegel naar: Amnesty International, Antwoordnummer 10840, 1000 RA Amsterdam. Of bel 06-3212250.

FAILLISSEMENTEN

Bij vonnis van de rechtbank te Maastricht d.d. 8-12-1994 zijn de volgende faillissementen:

A. UITGESPROKEN

1. P.L.M. Mulder, Potterieplein 24, 6216 VB Maastricht, v/h h.o.d.n. Café De Dommel, Willemstraat 9, 6411 KX Heerlen. Rechter-commissaris: mr. P.H.J. Frenay. Curator: mr. P.L.J. van Vloten, Orleansplein 1-A, 6217 LA Maastricht, tel. 043-476075 (flnr. 14497).

2. A & L Vlees BV, Litscherveldweg 11, 6413 BA Heerlen (flnr. 14498).

3. J.H.H. Smeets Vleesgrossier en Vleeshandel BV, Hammolenweg 66, 6466 XW Kerkrade (flnr. 14499). Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Curator: mr. F.M.H. Thuis, Tempelsplein 21-22, 6411 ET Heerlen, tel. 045-719005.

4. Fribs BV, Markt 2, 6211 CH Maastricht, tevens h.o.d.n. Snacksn. Rechter-commissaris: mr. P.H.J. Frenay. Curator: mr. L.S. Kerkman, Brusselselaan 32-36, 6211 PE Maastricht, tel. 043-215041 (flnr. 14500).

B. OPGEHEVEN

5. VOF Autobedrijf Astoria, Rembrandtstraat 64, Brunssum, vennoten: J.H.M.A.W. Sanders, Rembrandtstraat 64, Brunssum en C.M.J. Sanders e/v Krammer, v/h Eisenhowerstraat 6, Brunssum, thans LTM-weg 48, Heerlen (flnr. 13123).

6. W.G. Loontjens, Rechtstraat 74, Maastricht (flnr. 13374).

7. A. Schutte, v/h Kuiperstraat 10, Geulle, thans Kleinberg Hemmeweg 18, Ulestraten (flnr. 13953).

8. A.H.M. Martin, Past. Habetsstraat 7, Maastricht, h.o.d.n. Installatiebedrijf A.H.M. Martin, Fort Willemweg 30, Maastricht (flnr. 14093).

9. Delta Trading Associates BV, Bosrand 23-A, Ermelo, statutair te Valkenburg a/d Geul (flnr. 14311).

10. Mildner Bouwbedrijf BV (v/h genaamd Exploitiatiemaatschappij Bijnc BV), v/h Klappolder 130, Bleiswijk, thans zonder bekend kantooradres, statutair te Hoensbroek (flnr. 14378).

SURSÉANCE

Bij beschikking van voormelde rechtbank van 8-12-1994 is voorlopig surseance van betaling verleend aan C & M Beheer BV, Dorpsstraat 1, 6277 NC Slenaken, h.o.d.n. Hotel-restaurant La Bonne Auberge, Rechter-commissaris: mr. J.J. Groen. Bewindvoerder: mr. Th.J.M. Oostdijk, Alex. Battalaan 35, 6221 CB Maastricht, tel. 043-255699. De crediteurenvergadering vindt plaats op 2-2-1995 te 10.30 uur in voornoemde rechtbank. Bij het verzoekschrift is geen ontwerp-akkoord gevoegd (rep.nr. 8463/94).

VERIFICATIEVERGADERING

In het faillissement van J.A.M. Didden, Schweibergerweg 51-A, Mechelen, is door de rechter-commissaris bepaald dat de verificatievergadering zal worden gehouden op 23-1-1995 te 9.30 uur in het kantongerechtsgebouw, Akerstraat 108, Heerlen. De schuldvorderingen moeten worden ingediend uiterlijk op 6-1-1995 bij de curator, mr. J.J.M.C. Huppertz, postbus 131, 6200 AC Maastricht (flnr. 14258).

Bosnië - uw kerstwens per giro

Giro **1111.222**
Mensen in Nood, 's-Hertogenbosch

Bosnië '94. De derde oorlogswinter is begonnen. Onze vrachtwagens rijden weer. Met voedsel, kaarsen, zeep, warme kleding. Uw hulp is nu nodig om de volgende vrachtwagens te kunnen sturen. Helpt u mee?

Hulp Helpt.

Help Mensen in Nood in Bosnië

Mensen in Nood, Postbus 1041, 5200 BA 's-Hertogenbosch

Voor uw privacy en 'n korrekte lening
Bel: 043-636200
Dan slaagt u gemakkelijk en diskreet.
ma. t/m vrij. van 8.30-21.00 uur, za. van 9.00-16.00 uur

Enige kenmerken:

• Indien gewenst, geheel telefonische behandeling

• Afhandeling bij u thuis of op ons kantoor

• Meestal kwijtschelding bij overlijden.

• Indien gewenst vrijstelling van aflossing bij ziekte, ongeval, invaliditeit (mits dit meeverzekerd wordt).

• Van 18 tot 72 jaar.

• Andere bedragen en looptijden zijn óók mogelijk.

• Toetsing en registratie bij BKR in Tiel.

• Leningen tegen aantrekkelijke voorwaarden, afgestemd op uw persoonlijke wensen.

• Rente is fiscaal aftrekbaar.

• Geen informatie bij werkgever of andere personen.

• Leningen vanaf 1.000,- tot 200.000,- zijn mogelijk ZONDER onderpand of borg.

• Gevolmachtigd intermediair.

Het is vertrouwd geld lenen via een NVF-lid.

DOORLOPENDE KREDIETEN MET EEN AFLOSSING VAN 1,5%

In handen	Te betalen per maand	Effectieve rente op jaarbasis		Rente per maand		Theoretische looptijd	
		min.	max.	min.	max.	min.	max.
f 52.500,-	f 788,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.
f 67.500,-	f 1.013,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.
f 75.000,-	f 1.125,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.
f 80.000,-	f 1.200,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.
f 85.000,-	f 1.275,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.
f 90.000,-	f 1.350,-	9,8%	12,2%	0,785%	0,964%	94 mnd.	107 mnd.

PERSOONLIJKE LENINGEN VOOR WONINGVERBETERING/BOOT/CARAVAN

Kreditsom	Terug te betalen in	Te betalen per maand		Effectieve rente op jaarbasis	
		min.	max.	min.	max.
f 5.000,-	72 mnd.	f 91,-	f 99,-	9,8%	13,6%
f 12.500,-	72 mnd.	f 227,-	f 243,-	9,8%	12,6%
f 25.000,-	120 mnd.	f 322,-	f 335,-	9,8%	10,9%
f 35.000,-	120 mnd.	f 451,-	f 461,-	9,8%	10,4%
f 40.000,-	120 mnd.	f 515,-	f 527,-	9,8%	10,4%

DOORLOPENDE KREDIETEN ZONDER AFLOSSING IN HET EERSTE JAAR

In handen	Termijnbedr. per maand	Rente per maand	Effekt. rente op jaarbasis*	Theor. looptijd
f 53.000,-	f 417,-	0,785%	9,8%	94 mnd.
f 57.500,-	f 452,-	0,785%	9,8%	94 mnd.
f 62.500,-	f 491,-	0,785%	9,8%	94 mnd.
f 70.000,-	f 550,-	0,785%	9,8%	94 mnd.
f 80.000,-	f 628,-	0,785%	9,8%	94 mnd.
f 85.000,-	f 668,-	0,785%	9,8%	94 mnd.

043-636200*
OF NOG SNELLER PER FAX: 043-636226

Geopend van ma. t/m vrij.
van 8.30-21.00 uur,
za. van 9.00-16.00 uur

Scharnerweg 108
6224 JJ Maastricht

Tienduizenden mensen hebben de laatste maanden ontdekt hoe lekker en mals het vlees bij Edah is. Ook de komende tijd hebben wij een vijftal vleesaanbiedingen voor u. Om u extra voordelig kennis te laten maken met ons kwaliteitsvlees.

Kwaliteitsgarantie.

Let op dit vignet. Wij staan garant voor de kwaliteit. Bent u desondanks niet tevreden, dan krijgt u uw geld terug.

Magere varkensrollade per kilo 43,90

Astenhoofde blanke kipfilet per 500 gram 9,75 - 6,90 per kilo 48,50

Fondue- of gourmetschotel per kilo 22,90

Malse runderrosbief per kilo 26,90

Blinde vinken per 4 stuks

Vergeet niet om uw volle spaarkaarten in te leveren. Het kan nog t/m 31 december a.s.

EDAH SERVICELIN

Vrijdags van 10 tot 12 uur en van 2 tot 4 uur kunt u gratis advies krijgen van onze service-afdeling. Daar kunt u ook terecht voor het adres van de Edah bij u in de buurt. Aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 17 december 1994.

Uw prijsattractieve supermarkt.

limburgs agblad

Van onze correspondent
TIBERT LAGARDE

HEERLEN - Zonder een echt technisch hoogstandje te leveren veerden de basketballers van Braggarts weer als vanouds op. Het Amsterdamse Azimma werd met een 68-65 nederlaag naar huis gestuurd. Kepu Stars heeft de opgaande lijn die het vorige week heeft ingezet kunnen vasthouden. In en tegen Bladel werd met 57-60 gewonnen.

Braggarts kwam gemotiveerd uit de kleedkamers. De terugkomst van Zwiers en vooral de van een blessure herstelde Bams gaf het

Braggarts pakt draad weer op

Heerlense team een extra impuls. De zoneverdediging sloot in de eerste vijf minuten volledig. Azimma tekende in de zesde minuut pas de eerste score aan. En ondanks een paar kleine Heerlense dieptepunten bleef Braggarts bij rust aan de goede kant van de score: 31-28.

Waar in de eerste helft vooral Diddersen, Bams en Zwiers de kar trokken, nam Raets hun rol in de tweede helft over.

Bij een stand van 68-65 viel in de laatste seconde een Amsterdamse driepuntspoging na het raken van het bord, de voorkant en de

achterkant van de ring net niet door het net.

Na de goede wedstrijd tegen Dunatos had coach Nijman van Kepu Stars zijn manschappen wederom op scherp gezet. Toch was Bladel in de eerste helft de betere ploeg: 34-23.

Na de pauze kwam Kepu sterk terug. De gastheren leden steeds meer balverlies en kwamen onder grote druk te staan. De gasten liepen steeds verder uit, maar ze lieten de touwtjes in de slotfase te zeer vieren, waardoor het nog even spannend werd. Het enige minpuntje volgens coach Nijman.

Heerlen blijft goed volgen

HEERLEN - De hockeyers van Heerlen blijven goed meedoen om de bovenste plaatsen in de tweede klasse. Tegen het lastige Basko werd een moeizame 2-0 overwinning in de wacht gesleept. Tot ver in de tweede helft zag het er niet naar uit dat Heerlen Basko zou kloppen. In de eerste helft bakte de thuisploeg er bitter weinig van. Heerlen speelde zonder bezieling. De ploeg liep voortdurend achter de feiten aan. Een pep-talk van coach Frederiks en een tactische wissel brachten de Heerlense hockeyers weer in het gareel. Coach Frederiks haalde een verdedigster uit de ploeg en ging zelf het veld op. Prompt scoorde Anita Bergmans het openingsdoelpunt. Enkele minuten voor tijd klaarde Lizette Venekamp het karwei. Kerkrade kreeg tegen Hockeer geen loon naar werken. De gasten dicteerden het spel, maar de thuisploeg kwam op een 2-0 voorsprong. Zeven minuten voor tijd kwam Kerkrade door Piet Corten terug op 2-1. Daar bleef het bij. Coach Frans Kreyen vond dat zijn ploeg meer had verdiend. „Wij waren beter. Bovendien onthield de scheidsrechter ons in de tweede helft een duidelijke strafbal.”

Ereplaatsen voor Zaouini's

OLDENZAAL - Tijdens de wondwedstrijden in Oldenzaal hebben de Brunssumse bokkers Abdel, Bashir en Ali Zaouini bijzonder goed gedaan. Zaouini pakte de zege in de klasse -54 kilogram. Zijn finalistenstander was zo onder de druk van zijn vechten dat hij niet meer aantrad. In de klasse tot 64 kilogram beging Abdel een domme fout door ongewild buiten de lijnen te stappen. Officiële waarschuwing wond daarvoor dat hij de finale verloren. Abdel werd derde in de klasse tot 58 kilogram.

De Kroonschijf pakt koploper

DORDRECHT - Damclub Kroonschijf heeft in de zevende ronde van de KNDB-competeer een belangrijke 9-11 zege geboekt op koploper DDV Dordrecht. Hierdoor blijven Kerkradenaren met elf punten op de derde plaats staan in de tweede klasse, nog maar één punt achter de koplopers Dordrecht en IDV.

Heerlen is spoor bijster

HEERLEN - KV Heerlen is in de tweede klasse van verloren de korfbal. In 10-11 nipt van Sirene. Heerlen kwam als vanouds snel op achterstand. Via 0-3 werd het spel bij rust. Daarna liep de thuisploeg alleen maar achter de feiten aan. Heerlen speelde te slap en zonder de wil om te winnen. Na een 11-8 achterstand kwam de ploeg van Roger Janssen terug tot 10-11, maar daarna werd de koek op. De Heerlense aanvoerder had vrede met deze nederlaag. „We hebben terecht verloren. Alleen in het laatste kwartier van de wedstrijd speelden we redelijk. Er stond vandaag geen team op het veld.”

Victoria snel langs BCH

HOENSBROEK - De badmintonners van Victoria hebben eigen huis het Bossche BCH met 7-4 verslagen. Na de eerste acht partijen hadden de Hoensbroekse kenaren de drie wedstrijdpunten reeds binnen (7-1). In de resterende duels bleken vooral de dames van de gasten een maat te groot voor de ploeg van trainer/coach Franz-Josef Breuer. Koploper Esca 2 pakte tegen United Venlo de maximale 11-0 overwinning. Met nog vier wedstrijden te gaan, bedraagt de achterstand van Victoria op koploper Esca 2 niet meer dan twee punten.

Helios op laatste stek

SIMPELVELD - Krachtspoor vereniging Helios Simpelveld heeft ook de tweede competitiewedstrijd in de hoogste landelijke verenigingsklasse verloren. Met 11-7 tegen 954 punten won De Spartaan te sterk voor Helios dat opnieuw zonder zijn besteman, Wiel Frijns, moest aantreden. In de tussenstand staat Helios, dat ook al zonder reservespeelers moet opereren deze competitie, met nog twee wedstrijden te spelen op de laatste plaats.

Bronzen plak voor Balans

Van onze correspondent

ROTTERDAM - Tijdens de laatste titelstrijd voor turnteams dit jaar werd duidelijk dat de Limburgse turnclubs de aansluiting op landelijk niveau verloren hebben. Slechts vijf Limburgse teams durfden de confrontatie aan.

Bij de turners ging de winst naar TVS Santpoort. Balans Kerkrade pakte het brons. De hoogste klasse van de turnsters werd gewonnen door Propatria Zoetermeer.

Van de twee Limburgse teams bij de heren turnde Balans Kerkrade onder leiding van coach Jan Bremers het sterkst. „Deze uitslag is verrassend. Dat we voor ploegen als Heerenveen en SSS Slidrecht zouder eindigen, had ik niet verwacht. Door het fantastische optreden van Maurice Quaadvlieg - die als zevende de eindigde, red. turnden Patrick Bodelier en Robert Janssen ook op timaal. Het jaar afsluiten met een bronzen plak is prachtig.”

Handballers Kempen/BDC komen terug uit verloren positie Zwart Wit raakt onnodig in paniek

Van onze correspondent
FRITS FEULER

WEERT - De handballers van Plabos/Zwart Wit uit Oirsbeek hebben, via een 22-18 winst bij Rapiditas in Weert, de vierde overwinning als debutant in de tweede divisie behaald. Kempen/BDC uit Landgraaf moest alle zeilen bijzetten om in een tumultueuze slotfase een winstpuntje veilig te stellen: 19-19.

Zwart Wit speelde driekwart van de wedstrijd uiterst gedisciplineerd. „De opdrachten werden bijna perfect uitgevoerd,” blikte coach Ton Reijnders na afloop op de eerste helft (6-13) terug. Zo voortvarend als zijn ploeg, waarin iedere speler deelnam aan de doelpuntenproductie, de eerste helft voor de dag kwam, zo stuntelend waren de tweede dertig minuten.

Rapiditas toonde nu veel meer vechtlust en naderde tot op vier treffers. „Ongelooflijk dat we zo in paniek raakten,” aldus Reijnders. „In plaats van rustig verder te spelen week een aantal spelers af van de gemaakte afspraken. Gelukkig bezon de ploeg zich bijtijds om die marge van vier treffers tot het eindsignaal op de bordjes te houden.”

BDC

BDC bevindt zich in een klasse

Geen verrassingen bij LK jeugdtennis

WEERT - De Limburgse Indoor Jeugdkampioenschappen tennis hebben geen verrassende winnaars opgeleverd. Bij de oudste categorie ging de titel naar Sebastian Neuhaus. In de finale versloeg hij de 6-3, 6-3 te sterk voor Martin Oonk. Bij de meisjes had de favoriete Anne Marie Doppen in de finale moeite met Brechtje Bruls. De spannende derde set werd door Doppen in haar voordeel beslist: 6-2, 3-6, 6-4.

Maarten Paas moest in zijn categorie verstek laten gaan. Joost Koomen werd hierdoor de te kloppen man. In de finale versloeg hij de verrassende finalist Marcel Gerards met 6-3, 6-1.

De uitstekend spelende Michelle Gerards, die eigenlijk een leeftijdsgroep te hoog speelt, versloeg in de finale Saskia Schols met 6-0, 6-2. In de jongste leeftijdsklassen wonnen Nicky Reijnders, Natascha Wingenfeld, Hans Heijnen en Sanne van de Biggelaar de Limburgse titels.

Geevers moet hand in eigen boezem steken

Van onze correspondent
PAUL DEMEUNNE

LANDGRAAF - Het blijft kwakkelen met Geevers/VCL. Tegen Rentokil/ZVH 2 verloor de Landgraafse volleybalcombinatie voor de vierde maal op rij: 1-3 (7-15, 15-12, 10-15, 7-15). Even zo vaak is er achteraf de conclusie dat de ploeg de hand in eigen boezem dient te steken. Kansen op een of meer punten bleven opnieuw onbenut omdat de ziel, de wil om niet te verliezen, in het spel van Geevers/VCL ontbreekt.

De beeldvorming wordt ondersteund door coach Frans Crombach. „Niemand kan meer zeggen dat het aan de tegenstander ligt. Maar juist als het er op aan komt, verstopten dragende spelers zich in plaats van het voortouw te nemen.”

Spelen met 'body and soul' zoals de Amerikanen dat treffend uitspreken. Daar dient de Landgraafformatie naar op zoek te

gaan, teneinde uit de bedreigde zone op de ranglijst te geraken. Vooral nog streden tegen de ervaren, vrijbuitende dertigers van Rentokil/ZVH 2 beurtelings besluiteelooheid en onnodige fouten om voorrang. Geevers/VCL won geen enkele rally in de openingsronde en werd na 3-3 op bijna hulpeloze wijze in het defensief gedrongen: 7-15.

Soloblok

De thuisploeg herstelde zich redelijk na de hervatting. Het Zevenhuizense sextet, geformeerd rond ex-international Jan Clarday, kon nimmer meer dan één punt voorsprong nemen. Bij 11-12 draaiden achtereenvolgens Tino Bellemakers (opslagace) en Marcel Bus de zaken om: 13-12. Een soloblok van Pierre Jonker, notabene de kleinste speler op het veld, deed ZVH 2 van verder aandringen afzien.

De setwinning werkte aanvankelijk inspirerend op de verrichtingen

Jolanda Faessen houdt haar ploeg overeind

VC Heerlen werkt frustraties weg

Van onze correspondent

NIJMEGEN - Hoe groot is het herstelmogelijk van VC Heerlen? Die vraag stond centraal in de ontmoeting van de Heerlense volleybalsters contra VoCASA in Nijmegen. De eerste partij na het debacle van vorige week tegen titelfavoriet Martinus 2. Oogstrelend was het allemaal niet. Maar met Jolanda Faessen als uitblinkster en voorts hard werken als reinigende therapie, slaagde VC

Heerlen er in om een groot deel van de opgelopen frustraties weer weg te werken: 0-3 (13-15, 13-15, 8-15). In eigen huis is VoCASA doorgaans een wispelturige, lastig in te tomen opponent. „Je kon moeilijk verwachten dat we hier vandaag een flitsende demonstratie van macht zouden afgeven,” gaf coach Ger Spijkers aan. „Daarvoor zat er onderhuids te veel spanning in de ploeg.”

VCH-spelverdeelster Danielle Duyx begon allesbehalve fit aan de wedstrijd. Mede daardoor verliepen de Heerlense acties vrij stroef in de openingsset.

In die 41 minuten durende omloop had VC Heerlen op setpoint liefst elf rotaties nodig om het laatste punt te scoren. Spijkers liet de basisopstelling drie plaatsen draaien om Faessen te belasten met de netbewaking van Desirée Smit,

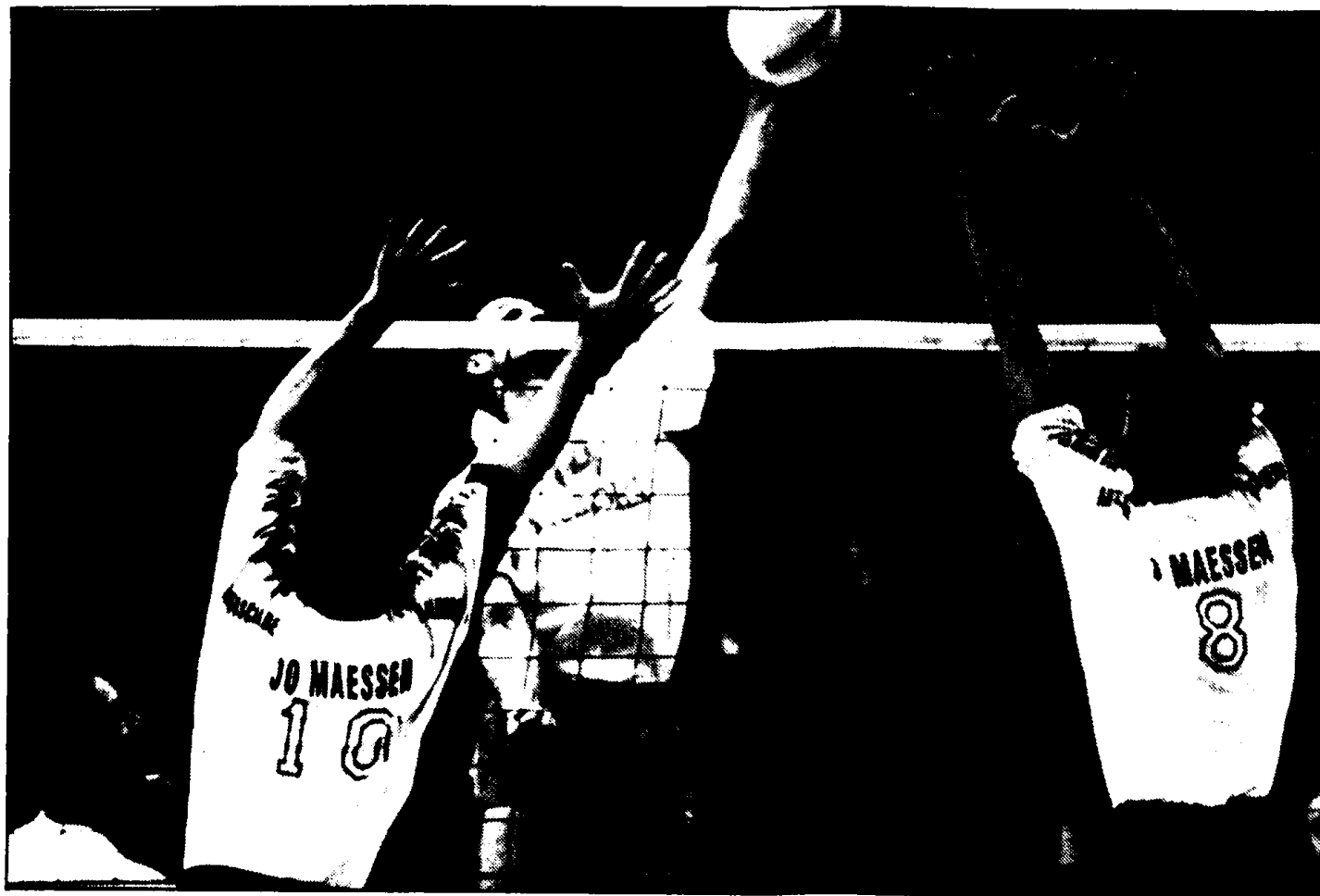
de beste VoCASA-aanvalster. Niettemin raakte het onrustige VC Heerlen op achterstand: 13-8. Vanaf die fase werd er eindelijk degelijk verdedigd en had Claire van Schijndel aanvallend haar sterkste momenten. De ploeg van het technische duo Spijkers/Arets stoomde door naar 3-7, maar had bij 7-7 een laatste time-out nodig om VoCASA, via onder meer vijf blokpunten van Jolanda Faessen, definitief van zich

af te schudden. De afgelopen twee speeldagen was Miel Miséré, trainer/coach van VC Heerlen 2 humeurig vanwege het matige optreden van de ongeslagen lijstaanvoerder in de zuidelijke derde divisie. Na de fraaie 0-3 (10-15, 11-15, 7-15) overwinning van zijn pupillen in Veldhoven tegen Nuvoc, had Miséré weer alle reden om content te zijn. De Heerlense reserves beslisten de openingsronde bij 10-10 met een ziedend scherpe serie opslagen en boog na de hervatting met bijna speels gemak een 5-1 achterstand om naar 11-15. De solide blokkering en het aanvallende geweld van Gaby Kaszmarek gaven in de afsluitende doorgang extra glans aan de overwinning.

● Dennis Nijssen van Rapiditas probeert een Zwart Wit-speler te hinderen bij zijn doelpoging.

Foto: JAN PAUL KUIT

● Roel Maas (links) en Marcel Bus zijn niet opgewassen tegen de veel hoger springende Harry Hoyting.

Foto: FRANS RADE

hoofdstuk aan de uiterst grillige prestatiecurve in dit seizoen toe. In en tegen Velden was het krachtsverschil gering, maar de buit ging na ruim twee uur strijd

aan de neus van de Heerlenaren voorbij: 3-1 (15-9, 15-11, 10-15, 15-13). Velden haalde voordeel uit de eerste twee sets door consequent over de kleine Heerlense

spelverdeler Leon Spee aan te vallen. VC Heerlen vocht zich terug in de wedstrijd maar verzuimde een 9-12 marge in de vierde periode te verzilveren.